

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 651/2014

od 17. lipnja 2014.

o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 994/98 od 7. svibnja 1998. o primjeni članka 92. i 93. Ugovora o osnivanju Europske zajednice na određene kategorije horizontalnih državnih potpora ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 1. stavak 1. točke (a) i (b),

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za državne potpore,

budući da:

- (1) Državno financiranje koje ispunjuje kriterije iz članka 107. stavka 1. Ugovora čini državnu potporu i podložno je obvezi prijave Komisiji na temelju članka 108. stavka 3. Ugovora. Međutim, u skladu s člankom 109. Ugovora Vijeće može odrediti kategorije potpora koje se izuzimaju od te obveze prijave. U skladu s člankom 108. stavkom 4. Ugovora Komisija može donijeti uredbe koje se odnose na te kategorije državnih potpora. Na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 994/98 Komisija je, u skladu s člankom 109. Ugovora, ovlaštena ocijeniti da se pod određenim uvjetima sljedeće kategorije potpora mogu izuzeti od obveze prijave: potpore malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi), potpore u korist istraživanja i razvoja, potpore u korist zaštite okoliša, potpore za zapošljavanje i usavršavanje i potpore koje su u skladu s kartom koju je Komisija odobrila za svaku državu članicu za dodjelu regionalnih potpora. Na temelju toga Komisija je donijela Uredbu Komisije (EZ) br. 800/2008 ⁽²⁾. Uredba (EZ) br. 800/2008 izvorno se primjenjivala do 31. prosinca 2013., no Uredbom Komisije (EU) br. 1224/2013 od 29. studenoga 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 800/2008 u vezi s razdobljem njezine primjene ⁽³⁾ naknadno je produljena te sada prestaje važiti 30. lipnja 2014. Dana 22. srpnja 2013. Uredba (EZ) br. 994/98 izmijenjena je Uredbom Vijeća (EU) br. 733/2013 od 22. srpnja 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 994/98 o primjeni članka 92. i 93. Ugovora o osnivanju Europske zajednice na određene kategorije horizontalnih državnih potpora ⁽⁴⁾ kako bi se Komisiju ovlastilo da skupno izuzeće proširi na nove kategorije potpora, za koje je moguće utvrditi jasne uvjete spojivosti. Te nove kategorije potpora na koje se primjenjuje skupno izuzeće uključuju: potpore za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama, socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija,

⁽¹⁾ SL L 142, 14.5.1998., str. 1.

⁽²⁾ SL L 214, 9.8.2008., str. 3.

⁽³⁾ SL L 320, 30.11.2013., str. 22.

⁽⁴⁾ SL L 204, 31.7.2013., str. 11.

potpore za širokopojasne infrastrukture, potpore za inovacije, potpore za kulturu i očuvanje baštine, potpore za sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture. Pod uvjetom da se u budućnosti razvije dovoljno iskustva utemeljenog na slučajevima te se time omogućiti izrada operativnih kriterija za izuzimanje kojima će se omogućiti *ex ante* spojivost ostalih kategorija potpore, Komisija namjerava revidirati područje primjene ove Uredbe radi uključivanja određenih vrsta potpore koje se odnose na ta područja. Posebno, Komisija namjerava do prosinca 2015. razviti kriterije za infrastrukturu luka i zračnih luka.

- (2) Komunikacijom o modernizaciji državnih potpora u EU-u (SAM) ⁽¹⁾ Komisija je započela opsežnu reviziju pravila o državnim potporama. Glavni ciljevi modernizacije su: i. postići održiv, inteligentan i uključiv rast na konkurentnom unutarnjem tržištu, istodobno doprinoseći naporima država članica u učinkovitijoj uporabi javnih financija, ii. usredotočiti Komisijino ispitivanje mjera potpore *ex ante* na slučajeve s najvećim učinkom na unutarnje tržište, istodobno jačajući suradnju država članica u provedbi državnih potpora, te iii. pojednostavniti pravila i omogućiti brže, informiranije i vjerodostojnije donošenje odluka na temelju jasne gospodarske opravdanosti, zajedničkog pristupa i jasnih obveza. Revizija Uredbe (EZ) br. 800/2008 središnji je element SAM-a.
- (3) Ovom bi Uredbom trebalo omogućiti bolje raspoređivanje prioriteta pri provedbi državnih potpora, njezino pojednostavnjivanje te povećanje transparentnosti, učinkovite evaluacije i kontrole usklađenosti s pravilima o državnim potporama na nacionalnoj razini i na razini Unije, uz očuvanje institucijskih nadležnosti Komisije i država članica. U skladu s načelom proporcionalnosti ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (4) Zahvaljujući iskustvu stečenom u primjeni Uredbe (EZ) br. 800/2008 Komisija može bolje utvrditi uvjete u kojima se određene kategorije potpora mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištem te proširiti područje primjene skupnih izuzeća. Iz tog iskustva vidljiva je i nužnost jačanja transparentnosti, praćenja i ispravne evaluacije vrlo velikih programa s obzirom na njihov učinak na tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu.
- (5) Opće uvjete za primjenu ove Uredbe trebalo bi utvrditi na temelju skupa zajedničkih načela kojima se osigurava da potpore budu u službi zajedničkog interesa, da imaju jasan učinak poticaja, da su odgovarajuće i razmjerne, da se dodjeljuju potpuno transparentno, da su podložne mehanizmu nadzora i redovnoj evaluaciji te da ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri koja je suprotna zajedničkom interesu.
- (6) Svaku potporu koja ispunjuje sve uvjete utvrđene u ovoj Uredbi, i opće i posebne za odgovarajuće kategorije potpora, trebalo bi izuzeti od obveze prijave utvrđene u članku 108. stavku 3. Ugovora.
- (7) Državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora koje nisu obuhvaćene ovom Uredbom i dalje su podložne obvezi prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da prijave potpore čiji ciljevi odgovaraju ciljevima obuhvaćenima ovom Uredbom.
- (8) S obzirom na to da veliki programi imaju veći potencijalni učinak na trgovinu i tržišno natjecanje, programi čiji godišnji proračun za državne potpore premašuje određeni prag temeljen na apsolutnoj vrijednosti u načelu bi trebali biti podložni evaluaciji državnih potpora. Evaluacija bi trebala biti usmjerena na provjeravanje jesu li postignute pretpostavke i uvjeti na temelju kojih se utvrđuje spojivost programa i učinkovitosti mjere potpore s obzirom na opće i posebne ciljeve te pružiti uvid o učinku programa na tržišno natjecanje i trgovinu. Kako bi se osiguralo jednako postupanje, evaluaciju državnih potpora trebalo bi provoditi na temelju plana evaluacije koji je odobrila Komisija. Iako bi taj plan uobičajeno trebalo sastaviti u trenutku osmišljavanja programa i odobriti na vrijeme za stupanje programa na snagu, to možda neće biti moguće u svim slučajevima. Stoga će se ova Uredba, kako bi se izbjeglo odgađanje njihova stupanja na snagu, na te programe primjenjivati tijekom razdoblja od najviše šest mjeseci. Nakon odobrenja plana evaluacije Komisija može odlučiti produljiti to razdoblje. U tu svrhu bi plan evaluacije trebalo dostaviti Komisiji u roku od 20 radnih dana od stupanja programa na snagu. Komisija iznimno može odlučiti i da, s obzirom na specifičnosti pojedinog slučaja, evaluacija nije nužna. Komisija bi od države članice trebala primiti potrebne informacije kako bi bila u mogućnosti izvršiti procjenu plana evaluacije, a dodatne informacije zatražiti bez nepotrebnog odgađanja kako bi državi članici omogućila da dostavi elemente

⁽¹⁾ COM(2012) 209, 8.5.2012.

koji Komisiji nedostaju za donošenje odluke. S obzirom na novinu tog postupka Komisija će u zasebnom dokumentu dostaviti detaljne smjernice o postupku koji treba primjenjivati tijekom šestomjesečnog razdoblja za odobrenje plana evaluacije te odgovarajuće obrasce za podnošenje planova evaluacije. Izmjene programa podložnih evaluaciji, osim izmjena koje ne mogu utjecati na spojivost programa potpore u skladu s ovom Uredbom ili znatno utjecati na sadržaj odobrenog plana evaluacije, trebalo bi ocjenjivati uzimajući u obzir ishod evaluacije te isključiti iz područja primjene ove Uredbe. Za formalne i administrativne izmjene ili izmjene izvršene u skladu s okvirom o mjerama koje sufinancira EU ne bi se, u načelu, trebalo smatrati da znatno utječu na sadržaj odobrenog plana evaluacije.

- (9) Ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na potpore uvjetovane time da se prednost daje uporabi domaćih proizvoda pred uvezenima ili na potpore za djelatnosti povezane s izvozom. Posebno se ne bi trebala primjenjivati na potpore kojima se financira ustrojavanje distribucijske mreže i upravljanje njome u drugim zemljama. Potpore kojima se pokrivaju troškovi sudjelovanja na trgovinskim sajmovima ili troškovi studija ili savjetodavnih usluga potrebnih za uvođenje novog ili postojećeg proizvoda na novo tržište u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji uobičajeno ne predstavljaju potpore djelatnostima povezanim s izvozom.
- (10) Ova bi se Uredba u načelu trebala primjenjivati na većinu sektora gospodarstva. Međutim, u određenim sektorima, kao što su sektor ribarstva i akvakulture te primarna poljoprivredna proizvodnja, područje primjene trebalo bi ograničiti s obzirom na posebna primjenjiva pravila.
- (11) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na preradu i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda, pod uvjetom da su ispunjeni određeni uvjeti. Za potrebe ove Uredbe preradom ili stavljanjem na tržište ne bi trebalo smatrati djelatnosti na poljoprivrednim dobrima koje su neophodne za pripremu proizvoda za prvu prodaju, niti prvu prodaju preprodavateljima i prerađivačima koju obavlja primarni proizvođač, niti bilo koju djelatnost kojom se proizvod priprema za prvu prodaju.
- (12) Ova se Uredbe ne bi trebala primjenjivati na potpore za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena, koje su obuhvaćene Uredbom Vijeća od 10. prosinca 2010. o državnim potporama za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena⁽¹⁾. Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na ostale vrste potpore u sektoru ugljena, osim na regionalne potpore.
- (13) Komisija bi trebala osigurati da odobrene potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri koja je suprotna zajedničkom interesu. Prema tome, potpore u korist korisnika koji podliježe neizvršenom nalogu za povrat sredstava na temelju prethodne odluke Komisije kojom se potpora ocjenjuje nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem trebalo bi isključiti iz područja primjene ove Uredbe, uz iznimku programâ potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama.
- (14) Potpore dodijeljene poduzetnicima u teškoćama trebalo bi isključiti iz područja primjene ove Uredbe jer bi te potpore trebalo ocjenjivati u okviru Smjernica Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzeća u teškoćama od 1. listopada 2004.⁽²⁾ produljenih Komunikacijom Komisije o produljenju primjene Smjernica Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzeća u teškoćama od 1. listopada 2004.⁽³⁾ ili naknadnih smjernica koje su naslijedile te Smjernice kako bi se spriječilo izbjegavanje tih Smjernica, osim programa potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama. Radi osiguranja pravne sigurnosti, treba uspostaviti jasne kriterije koji ne zahtijevaju ocjenu svih pojedinosti situacije pojedinog poduzetnika kako bi se utvrdilo smatra li se određeni poduzetnik poduzetnikom u teškoćama za potrebe ove Uredbe.
- (15) Provedba propisa o državnim potporama uvelike ovisi o suradnji država članica. Stoga bi države članice trebale poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo poštovanje ove Uredbe, uključujući spojivost pojedinačnih potpora dodijeljenih na temelju programa koji ispunjuju uvjete za skupno izuzeće.
- (16) Zbog velikog rizika negativnog učinka na trgovinske uvjete, velike iznose potpora dodijeljenih pojedinačno ili zbrajanjem potpora Komisija bi trebala ocjenjivati na temelju prijave. Stoga bi razinu pragova za svaku kategoriju

⁽¹⁾ SL L 336, 21.12.2010., str. 24.

⁽²⁾ SL C 244, 1.10.2004., str. 2.

⁽³⁾ SL C 296, 2.10.2012., str. 3.

potpora unutar područja primjene ove Uredbe trebalo postaviti uzimajući u obzir dotičnu kategoriju potpore i njezin vjerojatni učinak na trgovinske uvjete. Svaka potpora dodijeljena u iznosu koji premašuje te pragove i dalje bi trebala biti podložna obvezi prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora. Pragovi utvrđeni u ovoj Uredbi ne bi se smjeli izbjegavati umjetnim razdvajanjem programa ili projekata potpore na nekoliko programa ili projekata potpore sa sličnim karakteristikama, ciljevima ili korisnicima.

- (17) Za potrebe transparentnosti, jednakog postupanja i učinkovitog praćenja ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na potpore za koje je moguće točno izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva *ex ante* bez potrebe za procjenom rizika („transparentne potpore”). Za određene posebne instrumente potpore, poput zajmova, jamstava, poreznih mjera, mjera rizičnog financiranja, a posebno povratnih predujmova, ovom bi se Uredbom trebale utvrditi uvjete na temelju kojih se oni mogu smatrati transparentnima. Dokapitalizacije se ne bi trebale smatrati transparentnim potporama, ne dovodeći u pitanje posebne uvjete o rizičnom financiranju i potpore za novoosnovana poduzeća. Potpore u obliku jamstava trebalo bi smatrati transparentnima ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju premija sigurne luke utvrđenih za dotičnu vrstu poduzetnika. Za mala i srednja poduzeća („MSP-ovi”) se u Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora EZ-a na državne potpore u obliku jamstava ⁽¹⁾ navode razine godišnje premije iznad kojih se državno jamstvo ne smatra potporom.
- (18) Kako bi se osiguralo da su potpore neophodne i da se njima potiče daljnji razvoj djelatnosti ili projekata, ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na potpore za djelatnosti kojima bi se korisnik ionako bavio i bez potpore. Potpore bi trebalo izuzeti od obveze prijave na temelju ove Uredbe isključivo ako rad na projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora započne nakon što je korisnik podnio pisani zahtjev za potporu.
- (19) U odnosu na jednokratne potpore koje su obuhvaćene ovom Uredbom, a dodjeljuju se korisniku koji je veliko poduzeće, država članica bi trebala ispuniti uvjete povezane s učinkom poticaja koji se primjenjuju na korisnike koji su MSP-ovi te osigurati da korisnik u internom dokumentu sastavi analizu održivosti projekta ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora s potporom i bez nje. Država članica bi trebala provjeriti potvrđuje li se tim internim dokumentom znatno povećanje opsega projekta/djelatnosti, znatno povećanje ukupnog iznosa koji korisnik troši za subvencionirani projekt/djelatnost, ili znatno povećanje brzine dovršenja dotičnog projekta/djelatnosti. Trebalo bi se smatrati da regionalne potpore imaju učinak poticaja ako bez potpore projekt ulaganja ne bi bio proveden u potpomognutoj regiji.
- (20) Automatski programi potpora u obliku poreznih pogodnosti i dalje bi trebali biti podložni posebnom uvjetu u odnosu na učinak poticaja, s obzirom na činjenicu da se ta vrsta potpora dodjeljuje na temelju postupaka koji se razlikuju od postupaka za dodjelu ostalih kategorija potpora. Ti bi programi već trebali biti doneseni prije početka rada na projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora. Međutim, taj se uvjet ne bi trebao primjenjivati na programe koji su nasljednici poreznih programa, pod uvjetom da je djelatnost bila obuhvaćena prethodnim poreznim programima u obliku poreznih pogodnosti. Ključni trenutak za ocjenu učinka poticaja tih programa je trenutak kada je porezna mjera prvi put uvedena u izvorni program, koji je naknadno zamijenjen njegovim nasljednikom.
- (21) U odnosu na regionalne operativne potpore, regionalne potpore za urbani razvoj, potpore za pristup financiranju za MSP-ove, potpore za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju, potpore za zapošljavanje radnika s invaliditetom i potpore za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom, potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša, potpore za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama, socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija i potpore za kulturu i očuvanje baštine, zahtjev u pogledu postojanja učinka poticaja ne primjenjuje se ili bi se trebalo pretpostaviti da je ispunjen ako su ispunjeni posebni uvjeti za te kategorije potpora utvrđeni u ovoj Uredbi.
- (22) Kako bi se osiguralo da su potpore razmjerne i ograničene na neophodni iznos, maksimalne iznose potpora trebalo bi, kad god je to moguće, utvrditi kao intenzitete potpore u odnosu na iznos prihvatljivih troškova. Ako se maksimalni intenzitet potpore ne može odrediti jer se ne mogu utvrditi prihvatljivi troškovi, ili radi omogućivanja jednostavnijih instrumenata za manje iznose, trebali bi se utvrditi maksimalni iznosi potpora u nominalnim iznosima, kako bi se osigurala razmjernost mjera potpore. Prema iskustvu Komisije, intenzitet potpore i maksimalni iznosi potpora trebali bi biti fiksni, i to na razini kojom se što manje narušava tržišno natjecanje u sektoru kojem je dodijeljena potpora, a istodobno na odgovarajući način rješava tržišni nedostatak ili pitanje kohezije. U odnosu na regionalne potpore za ulaganje, intenzitet potpore trebao bi biti u skladu s dopuštenim intenzitetima potpore na temelju karata regionalnih potpora.

⁽¹⁾ SL C 155, 20.6.2008., str. 10.

- (23) U izračun intenziteta potpore trebalo bi uključiti samo prihvatljive troškove. Potpore koje premašuju odgovarajući intenzitet potpore zahvaljujući uključivanju neprihvatljivih troškova ne izuzimaju se na temelju ove Uredbe. Utvrđivanje prihvatljivih troškova trebalo bi se popratiti jasnim, konkretnim i ažuriranim pisanim dokazima. Svi iznosi koji se upotrebljavaju trebali bi biti iznosi prije svih odbitaka poreza ili kakvog drugog troška. Potpore koje se isplaćuju u više obroka trebalo bi diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Prihvatljive troškove također bi trebalo diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Kamatna stopa koja se primjenjuje na diskontiranje i izračun iznosa potpore za potpore koje nemaju oblik bespovratnog sredstva trebala bi biti diskontna odnosno stopa primjenjiva u trenutku dodjele, kako je utvrđeno u Komunikaciji Komisije o reviziji metode utvrđivanja referentnih i diskontnih stopa ⁽¹⁾. Ako se potpore dodjeljuju u obliku poreznih pogodnosti, obroke potpore trebalo bi diskontirati na temelju diskontnih stopa primjenjivih u trenutcima kad porezne pogodnosti stupe na snagu. Trebalo bi promicati upotrebljavanje potpora u obliku povratnih predujmova jer se tim instrumentima podjele rizika pogoduje jačanju učinka poticaja potpora. Stoga treba utvrditi da se, ako se potpore dodjeljuju u obliku povratnih predujmova, primjenjivi intenziteti potpore utvrđeni u ovoj Uredbi mogu povećati, uz iznimku regionalnih potpora jer se one mogu izuzeti isključivo ako su u skladu s odobrenim kartama.
- (24) U slučaju poreznih pogodnosti primjenjivih na buduće poreze primjenjiva diskontna stopa i točan iznos obroka potpore ne moraju nužno biti poznati unaprijed. U tom slučaju države članice trebale bi unaprijed odrediti gornju vrijednost diskontirane vrijednosti potpore uz poštovanje primjenjivog intenziteta potpore. Naknadno, kada se sazna iznos obroka potpore za određeni dan, može se provesti diskontiranje na temelju diskontne stope primjenjive u tom trenutku. Diskontirana vrijednost svakog obroka potpore trebala bi se oduzeti od ukupnog iznosa gornje vrijednosti (iznos gornje vrijednosti).
- (25) Kako bi se odredilo poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore utvrđeni ovom Uredbom, trebalo bi uzeti u obzir ukupni iznos mjera državnih potpora za djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora. Nadalje, ovom bi se Uredbom trebale utvrditi okolnosti u kojima se različite kategorije potpora mogu zbrajati. Potpore koje se izuzimaju na temelju ove Uredbe mogu se zbrajati sa svim ostalim potporama spojivima s unutarnjim tržištem koje se izuzimaju na temelju neke druge uredbe ili koje je Komisija odobrila pod uvjetom da se te druge mjere potpora odnose na različite prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi. Ako se različiti izvori potpore odnose na iste prihvatljive troškove, bilo da se oni djelomično ili potpuno preklapaju, zbrajanje potpora trebalo bi dopustiti do najvišeg intenziteta potpore ili iznosa potpore primjenjivog na tu potporu na temelju ove Uredbe. Ovom bi se Uredbom trebala utvrditi posebna pravila za zbrajanje mjera potpore s prihvatljivim troškovima koje je moguće utvrditi i bez njih, za zbrajanje s potporama *de minimis* i za zbrajanje s potporama u korist radnika s invaliditetom. *De minimis* potpore često se ne dodjeljuju za određene prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi niti ih se njima može pripisati. U tom slučaju trebalo bi omogućiti neometano zbrajanje *de minimis* potpora s državnim potporama izuzetima na temelju ove Uredbe. Ako se, međutim, *de minimis* potpore dodjeljuju za iste prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi kao i državne potpore izuzete na temelju ove Uredbe, zbrajanje trebalo bi dopustiti samo do maksimalnog intenziteta potpore utvrđenog u Poglavlju III. ove Uredbe.
- (26) Financiranje Unije kojim centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili druga tijela Unije i koje nije izravno ili neizravno pod kontrolom država članica ne predstavlja državnu potporu. Ako se financiranje Unije kombinira s državnim potporama, za potrebe određivanja poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore, u obzir bi se trebale uzimati samo državne potpore, pod uvjetom da ukupan iznos javnog financiranja dodijeljen u odnosu na iste prihvatljive troškove ne premašuje najpovoljniju stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva Unije.
- (27) S obzirom na to da su državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora u načelu zabranjene, važno je da sve strane mogu provjeriti je li određena potpora dodijeljena u skladu s primjenjivim pravilima. Stoga je transparentnost državnih potpora ključna za ispravnu primjenu pravila iz Ugovora i omogućuje bolju usklađenost, veću odgovornost, stručni pregled, a u konačnici i učinkovitiju javnu potrošnju. Kako bi se osigurala transparentnost, ovom se Uredbom trebalo bi zahtijevati da države članice uspostave sveobuhvatne internetske stranice o državnim potporama na regionalnoj ili nacionalnoj razini, na kojima se iznose sažeci informacija o svakoj mjeri potpore izuzetoj na temelju ove Uredbe. Ta bi obveza trebala biti uvjet za spojivost pojedinačne potpore s unutarnjim tržištem. U skladu s uobičajenom praksom objavljivanja informacija iz Direktive 2013/37/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora ⁽²⁾, trebalo bi upotrebljavati standardizirani oblik radi omogućivanja pretraživanja i preuzimanja informacija te

⁽¹⁾ SL C 14, 19.1.2008., str. 6.

⁽²⁾ SL L 175, 37.6.2013., str. 1.

njihova jednostavnog objavljivanja na internetu. Poveznice na internetske stranice o državnim potporama za svaku državu članicu trebale bi se objaviti na internetskoj stranici Komisije. U skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 994/98, kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 733/2013, sažetak informacija o svakoj mjeri potpore koja se izuzima na temelju ove Uredbe trebao bi se objaviti na internetskoj stranici Komisije.

- (28) Kako bi se osiguralo učinkovito praćenje mjera potpore u skladu s Uredbom (EZ) br. 994/98, kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 733/2013, treba uspostaviti zahtjeve u odnosu na izvješćivanje država članica o mjerama potpore koje se izuzimaju na temelju ove Uredbe i primjenom ove Uredbe. Osim toga, trebalo bi donijeti pravila o evidenciji koju države članice moraju voditi u vezi s potporama koje se izuzimaju na temelju ove Uredbe, uzimajući u obzir rokove zastare utvrđene u članku 15. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u ⁽¹⁾.
- (29) Radi jačanja učinkovitosti uvjeta spojivosti utvrđenih u ovoj Uredbi, u slučaju nepoštovanja tih zahtjeva Komisiji bi se trebalo omogućiti ukidanje pogodnosti skupnog izuzeća za buduće mjere potpore. Ako se nepoštovanje ove Uredbe odnosi samo na ograničenu skupinu mjera ili određena tijela uprave, Komisija bi trebala imati mogućnost ograničiti ukidanje pogodnosti skupnog izuzeća određene vrste potpore, određene korisnike ili mjere potpore koje su donijela određena tijela. Tim bi se ciljanim ukidanjem trebalo omogućiti proporcionalno otklanjanje izravno povezano s utvrđenim nepoštovanjem ove Uredbe. U slučaju neispunjenja uvjeta spojivosti utvrđenih u poglavljima I. i III., dodijeljene potpore nisu obuhvaćene ovom Uredbom i slijedom toga predstavljaju nezakonite potpore, koje Komisija ispituje u okviru relevantnog postupka utvrđenog u Uredbi (EZ) br. 659/1999. U slučaju neispunjenja zahtjeva iz poglavlja II., ukidanje pogodnosti skupnog izuzeća u odnosu na buduće mjere potpore ne utječe na činjenicu da se na prethodne mjere potpore koje su bile u skladu s ovom Uredbom primjenjivalo skupno izuzeće.
- (30) Radi uklanjanja razlika koje mogu izazvati narušavanje tržišnog natjecanja i olakšanja koordinacije između različitih inicijativa Unije i nacionalnih inicijativa o MSP-ovima te zbog administrativne jasnoće i pravne sigurnosti, definicija MSP-ova koja se upotrebljava u ovoj Uredbi trebala bi se temeljiti na definiciji iz Preporuke Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća ⁽²⁾.
- (31) Rješavanjem ograničenja nerazvijenih regija, regionalnim se potporama promiče gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija država članica i Unije kao cjeline. Regionalne potpore oblikovane su tako da se njima pomaže razvoj najnerazvijenijih područja podržavanjem ulaganja i otvaranjem radnih mjesta u održivom kontekstu. Na područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora, regionalne potpore mogu se dodijeliti radi promicanja osnivanja novih poslovnih jedinica, proširenja kapaciteta postojećih poslovnih jedinica, diversifikacije proizvodnje poslovne jedinice ili temeljite promjene u sveukupnom proizvodnom procesu postojeće poslovne jedinice. Uzimajući u obzir da regionalna ograničenja manje utječu na velika poduzeća nego na MSP-ove, pri ulaganju u područje koje ispunjuje uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora, regionalne potpore velikim poduzećima trebalo bi izuzeti od obveze prijave isključivo za početna ulaganja u korist nove ekonomske djelatnosti u tim područjima.
- (32) Ako je program regionalnih potpora usmjeren na ograničen broj sektora gospodarstva, cilj i vjerojatni učinci programa mogli bi biti više sektorske nego horizontalne naravi. Stoga se sektorski programi ne izuzimaju od obveze prijave. Međutim, Komisija na temelju prijave može ocijeniti njihove moguće pozitivne učinke u skladu s primjenjivim smjernicama, okvirima ili odlukama. To se posebno odnosi na programe potpora kojima se obuhvaćaju ekonomske djelatnosti u sektoru ugljena, sektoru brodogradnje i sektoru prometa. Nadalje, s obzirom na posebna obilježja sektora čelika i sintetičkih vlakana, smatra se da u tim sektorima pozitivni učinci kohezije ne mogu prevagnuti pred negativnim učincima regionalnih potpora; stoga se regionalne potpore ne mogu dodijeliti u tim sektorima. Konačno, sektor turizma i sektor širokopojasnih infrastruktura imaju važnu ulogu u nacionalnim gospodarstvima i općenito imaju posebno pozitivan učinak na regionalni razvoj. Stoga programe regionalnih potpora usmjerene na turističke djelatnosti i na širokopojasne infrastrukture trebalo bi izuzeti od obveze prijave. Prerada i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda također su snažno povezani s lokalnim i regionalnim gospodarstvima te bi ih trebalo obuhvatiti skupnim izuzećem.

⁽¹⁾ SL L 83, 27.3.1999., str. 1.

⁽²⁾ SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

- (33) Proizvodnja i distribucija energije te energetska infrastruktura regulirane su zakonodavstvom o unutarnjem tržištu specifičnom za taj sektor, što je vidljivo iz kriterija kojima se osigurava da potpore u tim područjima budu spojive s unutarnjim tržištem i usklađene s Unijinom politikom zaštite okoliša i energetske politikom. Regionalnim potporama dodijeljenima u skladu s Odjeljkom 1. ove Uredbe postižu se ciljevi gospodarskog razvoja i kohezije te su stoga podložne vrlo zahtjevnim uvjetima spojivosti. Odredbe ove Uredbe koje se odnose na regionalne potpore stoga ne bi trebalo primjenjivati na mjere koje se odnose na proizvodnju i distribuciju energije te energetske infrastrukturu.
- (34) Ulaganjima kojima se poduzetnicima omogućuje da premaše norme Unije ili povećaju razinu zaštite okoliša u nedostatku normi Unije, ulaganjima za ranu prilagodbu budućim normama Unije, ulaganjima u mjere energetske učinkovitosti, uključujući projekte energetske učinkovitosti koji se odnose na građevine, ulaganjima u zbrinjavanje onečišćenih lokacija i potpore za studije zaštite okoliša ne utječe se izravno na funkcioniranje energetske tržišta. Tim se ulaganjima istodobno može doprinijeti i ciljevima regionalne politike te energetske ciljevima i ciljevima zaštite okoliša Europske unije. U tim se slučajevima mogu primijeniti i odredbe ove Uredbe koje se odnose na regionalne potpore i na potpore za zaštitu okoliša, ovisno o glavnom cilju koji se ostvaruje dotičnom mjerom.
- (35) Kako se ne bi davala prednost kapitalnim ulaganjima prema ulaganjima u troškove radne snage, trebalo bi omogućiti mjerenje regionalnih potpora za ulaganje bilo na temelju troškova ulaganja ili na temelju troškova plaća za radna mjesta izravno otvorena projektom ulaganja.
- (36) Regionalne potpore za ulaganje ne bi trebale biti obuhvaćene izuzećem od obveze prijave ako su dodijeljene korisniku koji je zatvorio istu ili sličnu djelatnost u Europskom gospodarskom prostoru u razdoblju od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za regionalne potpore za ulaganja ili koji u vrijeme podnošenja zahtjeva ima konkretan plan zatvoriti istu ili sličnu djelatnost u roku od najviše dvije godine nakon dovršetka početnog ulaganja za koje se traži potpora u dotičnom području.
- (37) Komisija je stekla dostatno iskustvo u primjeni članka 107. stavka 3. točaka (a) i (c) Ugovora u pogledu regionalnih operativnih potpora kojima se nadoknađuju troškovi prijevoza robe proizvedene u najudaljenijim regijama ili na rijetko naseljenim područjima i robe koja se dalje prerađuje na tim područjima te dodatni troškovi proizvodnje i operativni troškovi (osim dodatnih troškova prijevoza) koje snose korisnici s poslovnim nastanom u najudaljenijim regijama. Budući da postoji opasnost od prekomjerne nadoknade troškova prijevoza koji proizlaze iz dodatne potpore na temelju programâ POSEI u poljoprivrednom sektoru i budući da ne može biti isključeno da se određeni poljoprivredni proizvodi ne proizvode na alternativnoj lokaciji, poljoprivredni sektor trebalo bi isključiti iz regionalnih operativnih potpora kojima se nadoknađuju troškovi prijevoza robe proizvedene u najudaljenijim regijama ili u rijetko naseljenim područjima na temelju ove Uredbe. Regionalne operativne potpore kojima se nadoknađuju dodatni troškovi u najudaljenijim regijama, osim dodatnih troškova prijevoza, trebalo bi smatrati spojivima s unutarnjim tržištem i izuzeti ih od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora isključivo ako je razina potpore ograničena na 15 % bruto dodane vrijednosti koju korisnik godišnje ostvaruje u dotičnoj najudaljenijoj regiji ili 25 % godišnjih troškova radne snage koje korisnik snosi u dotičnoj najudaljenijoj regiji ili 10 % godišnjeg prometa korisnika u dotičnoj najudaljenijoj regiji. Ako potpora ne premašuje iznos dobiven jednom od tih alternativnih metoda za određivanje dodatnih operativnih troškova (osim troškova prijevoza) može se smatrati opravdanom u okviru doprinosa regionalnom razvoju i razmjernom ograničenjima s kojima se suočavaju poduzetnici u najudaljenijim regijama.
- (38) Rješavanjem visoke koncentracije gospodarskih, ekoloških i socijalnih problema urbanih područja koja se nalaze u potpomognutim područjima utvrđenima u određenoj karti regionalnih potpora, potporama za urbani razvoj doprinosi se gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji država članica i Unije kao cjeline. Tržišni nedostaci koje je potrebno rješavati potporama za urbani razvoj odnose se na okolnosti financiranja urbanog razvoja, nedostatak integriranog pristupa urbanom razvoju, manjak financiranja koji zahtijeva veću uporabu oskudnih javnih sredstava i potrebu za komercijalnijim pristupom u revitalizaciji urbanih područja. Stoga bi potpore za urbani razvoj kojima se podupire izrada participativnih, integriranih i održivih strategija radi rješavanja dodatnih problema utvrđenih u potpomognutim područjima trebalo obuhvatiti skupnim izuzećem.
- (39) Ulaganja koja su u skladu s prioritetima strategije Europa 2020. ⁽¹⁾ u odnosu na tehnologije zaštite okoliša te prelazak na gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika u potpomognutim područjima utvrđenima u odgovarajućoj karti regionalnih potpora trebala bi biti prihvatljiva za veće iznose potpore u obliku regionalnih bonusa.

⁽¹⁾ EUCO 13/10 REV 1.

- (40) MSP-ovi imaju presudnu ulogu u otvaranju radnih mjesta i općenito djeluju kao faktor socijalne stabilnosti i gospodarskog razvoja. Međutim, taj razvoj može biti spriječen tržišnim nedostatcima, što dovodi do sljedećih ograničenja tipičnih za MSP-ove. MSP-ovi često imaju teškoća pri nabavi kapitala ili zajmova, s obzirom na prirodu određenih financijskih tržišta nesklonih riziku i ograničene kolaterale koje mogu ponuditi. Zbog ograničenih sredstava može im biti ograničen i pristup informacijama, prvenstveno onih povezanih s novim tehnologijama i potencijalnim tržištima. Radi olakšanja razvoja ekonomskih djelatnosti MSP-ova, ovom bi Uredbom prema tome trebalo izuzeti određene kategorije potpora ako se one dodjeljuju u korist MSP-ova. Te bi kategorije trebale uključivati posebice potpore za ulaganje za MSP-ove i potpore za sudjelovanje MSP-ova na sajmovima.
- (41) MSP-ovi koji sudjeluju u projektima europske teritorijalne suradnje (ETS) obuhvaćenima Uredbom (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” ⁽¹⁾ često nailaze na teškoće u financiranju dodatnih troškova koji proizlaze iz suradnje partnera smještenih u raznim regijama i raznim državama članicama ili trećim zemljama. S obzirom na važnost ETS-a za kohezijsku politiku jer se njime pruža okvir za provedbu zajedničkih mjera i razmjene politika među nacionalnim, regionalnim i lokalnim sudionicima iz različitih država članica ili trećih zemalja, ovom bi Uredbom trebalo rješavati određene teškoće s kojima se suočavaju projekti ETS-a kako bi se omogućila njihova sukladnost s pravilima o državnim potporama. Pitanja povezana s ETS-om koja bi se ovom Uredbom trebala riješiti odnose se na primjenjiv intenzitet regionalnih potpora za projekte ETS-a, troškove suradnje za MSP-ove povezane s projektima ETS-a i obveze u pogledu objavljivanja i informiranja, izvješćivanja i vođenja evidencija za potrebe praćenja.
- (42) Uzimajući u obzir specifična ograničenja MSP-ova i razlike koje postoje među njima, moguća je primjena različitih osnovnih intenziteta potpore i različitih bonusa.
- (43) Na temelju iskustva stečenog primjenom Smjernica Zajednice za državne potpore u cilju promicanja ulaganja rizičnog kapitala u MSP-ove ⁽²⁾ postoji niz specifičnih tržišnih nedostataka na tržištu rizičnog kapitala u Uniji povezanih s određenim vrstama ulaganja na raznim stupnjevima razvoja poduzetnika. Ti tržišni nedostaci proizlaze iz nesavršenog podudaranja ponude rizičnog kapitala i potražnje za rizičnim kapitalom. Uslijed toga može doći do prevelike ograničenosti razine rizičnog kapitala dostupne na tržištu pa poduzetnici ne mogu dobiti sredstva unatoč dobrom poslovnom modelu i mogućnostima rasta. Glavni izvor tržišnog nedostatka koji je povezan s tržištima rizičnog kapitala, a koji posebno utječe na pristup MSP-ova kapitalu i može opravdati javnu intervenciju, odnosi se na nepotpune ili asimetrične informacije. Ne samo da se njime utječe na pribavljanje rizičnog kapitala, već se i sprečava pristup financiranju duga za neke MSP-ove. Slijedom toga, mjere rizičnog financiranja koje su usmjerene na privlačenje privatnog kapitala za neuvrštene MSP-ove koji su pod učinkom manjka financijskih sredstava i kojima se osigurava donošenje odluka o financiranju usmjerenih na stjecanje dobiti i komercijalno upravljanje financijskim posrednicima trebalo bi izuzeti od obveze prijave pod određenim uvjetima.
- (44) Izuzeće od obveze prijave pod određenim uvjetima trebalo bi primijeniti i na potpore za novoosnovana poduzeća dodijeljene malim poduzećima, potpore za alternativne trgovinske platforme specijalizirane za MSP-ove i potpore za troškove povezane s izviđanjem MSP-ova.
- (45) Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije mogu doprinijeti održivom gospodarskom rastu, pojačati konkurentnost i povećati zaposlenost. Iskustvo u primjeni Uredbe (EZ) br. 800/2008 i okvira Zajednice za državne potpore za istraživanje i razvoj i inovacije ⁽³⁾ pokazalo je da tržišni nedostaci mogu onemogućiti postizanje optimalnih rezultata na tržištu i uzrokovati neučinkovitosti povezane s vanjskim učincima, prelijevanjem javnih dobara ili znanja, nepotpunim i asimetričnim informacijama te nedostatcima koordinacije i umrežavanja.
- (46) MSP-ovi mogu imati teškoće u pristupu novim tehnološkim postignućima, prijenosu znanja ili visokokvalificiranom osoblju. Potporama za projekte istraživanja i razvoja, potporama za studije izvedivosti te potporama za inovacije za MSP-ove, uključujući potpore za pokriće troškova prava industrijskog vlasništva, mogu se ukloniti ti problemi i stoga bi ih trebalo izuzeti od obveze prijave pod određenim uvjetima.

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 259.

⁽²⁾ SL C 194, 18.8.2006., str. 2.

⁽³⁾ SL C 323, 30.12.2006., str. 1.

- (47) U odnosu na potpore za projekte istraživanja i razvoja, dio istraživačkog projekta kojem je dodijeljena potpora trebao bi u potpunosti biti obuhvaćen kategorijom temeljnog istraživanja, industrijskog istraživanja ili eksperimentalnog razvoja. Ako neki projekt obuhvaća razne zadaće, svaku bi zadaću trebalo razvrstati u jednu od tih kategorija ili navesti da nije razvrstana niti u jednu od tih kategorija. To razvrstavanje ne mora nužno biti kronološko, u kojem se kreće redom kroz vrijeme od temeljnog istraživanja prema djelatnostima bližima tržištu. U skladu s tim, zadatak koji se izvodi u kasnijoj fazi projekta može se kvalificirati kao industrijsko istraživanje. Jednako tako, djelatnost obavljena u ranijoj fazi projekta može predstavljati eksperimentalni razvoj. Dio projekta kojem je dodijeljena potpora može uključivati i studije izvedivosti kojima se pripremaju istraživačke djelatnosti.
- (48) Visokokvalitetne istraživačke infrastrukture sve su potrebnije za revolucionarna istraživanja jer privlače talentirane stručnjake na svjetskoj razini, a neophodne su za pružanje podrške novim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama te ključnim pomoćnim tehnologijama. Javne istraživačke infrastrukture trebale bi i dalje održavati partnerstvo s industrijskim istraživanjima. Pristup javno financiranim istraživačkim infrastrukturama trebao bi se omogućiti na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi, u skladu s tržišnim uvjetima. U slučaju nepoštovanja navedenih uvjeta mjera potpore ne bi trebalo izuzeti od obveze prijave. Određena istraživačka infrastruktura može biti u vlasništvu više strana, koje njome upravljaju i upotrebljavaju je, a javna tijela i poduzetnici mogu zajednički upotrebljavati infrastrukturu.
- (49) Istraživačke infrastrukture mogu obavljati i ekonomske i neekonomske djelatnosti. Kako bi se izbjeglo dodjeljivanje državnih potpora ekonomskim djelatnostima javnim financiranjem neekonomskih djelatnosti, troškove financiranja ekonomskih i neekonomskih djelatnosti trebalo bi jasno razdijeliti. Ako se određena infrastruktura upotrebljava za ekonomske i neekonomske djelatnosti, financiranje iz državnih sredstava za troškove povezane s neekonomskim djelatnostima infrastrukture ne predstavlja državnu potporu. Na javno financiranje primjenjuju se pravila o državnim potporama isključivo ako se njime pokrivaju troškovi povezani s ekonomskim djelatnostima. U odnosu na osiguranje sukladnosti s pragovima za prijavu i maksimalnim intenzitetima potpore trebalo bi uzeti u obzir samo ekonomske djelatnosti. Ako se određena infrastruktura upotrebljava gotovo isključivo za neekonomsku djelatnost, njezino financiranje može biti u potpunosti isključeno iz područja primjene pravila o državnim potporama, pod uvjetom da je ekonomska uporaba isključivo sporedne prirode, to jest da je riječ o djelatnosti koja je izravno povezana s upravljanjem infrastrukturom i neophodna za njezino upravljanje, ili je nerazdvojivo povezana s glavnom neekonomskom uporabom infrastrukture, a opseg joj je ograničen. Trebalo bi se smatrati da je riječ o opisanom slučaju ako ekonomske djelatnosti upotrebljavaju isti *input* (npr. materijal, oprema, radna snaga i fiksni kapital) kao i neekonomske djelatnosti, a kapacitet koji se svake godine dodjeljuje toj ekonomskoj djelatnosti ne premašuje 20 % ukupnog godišnjeg kapaciteta istraživačke infrastrukture.
- (50) Potpore za inovacijske klastere namijenjene su rješavanju tržišnih nedostataka koji se odnose na probleme koordinacije koji sprečavaju razvoj klastera ili ograničavaju interakciju i prijenos znanja unutar klastera. Državnim potporama može se poticati ulaganje u otvorenu i zajedničku infrastrukturu namijenjenu inovacijskim klasterima ili poticati djelovanje klastera u smislu promicanja zajedničkog rada na projektima, umrežavanja i stvaranja znanja. Međutim, operativne potpore za inovacijske klastere trebale bi se dodijeliti samo na privremenoj osnovi za ograničeno razdoblje koje nije duže od 10 godina. Omjer ukupnog iznosa potpora dodijeljenih za ukupne prihvatljive troškove ne bi smio premašivati 50 % tijekom razdoblja za koje se dodjeljuje potpora.
- (51) Tržišni nedostaci mogli bi imati negativan učinak na inovacije procesa i organizacije poslovanja u smislu nepotpunih informacija i pozitivnih vanjskih učinaka koji bi se trebali rješavati s pomoću posebnih mjera. Potpore za tu vrstu inovacija uglavnom se odnose na male i srednje poduzetnike jer su oni suočeni s ograničenjima koja mogu ometati njihovu sposobnost za poboljšanje metoda proizvodnje ili isporuke ili za znatno poboljšanje poslovne prakse, organizacije radnog mjesta ili vanjskih odnosa. Kako bi se velika poduzeća potakla na suradnju s malim i srednjim poduzećima u djelatnostima inovacija procesa i organizacije poslovanja, mjere potpore troškovima velikih poduzeća za navedene djelatnosti bi pod određenim uvjetima trebalo obuhvatiti uredbom o skupnom izuzeću.
- (52) Promicanje usavršavanja i zapošljavanja radnika u nepovoljnom položaju i radnika s invaliditetom predstavlja središnji cilj gospodarskih i socijalnih politika Unije i njezinih država članica.
- (53) Usavršavanjem se obično postižu pozitivni vanjski učinci na društvo u cjelini budući da se njime povećava broj kvalificiranih radnika dostupnih drugim poduzetnicima, poboljšava konkurentnost industrije Unije i da ono ima važnu ulogu u strategiji zapošljavanja Unije. Stoga bi potpore za poticanje usavršavanja trebalo izuzeti od obveze prijave na temelju određenih uvjeta. S obzirom na posebna ograničenja s kojima se suočavaju MSP-ovi i više relativne troškove koje moraju snositi kada ulažu u usavršavanje, intenziteti potpora koje se izuzimaju na temelju ove Uredbe trebali bi se povećati za MSP-ove. Nadalje, intenziteti potpora koje se izuzimaju na temelju ove Uredbe trebali bi se povećati ako se usavršavanje pruža radnicima u nepovoljnom položaju ili radnicima s invaliditetom. Obilježja usavršavanja u sektoru pomorskog prometa opravdavaju poseban pristup za taj sektor.

- (54) Određene kategorije radnika u nepovoljnom položaju ili radnika s invaliditetom i dalje nailaze na osobite teškoće pri stupanju na tržište rada i zadržavanju na njemu. Iz tog razloga, tijela javne uprave mogu primijeniti mjere kojima se omogućuju poticaji poduzetnicima radi povećanja razine zaposlenosti tih kategorija radnika, a posebno mladih. Budući da su troškovi zapošljavanja dio uobičajenih operativnih troškova svakog poduzetnika, potpore za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju i radnika s invaliditetom trebale bi imati pozitivan učinak na razinu zaposlenosti tih kategorija radnika, a ne samo poduzetnicima omogućiti smanjenje troškova koje bi inače trebali snositi. Slijedom toga, te bi potpore trebalo izuzeti od obveze prijave ako je vjerojatno da će tim kategorijama radnika pomoći da stupe ili ponovno stupe na tržište rada i da se na njemu zadrže. Kako je utvrđeno u Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Europska strategija za invaliditet 2010. – 2020.: Obnovljenom obvezom za Europu bez zapreka ⁽¹⁾ i ključnim elementima Europske strategije za invaliditet obuhvaćene su mjere borbe protiv diskriminacije, mjere jednakih mogućnosti i mjere aktivnog uključivanja, prisutne i u Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, čije su potpisnice EU i većina država članica. Ova bi se Uredba trebala odnositi na potpore za radnike s invaliditetom u smislu članka 1. Konvencije.
- (55) Kako je navedeno u Komunikaciji Komisije – Europa 2020. Strategija za pametan, održiv i uključiv rast ⁽²⁾, održivi rast za konkurentnije gospodarstvo uz učinkovitu uporabu resursa i zaštitu okoliša jedan je od glavnih stupova cilja strategije Europa 2020. za pametnu, održivu i uključivu strategiju rasta. Održivi razvoj između ostalog temelji se na visokoj razini zaštite okoliša i poboljšanju kvalitete okoliša. U području zaštite okoliša osjećaju se tržišni nedostaci koji dovode do toga da u uobičajenim tržišnim uvjetima poduzetnici nužno ne primaju poticaj na smanjenje onečišćenja koje proizvode, s obzirom na to da smanjenje onečišćenja može dovesti do povećanja troškova, a bez donošenja odgovarajuće koristi. Ako poduzetnici nisu obvezni internalizirati troškove onečišćenja, te troškove snosi društvo u cjelini.
- (56) Taj se tržišni nedostatak može riješiti uvođenjem obveznih normi zaštite okoliša. Viša razina zaštite okoliša može se postići ulaganjima koja premašuju obvezne norme Unije. Radi poticanja poduzetnika na poboljšanje razine zaštite okoliša na razinu koja premašuje norme Unije, državne potpore u tom području trebalo bi obuhvatiti skupnim izuzećem. Kako se države članice ne bi odvratile od utvrđivanja obveznih nacionalnih normi koje su strože od odgovarajućih normi Unije, te bi se državne potpore trebale izuzeti bez obzira na postojanje obveznih nacionalnih normi koje su strože od norme Unije.
- (57) U načelu se potpore ne bi trebale dodjeljivati za ulaganja kojima se poduzetnici usklađuju s normama Unije koje su već donesene, ali još nisu na snazi. Međutim, kao posljedica državnih potpora može doći do poboljšanja ponašanja poduzetnika u području zaštite okoliša ako se državnim potporom poduzetnici potiču na ranu prilagodbu budućim normama Unije prije nego što te norme stupe na snagu i pod uvjetom da se te norme ne primjenjuju retroaktivno. Kao posljedica potpora poduzetnicima za prilagodbu budućim normama Unije može doći do ranijeg postizanja visoke razine zaštite okoliša te bi stoga te potpore trebalo izuzeti.
- (58) U okviru strategije Europa 2020., Unija je utvrdila cilj postizanja povećanja energetske učinkovitosti od 20 % do 2020. te je posebno donijela Direktivu 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ ⁽³⁾ kojom se uspostavlja zajednički okvir za promicanje energetske učinkovitosti unutar Unije i postizanje ukupnog cilja štednje najmanje 20 % potrošnje primarne energije Unije. Radi omogućivanja postizanja tih ciljeva, mjere kojima se podržava energetska učinkovitost, visokoučinkovita kogeneracija te energetske učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje trebalo bi obuhvatiti skupnim izuzećem.
- (59) Mjere kojima se povećava energetska učinkovitost zgrada u skladu su s prioritetima strategije Europa 2020. koji se odnose na prelazak na gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika. Zbog nepostojanja integriranog pristupa energetske učinkovitosti u zgradama, ta su ulaganja često izložena manjku financiranja, što zahtjeva veću uporabu oskudnih javnih sredstava. Stoga bi države članice trebale imati mogućnost podupirati ulaganje u

⁽¹⁾ Com(2010)636, 15.11.2010.

⁽²⁾ Com(2010) 2020, 3.3.2010.

⁽³⁾ SL L 315, 14.11.2012., str. 1.

energetsku učinkovitost zgrada dodjelom potpora u obliku izravnih bespovratnih sredstava vlasnicima zgrada ili najamoprimcima u skladu s općim propisima o mjerama energetske učinkovitosti, no i u obliku zajmova i jamstava putem financijskih posrednika odabranih na temelju transparentnog postupka odabira u skladu s posebnim propisima o projektima energetske učinkovitosti zgrada.

- (60) Radi postizanja ciljeva Unije u pogledu obnovljive energije utvrđenih u Direktivi 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ ⁽¹⁾ i u mjeri u kojoj je pored regulatornog okvira kao što je sustav trgovanja emisijskim jedinicama Unije u okviru Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ ⁽²⁾, potpore dodijeljene za ulaganja kojima se promiče uporaba energije iz obnovljivih izvora trebalo bi obuhvatiti skupnim izuzećem.
- (61) S obzirom na ograničeno narušavanje trgovine i tržišnog natjecanja, skupnim izuzećem trebalo bi obuhvatiti i operativne potpore za mala postrojenja koja proizvode obnovljivu energiju, uz dobro određene uvjete. Operativne potpore velikim postrojenjima trebalo bi obuhvatiti skupnim izuzećem ako je tržišno natjecanje ograničeno. Stoga se pri dodjeli tih operativnih potpora novim i inovativnim tehnologijama može primijeniti skupno izuzeće ako se potpore dodjeljuju na temelju konkurentnog natječajnog postupka otvorenog za najmanje jednu takvu tehnologiju, a mehanizam koji se upotrebljava proizvođače obnovljive energije izlaže tržišnim cijenama. Ukupni iznos potpora dodijeljenih na toj osnovi ne smije premašivati 5 % planiranog novog energetske kapaciteta iz obnovljivih izvora energije. Potpore dodijeljene na temelju natječajnog postupka otvorenog za sve tehnologije obnovljive energije trebalo bi u potpunosti obuhvatiti skupnim izuzećem. Programe operativnih potpora u načelu bi trebalo otvoriti drugim zemljama EGP-a i ugovornim stranama Energetske zajednice kako bi se ograničili ukupni učinci narušavanja tržišnog natjecanja. Države članice potiču se na uspostavljanje mehanizma suradnje prije omogućivanja prekograničnog pružanja potpore. Ako se ne uspostavi mehanizam suradnje, proizvodnja iz postrojenja u drugim zemljama neće doprinijeti njihovom nacionalnom cilju u pogledu obnovljive energije. S obzirom na navedena ograničenja, državama članicama trebalo bi omogućiti dostatno pripremno razdoblje za osmišljavanje odgovarajućih programa potpore koji su otvoreni drugim zemljama. Stoga to otvaranje nije uvjet za izuzeće od obveze prijave, u mjeri u kojoj se ne zahtijeva Ugovorom.
- (62) Potpore za proizvodnju energije vode mogu imati dvostruki učinak. S jedne strane imaju pozitivan učinak zbog niskih emisija stakleničkih plinova, a s druge mogu imati i negativan učinak na sustave voda i biološku raznolikost. Stoga bi prilikom dodjele potpora energiji vode države članice trebale poštovati Direktivu 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike ⁽³⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 7. kojim se utvrđuju kriteriji povezani s omogućivanjem novih izmjena vodnih tijela.
- (63) Potpore bi trebalo dodjeljivati samo za održive oblike obnovljive energije. Potpore za biogoriva trebalo bi obuhvatiti ovom uredbom ako ih se dodjeljuje za održiva biogoriva u skladu s Direktivom 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća. Međutim, potpore za biogoriva proizvedena iz prehrambenih sirovina trebalo bi isključiti iz potpora na temelju ove Uredbe radi poticanja prijelaza na proizvodnju naprednijih oblika biogoriva. Potpore za biogoriva koja podliježu obvezi opskrbe ili miješanja trebalo bi isključiti iz područja primjene skupnog izuzeća jer se prethodno navedenom pravnom obvezom može pružiti dostatan poticaj za ulaganja u te vrste obnovljive energije.
- (64) Potporama u obliku smanjenja poreza u skladu s Direktivom Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije ⁽⁴⁾ kojima se pogoduje zaštiti okoliša obuhvaćenoj ovom Uredbom može se neizravno poboljšati okoliš. Međutim, iako bi se u porezima za zaštitu okoliša trebao odražavati socijalni trošak emisija, smanjenja poreza mogu negativno utjecati na taj cilj. Stoga se čini primjerenim njihovo trajanje ograničiti na razdoblje primjene ove Uredbe. Nakon tog razdoblja države članice trebale bi ponovno ocijeniti prikladnost spomenutog smanjenja poreza. Radi što manjeg narušavanja tržišnog natjecanja, potpore bi trebalo dodjeljivati na isti način za sve sudionike u tržišnom natjecanju za koje se smatra da se nalaze u sličnom činjeničnom stanju. Radi održavanja cjenovnih poticaja za poduzetnike, što je cilj poreza za zaštitu okoliša, državama članicama trebalo bi osigurati mogućnost izrade programa smanjenja poreza na temelju mehanizma isplate nepromjenjivog iznosa godišnje nadoknade (povrat poreza).

⁽¹⁾ SL L 140, 5.6.2009., str. 16.

⁽²⁾ SL L 275, 25.10.2003., str. 32.

⁽³⁾ SL L 327, 22.12.2000., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 283, 31.10.2003., str. 51.

- (65) Prema načelu „onečišćivač plaća”, troškove mjera koje su usmjerene na onečišćenje trebao bi snositi onečišćivač koji uzrokuje onečišćenje. Potpore za zbrinjavanje onečišćenih lokacija opravdane su u slučajevima u kojima na temelju primjenjivog prava nije moguće odrediti osobu odgovornu za onečišćenje. Međutim, trebali bi se primjenjivati uvjeti o odgovornosti za zaštitu okoliša u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu kako je utvrđeno Direktivom 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu ⁽¹⁾, kako je izmijenjena Direktivom 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ ⁽²⁾, Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, direktivama Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbom (EZ) br. 1013/2006 ⁽³⁾. Stoga, radi omogućivanja ispravljanja postojeće štete u okolišu, tu bi vrstu potpora pod određenim uvjetima trebalo obuhvatiti skupnim izuzećem.
- (66) U skladu s hijerarhijom otpada utvrđenom u Okvirnoj direktivi o otpadu Europske unije, Sedmim programom djelovanja za okoliš ponovna uporaba i recikliranje utvrđeni su kao ključni prioriteti politike zaštite okoliša Europske unije. Državnim potporama za te djelatnosti može se doprinijeti zaštiti okoliša, pod uvjetom da se poštuje članak 4. stavak 1. Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (Okvirna direktiva o otpadu) ⁽⁴⁾. Štoviše, tim se potporama onečišćivači ne bi smjeli neizravno oslobađati od opterećenja koje snose prema pravu Unije, odnosno od opterećenja koje se smatra redovitim troškom poduzetnika. Stoga bi potpore od kojih te djelatnosti imaju koristi trebalo obuhvatiti skupnim izuzećem, i ako se odnose na otpad drugih poduzetnika i ako bi materijali koji se obrađuju u suprotnom bili odbačeni ili obrađeni na način koji je manje prihvatljiv za okoliš.
- (67) Moderna energetska infrastruktura ključna je i za integrirano energetske tržište i za omogućivanje Uniji da zadovolji svoje klimatske i energetske ciljeve. Izgradnjom i nadogradnjom infrastrukture u potpomognutim područjima posebno se doprinosi gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji država članica i Unije kao cjeline podupiranjem ulaganja i otvaranja radnih mjesta te funkcioniranja energetske tržišta na najnerazvijenijim područjima. Kako bi se smanjili neželjeni učinci tih potpora kojima se narušava tržišno natjecanje, skupno izuzeće trebalo bi primijeniti samo na potpore za infrastrukturu koje su uređene zakonodavstvom o unutarnjem energetske tržištu i s njime su usklađene.
- (68) Studijama zaštite okoliša može se pomoći utvrditi ulaganja potrebna za postizanje više razine zaštite okoliša. Stoga bi državne potpore za provedbu studija zaštite okoliša kojima je cilj pružanje potpore ulaganjima u zaštitu okoliša kako je obuhvaćeno ovom Uredbom trebalo obuhvatiti skupnim izuzećem. Budući da su za velika poduzeća energetske pregledi obvezatni, oni se ne bi trebali koristiti državnim potporama.
- (69) U skladu s člankom 107. stavkom 2. točkom (b) Ugovora potpore za nadoknadu štete prouzročene prirodnim katastrofama spojive su s unutarnjim tržištem. Radi osiguranja pravne sigurnosti, nužno je odrediti vrstu događaja koje treba smatrati prirodnim katastrofama izuzetima na temelju ove Uredbe. U smislu ove Uredbe, potrese, odrone tla, poplave, a posebno poplave uzrokovane izlivanjem vode iz rijeka ili jezera, snježne lavine, tornada, uragane, erupcije vulkana i šumske požare prirodnog podrijetla trebalo bi smatrati prirodnim katastrofama. Šteta prouzročena nepovoljnim vremenskim uvjetima kao što su mraz, tuča, led, kiša ili suša, a do kojih dolazi češće, ne bi se trebala smatrati prirodnom katastrofom u smislu članka 107. stavka 2. točke (b) Ugovora. Kako bi se osiguralo da potpore za nadoknadu štete uzrokovane prirodnim katastrofama doista budu obuhvaćene izuzećem, ovom bi Uredbom trebalo utvrditi uvjete temeljene na utvrđenoj praksi čijim se ispunjenjem osigurava da potpore za nadoknadu štete prouzročene prirodnim katastrofama budu obuhvaćene skupnim izuzećem. Ti bi se uvjeti posebice trebali odnositi na službeno priznavanje od tijela uprave država članica da određeni događaj ima značaj prirodne katastrofe i na izravnu uzročnu vezu između prirodne katastrofe i štete koju je pretrpio poduzetnik korisnik, što može uključivati poduzetnike u teškoćama, te bi njima trebalo osigurati izbjegavanje prekomjernih nadoknada. Nadoknada ne bi trebala premašivati iznos koji je potreban da se korisniku omogući povratak u stanje koje je prevladavalo prije nastupanja katastrofe.

⁽¹⁾ SL L 143, 30.4.2004., str. 56.

⁽²⁾ SL L 102, 11.4.2006., str. 15.

⁽³⁾ SL L 140, 5.6.2009., str. 114.

⁽⁴⁾ SL L 312, 22.11.2008., str. 3.

- (70) Za zračni i pomorski prijevoz putnika potpora ima socijalni karakter ako se njome rješava problem stalne povezanosti stanovnika udaljenih područja smanjivanjem njihovih troškova prijevoza. To se može odnositi na najudaljenije regije, Maltu, Cipar, Ceutu i Melillu te druge otoke koji su dio državnog područja države članice i na rijetko naseljena područja. Ako je udaljena regija povezana s Europskim gospodarskim prostorom s pomoću nekoliko prijevoznih putova, uključujući neizravne putove, trebalo bi omogućiti potporu za sve navedene putove i prijevoz svim prijevoznicima koji na njima djeluju. Potpora bi se trebala pružiti bez diskriminacije na temelju identiteta prijevoznika ili vrste usluga te može obuhvaćati redovne, čarterske ili jeftine usluge.
- (71) Širokopojasni internet od strateške je važnosti za postizanje cilja pametnog, održivog i uključivog rasta i inovacija, što je cilj strategije Europa 2020. te za socijalnu i teritorijalnu koheziju⁽¹⁾. Potpore za ulaganje u širokopojasnu infrastrukturu namijenjene su poticanju uporabe te infrastrukture i povezanih građevinskih radova u područjima u kojima ne postoji usporediva infrastruktura i nije vjerojatno da će je tržišni operatori uskoro uvesti. Uzimajući u obzir iskustva Komisije, navedene potpore za ulaganje ne uzrokuju neopravdano narušavanje trgovine i tržišnog natjecanja ako su ispunjeni određeni uvjeti. Ti bi uvjeti osobito trebali biti namijenjeni ograničavanju narušavanja tržišnog natjecanja tako da se potpora podvrgne tehnološki neutralnom konkurentnom postupku odabira i da se osigura veleprodajni pristup subvencioniranim mrežama, uzimajući u obzir potpore koje je primio mrežni operator. Iako se pod određenim uvjetima virtualno izdvajanje može smatrati jednakovrijednim fizičkom izdvajanjem, do stjecanja dodatnog iskustva treba od slučaja do slučaja ocjenjivati treba li se određeni ne-fizički ili virtualni proizvod veleprodajnog pristupa smatrati jednakovrijednim izdvajanjem lokalne petlje bakrene ili svjetlovodne mreže. Stoga, dok se u budućoj reviziji ne bude moglo uzeti u obzir iskustvo u pojedinačnim slučajevima državnih potpora ili regulatorni kontekst *ex ante*, za potrebe obuhvaćanja trenutačno važećom uredbom o skupnom izuzeću trebalo bi zahtijevati fizičko izdvajanje. Ako su buduću troškovi i razvoj prihoda nesigurni i postoji jaka asimetričnost informacija, države članice također bi trebale uvesti modele financiranja koji uključuju praćenje i elemente povrata sredstava kako bi se omogućila uravnotežena raspodjela nepredviđene dobiti. Kako bi se izbjeglo nerazmjerno opterećenje malih lokalnih projekata, ti bi se modeli trebali uspostaviti isključivo za projekte koji premašuju najmanji prag.
- (72) U sektoru kulture i očuvanja baštine, određene mjere koje su poduzele države članice nisu potpora jer ne ispunjuju sve kriterije iz članka 107. stavka 1. Ugovora, na primjer zbog toga što navedena djelatnost nije ekonomska ili ne utječe na trgovinu među državama članicama. U opsegu u kojem su te mjere obuhvaćene člankom 107. stavkom 1. Ugovora, kulturne ustanove i projekti ne dovode obično do znatnog narušavanja tržišnog natjecanja, a praksa je pokazala da te potpore imaju ograničen učinak na trgovinu. U članku 167. Ugovora uvažava se važnost promicanja kulture za Uniju i njezine države članice te se navodi da bi Unija u svojem djelovanju u okviru ostalih odredaba Ugovora trebala voditi računa o kulturnim aspektima, posebice radi poštovanja i promicanja raznolikosti njezinih kultura. Budući da je prirodna baština često presudna za određivanje umjetničke i kulturne baštine, očuvanje baštine u smislu ove Uredbe trebalo bi obuhvaćati i prirodnu baštinu koja je povezana s kulturnom baštinom ili koju su službeno priznala nadležna tijela javne uprave države članice. S obzirom na dvojaku prirodu kulture koja je s jedne strane gospodarsko dobro koje pruža znatne mogućnosti za stvaranje bogatstva i zapošljavanje, a s druge strane nositelj identiteta, vrijednosti i značenja u kojima se ogledaju naša društva te koja ih oblikuju, u pravilima o državnim potporama trebalo bi uvažiti posebne značajke kulture i s njom povezanih ekonomskih djelatnosti. Trebalo bi uspostaviti popis prihvatljivih kulturnih svrha i djelatnosti te precizirati prihvatljive troškove. Skupnim izuzećem trebalo bi obuhvatiti potpore za ulaganje i operativne potpore do utvrđenih pragova, pod uvjetom da se isključe prekomjerne nadoknade. Općenito, zbog većeg potencijalnog rizika od narušavanja tržišnog natjecanja, djelatnosti koje su, uz eventualno posjedovanje kulturnog aspekta, uglavnom komercijalne prirode, kao što su tisak i časopisi (tiskani ili elektronički), ne bi trebalo obuhvatiti skupnim izuzećem. Nadalje, popis prihvatljivih kulturnih svrha i djelatnosti ne bi trebao uključivati komercijalne djelatnosti poput mode, dizajna ili videoigara.
- (73) Audiovizualna djela imaju važnu ulogu u oblikovanju europskih identiteta i u njima se odražavaju različite tradicije država članica i regija. Iako postoji snažna konkurencija među filmovima koji se proizvode izvan Unije, zbog rascjepkanosti na nacionalna i regionalna tržišta europski filmovi rijetko prelaze granice njihove države podrijetla. Taj je sektor obilježen visokim troškovima ulaganja, prepoznatim manjkom profitabilnosti zbog ograničene publike i teškoćama u prikupljanju dodatnog privatnog financiranja. Zbog tih je čimbenika Komisija izradila

(1) COM(2010) 245, 19.5.2010.

posebne kriterije za ocjenu nužnosti, razmjernosti i prikladnosti potpora za pisanje scenarija, razvoj, produkciju, distribuciju i promicanje audiovizualnih djela. Novi kriteriji određeni su u Komunikaciji Komisije o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela ⁽¹⁾ i trebalo bi ih obuhvatiti pravilima o skupnom izuzeću za programe potpora za audiovizualna djela. Za prekogranične produkcije i koprodukcije, koje će se najvjerojatnije distribuirati u više država članica, opravdani su veći intenziteti potpore.

- (74) Mjere povezane s potporama za ulaganje namijenjena sportskoj infrastrukturi trebalo bi obuhvatiti skupnim izuzećem ako one ispunjuju uvjete utvrđene u ovoj Uredbi i predstavljaju državnu potporu. Niz mjera koje poduzimaju države članice u sektoru sporta ne može predstavljati državnu potporu jer se korisnik ne bavi ekonomskom djelatnošću ili ne postoji učinak na trgovinu među državama članicama. U određenim okolnostima time bi se omogućile mjere potpore isključivo lokalne prirode ili one poduzete u području amaterskog sporta. U članku 165. Ugovora uzima se u obzir važnost promicanja pitanja sporta u Europi, dok se u isto vrijeme uzima u obzir posebna priroda sporta, njegove strukture utemeljene na dobrovoljnoj djelatnosti te njegova društvena i obrazovna funkcija. Potpore za infrastrukture koje se upotrebljavaju za više od jedne rekreacijske svrhe i stoga su višenamjenske trebalo bi obuhvatiti skupnim izuzećem. Međutim, potpore za višenamjenske infrastrukture u turizmu poput zabavnih parkova i hotelskih objekata trebalo bi izuzeti samo ako su dio programa regionalnih potpora namijenjenih turističkim djelatnostima u potpomognutoj regiji koje imaju osobito pozitivan učinak na regionalni razvoj. Uvjetima spojivosti u odnosu na potpore za sportske ili višenamjenske infrastrukture trebalo bi u prvom redu osigurati otvoren i nediskriminirajući pristup infrastrukturama i poštenu postupak dodjele koncesija trećim osobama u skladu s odgovarajućim odredbama zakonodavstva Unije i sudske prakse Unije o izgradnji, nadogradnji i/ili vođenju infrastrukture. Ako sportsku infrastrukturu upotrebljavaju profesionalni sportski klubovi, uvjeti određivanja cijena za uporabu te infrastrukture od tih klubova trebali bi biti javni kako bi se omogućila transparentnost i jednako postupanje prema korisnicima. Trebalo bi osigurati isključenje prekomjerne nadoknade.
- (75) Kako je naglašeno u zaključcima Europskog vijeća od 17. lipnja 2010. kojima je prihvaćena strategija Europa 2020. ⁽²⁾, trebalo bi usmjeriti napore u rješavanje glavnih prepreka koje ograničavaju rast na razini EU-a, uključujući one koje se odnose na funkcioniranje unutarnjeg tržišta i infrastrukture. Dostupnost lokalnih infrastrukture važan je preduvjet za razvoj poslovanja i potrošačkog okruženja te za modernizaciju i razvoj industrijske baze radi osiguravanja potpunog funkcioniranja unutarnjeg tržišta iz Preporuke vijeća o širokim smjernicama o ekonomskim politikama država članica i Unije ⁽³⁾, koje su dio integriranih smjernica strategije Europa 2020. Tim se infrastrukturama, koje su zainteresiranim stranama dostupne na otvorenoj, transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi, omogućuje stvaranje okruženja koje pogoduje privatnom ulaganju i rastu te tako pozitivno doprinosi ciljevima od zajedničkog interesa, a posebno prioritetima i ciljevima strategije Europa 2020. ⁽⁴⁾, uz ograničavanje rizika narušavanja tržišnog natjecanja. Brojne mjere koje su države članice poduzele u odnosu na lokalne infrastrukture ne smatraju se potporama jer ne ispunjuju sve kriterije iz članka 107. stavka 1. Ugovora, primjerice zato što se korisnik ne bavi ekonomskom djelatnošću, zato što ne utječe na trgovinu među državama članicama, ili zato što mjera predstavlja nadoknadu za uslugu od općega gospodarskog interesa, čime su ispunjeni svi kriteriji sudske prakse u predmetu Altmark ⁽⁵⁾. Međutim, ako financiranje lokalnih infrastrukture predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora, te bi potpore trebalo izuzeti od obveze prijave ako se dodjeljuju samo mali iznosi potpore.
- (76) Budući da se na potpore za druge vrste infrastruktura mogu primjenjivati posebni i dobro oblikovani kriteriji kojima se osigurava njihova spojivost s unutarnjim tržištem, odredbe ove Uredbe o potporama za lokalne infrastrukture ne bi trebalo primjenjivati na dodjelu potpora sljedećim vrstama infrastrukture: istraživačke infrastrukture, inovacijski klasteri, energetske učinkovite centralizirano grijanje i hlađenje, energetske infrastrukture, recikliranje i ponovna uporaba otpada, širokopojasne infrastrukture, kultura i očuvanje baštine, sportske i višenamjenske rekreacijske infrastrukture, zračne luke i luke.
- (77) S obzirom na iskustvo Komisije u tom području, trebalo bi provoditi periodičku reviziju politike državnih potpora. Stoga bi trebalo ograničiti razdoblje primjene ove Uredbe. Primjereno je utvrditi prijelazne odredbe, uključujući pravila primjenjiva na izuzete programe potpora na kraju razdoblja važenja ove Uredbe. Tim bi pravilima trebalo državama članicama omogućiti rok za prilagodbu eventualnom budućem režimu. Međutim, razdoblje prilagodbe ne bi se trebalo primjenjivati na programe regionalnih potpora, uključujući regionalne potpore za urbani razvoj, čije izuzeće mora prestati važiti na dan na koji prestaju važiti odobrene karte regionalnih potpora, i na programe potpora za rizično financiranje,

⁽¹⁾ SL C 332, 15.11.2013., str. 1.

⁽²⁾ EUCO 13/10 REV 1.

⁽³⁾ SL L 191, 23.7.2010., str. 28.

⁽⁴⁾ Com(2010)2020, 3.3.2010.

⁽⁵⁾ Presuda Suda od 24. srpnja 2003. u Predmetu C-280/00, Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg protiv Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH i Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht ((2003.) ECR I-7747).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

SADRŽAJ

POGLAVLJE I.	Opće odredbe	15
POGLAVLJE II.	Praćenje	36
POGLAVLJE III.	Posebne odredbe za različite kategorije potpora	37
Odjeljak 1. –	Regionalne potpore	37
Odjeljak 2. –	Potpore MSP-ovima	41
Odjeljak 3. –	Potpore za pristup financiranju za MSP-ove	43
Odjeljak 4. –	Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije	47
Odjeljak 5. –	Potpore za usavršavanje	51
Odjeljak 6. –	Potpore za radnike u nepovoljnom položaju i radnike s invaliditetom	52
Odjeljak 7. –	Potpore za zaštitu okoliša	53
Odjeljak 8. –	Potpore za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama	62
Odjeljak 9. –	Socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija	63
Odjeljak 10. –	Potpore za širokopojasne infrastrukture	63
Odjeljak 11. –	Potpore za kulturu i očuvanje baštine	64
Odjeljak 12. –	Potpore za sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture	67
Odjeljak 13. –	Potpore za lokalne infrastrukture	68
POGLAVLJE IV.	Završne odredbe	68

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova Uredba primjenjuje se na sljedeće kategorije potpora:

- (a) regionalne potpore;
- (b) potpore MSP-ovima u obliku potpora za ulaganje, operativnih potpora i potpora za pristup financiranju za MSP-ove;
- (c) potpore za zaštitu okoliša;
- (d) potpore za istraživanje i razvoj i inovacije;
- (e) potpore za usavršavanje;
- (f) potpore za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju i radnika s invaliditetom;
- (g) potpore za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama;

- (h) socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija;
- i. potpore za širokopojasne infrastrukture;
- (j) potpore za kulturu i očuvanje baštine;
- (k) potpore za sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture; i
- (l) potpore za lokalne infrastrukture.

2. Ova Uredba ne primjenjuje se:

- (a) na programe iz odjeljaka 1. (uz iznimku članka 15.), 2., 3., 4., 7. (uz iznimku članka 44.) i 10. poglavlja III. ove Uredbe, ako prosječni godišnji proračun za državne potpore premašuje 150 milijuna EUR, od šest mjeseci nakon njihova stupanja na snagu. Nakon procjene odgovarajućeg plana evaluacije koji je joj je država članica dostavila u roku od 20 radnih dana od stupanja programa na snagu Komisija može odlučiti da se ova Uredba primjenjuje na bilo koji od tih programa i tijekom dužeg razdoblja;
- (b) eventualne izmjene programa iz članka 1. stavka 2. točke (a), osim izmjena koje ne mogu utjecati na spojivost programa potpore u skladu s ovom Uredbom ili znatno utjecati na sadržaj odobrenog plana evaluacije;
- (c) na potpore za djelatnosti povezane s izvozom u treće zemlje ili države članice, to jest potpore izravno povezane s izvezenim količinama, uspostavom i radom distribucijske mreže ili ostalim tekućim troškovima povezanim s izvoznom djelatnošću;
- (d) na potpore uvjetovane time da se prednost daje uporabi domaće robe u odnosu na uvezenu robu.

3. Ova Uredba ne primjenjuje se:

- (a) na potpore koje se dodjeljuju u sektoru ribarstva i akvakulture, obuhvaćenom Uredbom (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000⁽¹⁾, uz iznimku potpora za usavršavanje, potpora za pristup financiranju za MSP-ove, potpora u području istraživanja i razvoja, potpora za inovacije za MSP-ove i potpora za radnike u nepovoljnom položaju i radnike s invaliditetom;
- (b) na potpore koje se dodjeljuju u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje, uz iznimku nadoknade za dodatne troškove osim troškova prijevoza u najudaljenijim regijama kako je utvrđeno člankom 15. stavkom 2. točkom (b), potpora za savjetodavne usluge u korist MSP-ova, potpora za rizično financiranje, potpora za istraživanje i razvoj, potpora za inovacije za MSP-ove, potpora za zaštitu okoliša, potpora za usavršavanje i potpora za radnike u nepovoljnom položaju i radnike s invaliditetom;
- (c) na potpore koje se dodjeljuju u sektoru prerade i stavljanja na tržište poljoprivrednih proizvoda, u sljedećim slučajevima:
 - i. ako se iznos potpora utvrđuje na temelju cijene ili količine tih proizvoda kupljenih od primarnih proizvođača ili stavljenih u promet od strane dotičnih poduzetnika; ili
 - ii. ako su potpore uvjetovane njihovim djelomičnim ili potpunim prenošenjem na primarne proizvođače;
- (d) potpore za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena, kako su obuhvaćene Odlukom Vijeća br. 2010/787;
- (e) kategorije regionalnih potpora koje se isključuju u članku 13.

Ako poduzetnici djeluju u sektorima koji se isključuju u prvom podstavku točkama (a), (b) ili (c) te u sektorima koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe, ova se Uredba primjenjuje samo na potpore dodijeljene u vezi s tim drugim sektorima ili djelatnostima, uz uvjet da države članice osiguraju, na primjeren način, na primjer razdvajanjem djelatnosti ili troškova, da se djelatnosti iz isključenih sektora ne koriste potporama dodijeljenima na temelju ove Uredbe.

⁽¹⁾ SL L 354, 28.12.2013., str. 1.

4. Ova Uredba ne primjenjuje se:
- (a) na programe potpora u kojima nije izričito isključeno plaćanje pojedinačne potpore u korist poduzetnika koji podliježe neizvršenom nalogu za povrat sredstava na temelju prethodne odluke Komisije kojom se potpora ocjenjuje nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem, uz iznimku programa potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama;
 - (b) na jednokratne potpore u korist poduzetnika iz točke (a);
 - (c) na potpore poduzetnicima u teškoćama, uz iznimku programa potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama.
5. Ova Uredba ne primjenjuje se na mjere državnih potpora koje same po sebi, s obzirom na uvjete koji su s njima povezani ili s obzirom na način financiranja, podrazumijevaju neizbježnu povredu prava Unije, a posebno:
- (a) na mjere potpore za koje dodjela potpore ovisi o obvezi korisnika da ima poslovni nastan u određenoj državi članici ili da većina njegovih poslovnih jedinica ima poslovni nastan u toj državi članici. Međutim, zahtjev da ima poslovnu jedinicu ili podružnicu u državi članici koja dodjeljuje potporu u trenutku plaćanja potpore dopušten je;
 - (b) na mjere potpore za koje dodjela potpore ovisi o obvezi korisnika da upotrebljava robu proizvedenu ili usluge pružene na državnom području.
 - (c) na mjere potpore kojima se korisnicima ograničava mogućnost uporabe rezultata istraživanja, razvoja i inovacija u ostalim državama članicama.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „potpora” znači svaka mjera koja ispunjuje sve kriterije utvrđene u članku 107. stavku 1. Ugovora;
2. „mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači poduzeća koja ispunjuju uvjete utvrđene u Prilogu I.;
3. „radnik s invaliditetom” znači svaka osoba:
 - (a) koja je u skladu s nacionalnim pravom priznata kao radnik s invaliditetom; ili
 - (b) koja ima dugoročno fizičko, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštećenje koje u međudjelovanju s raznim zaprekama može umanjiti puno i učinkovito sudjelovanje te osobe u radnom okruženju, ravnopravno s ostalim radnicima;
4. „radnik u nepovoljnom položaju” znači svaka osoba:
 - (a) koja nije bila zaposlena s redovnom plaćom tijekom prethodnih 6 mjeseci; ili
 - (b) koja je u dobi između 15 i 24 godine; ili
 - (c) koja nije dovršila srednje obrazovanje ili strukovnu izobrazbu (Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja 3) ili koja je dovršila redovno obrazovanje prije manje od dvije godine, a još nije bila prvi put zaposlena s redovnom plaćom; ili
 - (d) koja je starija od 50 godina; ili
 - (e) koja živi kao odrasli samac s jednom ili više uzdržavanih osoba; ili
 - (f) koja radi u sektoru ili struci u državi članici u kojima je neravnoteža između spolova najmanje 25 % viša od prosječne neravnoteže između spolova u svim gospodarskim sektorima u toj državi članici, a pripada tom premalo zastupljenom spolu; ili
 - (g) koja pripada etničkoj manjini u državi članici i potreban joj je razvoj jezičnog profila, profila stručnog usavršavanja ili profila radnog iskustva da bi poboljšala izgleda za pristup stalnom zaposlenju;
5. „prijevoz” znači zračni, pomorski, cestovni, željeznički prijevoz putnika ili kopneni prijevoz plovnim putovima ili usluge prijevoza tereta za najam ili naknadu;

6. „troškovi prijevoza” znači troškovi prijevoza na ime najma ili naknade koju su korisnici stvarno platili po putovanju, a obuhvaćaju:
 - (a) troškove tereta, troškove manipulacije i troškove privremenog skladištenja ako su ti troškovi povezani s putovanjem;
 - (b) troškove osiguranja koji se primjenjuju na teret;
 - (c) poreze, pristojbe ili namete koji se primjenjuju na teret, a prema potrebi i na neproduktivne troškove, i to na mjestu podrijetla i na mjestu odredišta; i
 - (d) troškove nadzora sigurnosti i sigurnosne zaštite te dodatne naknade za povećane troškove goriva;
7. „udaljene regije” znači najudaljenije regije, Malta, Cipar, Ceuta i Melilla, otoci koji su dio državnog područja države članice i rijetko naseljena područja;
8. „stavlanje na tržište poljoprivrednih proizvoda” znači držanje ili izlaganje u cilju prodaje, ponuda na prodaju, isporuka ili bilo koji drugi način stavljanja na tržište, osim prodaje preprodateljima i prerađivačima koju obavlja primarni proizvođač i svih djelatnosti povezanih s pripremom proizvoda za takvu prvu prodaju; prodaja krajnjim potrošačima koju obavlja primarni proizvođač smatra se stavljanjem na tržište ako se odvija u zasebnim za to predviđenim prostorijama;
9. „primarna poljoprivredna proizvodnja” znači proizvodnja proizvoda iz tla ili stočarstva navedenih u Prilogu I. Ugovoru bez obavljanja dodatnih radnji kojima bi se promijenila priroda tih proizvoda;
10. „prerada poljoprivrednih proizvoda” znači svako djelovanje na poljoprivrednom proizvodu čiji je rezultat proizvod koji je i sâm poljoprivredni proizvod, osim djelatnosti na poljoprivrednim dobrima koje su neophodne za pripremu životinjskih ili biljnih proizvoda za prvu prodaju;
11. „poljoprivredni proizvodi” znači proizvodi navedeni u Prilogu I. Ugovoru, osim proizvoda ribarstva i akvakulture navedenih u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013.;
12. „najudaljenije regije” znači regije utvrđene u članku 349. Ugovora. Na temelju Odluke Europskog vijeća 2010/718/EU, od 1. siječnja 2012. Saint-Barthélemy prestao je biti najudaljenija regija. Na temelju Odluke Europskog vijeća 2012/419/EU, od 1. siječnja 2014. Mayotte je postao najudaljenija regija;
13. „ugljen” znači visokokvalitetan, srednjekvalitetan i niskokvalitetan ugljen kategorije A i B u smislu međunarodnog sustava kodificiranja ugljena koji je utvrdila Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu i koji je objašnjen u Odluci Vijeća od 10. prosinca 2010. o državnim potporama za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena ⁽¹⁾;
14. „pojedinačna potpora” znači:
 - i. jednokratna potpora i
 - ii. potpora dodijeljena pojedinačnim korisnicima na temelju programa potpore;
15. „program potpora” znači svaki akt na temelju kojeg se mogu, bez potrebe za daljnjim provedbenim mjerama, dodjeljivati pojedinačne potpore poduzetnicima koji su utvrđeni u aktu na općenit i apstraktan način te svaki akt na temelju kojeg se potpora koja nije povezana s određenim projektom može dodijeliti jednom poduzetniku ili više njih na neodređeno razdoblje i/ili u neodređenom iznosu;
16. „plan evaluacije” znači dokument koji sadržava najmanje ove minimalne elemente: ciljeve programa potpore koji se vrednuje, pitanja evaluacije, pokazatelje rezultata, predviđenu metodologiju za provedbu evaluacije, zahtjeve u pogledu prikupljanja podataka, predloženi vremenski okvir evaluacije, uključujući dan podnošenja završnog izvješća o evaluaciji, opis neovisnog tijela koje provodi evaluaciju ili kriterije koji će se primjenjivati na njegov odabir i načine osiguravanja javnosti evaluacije;
17. „jednokratna potpora” znači potpora koja nije dodijeljena na temelju programa potpora;

⁽¹⁾ SL L 336, 21.12.2010., str. 24.

18. „poduzetnik u teškoćama” znači poduzetnik za kojeg vrijedi najmanje jedna od sljedećih okolnosti:
- (a) U slučaju društva s ograničenom odgovornošću (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova vlasničkog kapitala izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji premašuje polovicu temeljnog vlasničkog kapitala. Za potrebe ove odredbe „društvo s ograničenom odgovornošću” odnosi se posebno na dvije vrste društava navedene u Prilogu I. Direktivi 2013/34/EU ⁽¹⁾, a „vlasnički kapital” obuhvaća, prema potrebi, sve premije na emitirane dionice;
 - (b) U slučaju društva u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u financijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. Za potrebe ove odredbe „društvo u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva” odnosi se posebno na vrste društva navedene u Prilogu II. Direktivi Vijeća 2013/34/EU.
 - (c) ako se nad poduzetnikom provodi cjelokupni stečajni postupak ili on ispunjava kriterije u skladu s nacionalnim pravom da se nad njim provede cjelokupni stečajni postupak na zahtjev vjerovnika;
 - (d) Ako je poduzetnik primio potporu za sanaciju, a još nije nadoknadio zajam ili okončao jamstvo, ili je primio potporu za restrukturiranje, a još je podložan planu restrukturiranja;
 - (e) U slučaju poduzetnika koji nije MSP, ako je tijekom zadnje dvije godine:
 - (1) omjer knjigovodstvenog duga i kapitala poduzetnika bio veći od 7,5 i
 - (2) EBITDA koeficijent pokriva kamata poduzetnika bio je niži od 1,0;
19. „obveze potrošnje na državnom području” znači obveze koje tijelo koje dodjeljuje potporu nameće korisnicima, a sastoje se od potrošnje minimalnog iznosa i/ili provedbe najniže razine proizvodne djelatnosti na određenom državnom području;
20. „prilagođeni iznos potpore” znači maksimalni dopustivi iznos potpore za veliki projekt ulaganja, izračunan prema sljedećoj formuli:
- $$\text{maksimalni iznos potpore} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$$
- pri čemu je: R maksimalni intenzitet potpore primjenjiv u dotičnom području utvrđen u odobrenoj karti regionalnih potpora koja je na snazi na datum dodjele potpore, isključujući povećani intenzitet potpore za MSP-ove, A početnih 50 milijuna EUR prihvatljivih troškova, B dio prihvatljivih troškova između 50 milijuna EUR i 100 milijuna EUR, a C dio prihvatljivih troškova koji premašuje 100 milijuna EUR;
21. „povratni predujam” znači zajam za projekt koji se isplaćuje u jednom ili više obroka, a uvjeti njegova povrata ovise o rezultatu projekta;
22. „bruto ekvivalent bespovratnog sredstva” znači iznos potpore ako je korisniku dodijeljena u obliku bespovratnog sredstva, prije odbitka poreza ili drugih naknada;
23. „početak radova” znači početak građevinskih radova povezanih s ulaganjem ili prva zakonski obvezujuća obveza za naručivanje opreme ili bilo koja druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i provođenje studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova” znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom;
24. „velika poduzeća” znači poduzeća koja ne ispunjuju kriterije utvrđene u Prilogu I.;

⁽¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ.

25. „program koji je nasljednik poreznih programa” znači program u obliku poreznih pogodnosti koji je izmijenjena verzija prethodno postojećeg programa u obliku poreznih pogodnosti i kojim se taj prethodno postojeći program zamjenjuje;
26. „intenzitet potpore” znači bruto iznos potpore izražen kao postotak prihvatljivih troškova, prije odbitka poreza ili drugih naknada;
27. „potpomognuta područja” znači područja utvrđena u odobrenoj karti regionalnih potpora za razdoblje 1. srpnja 2014. – 31. prosinca 2020. u primjeni članka 107. stavka 3. točaka (a) i (c) Ugovora;
28. „datum dodjele potpore” znači datum na koji je na temelju primjenjivog nacionalnog pravnog režima korisniku dodijeljeno zakonsko pravo na primanje potpore;
29. „materijalna imovina” znači imovina koja se sastoji od zemljišta, građevina i postrojenja te strojeva i opreme;
30. „nematerijalna imovina” znači imovina koja nema fizički ili financijski oblik, na primjer patenti, licencije, znanje i iskustvo ili druga vrsta intelektualnog vlasništva;
31. „trošak plaća” znači ukupni iznos koji korisnik potpore stvarno mora platiti za dotična radna mjesta, a koji se u određenom razdoblju sastoji od bruto plaće prije poreza i obveznih doprinosa kao što su doprinosi za socijalno osiguranje, troškovi skrbi za djecu i skrbi za roditelje;
32. „neto povećanje broja zaposlenika” znači neto povećanje broja zaposlenika u dotičnoj poslovnoj jedinici u odnosu na prosječan broj tijekom određenog razdoblja, od kojega se oduzimaju sva radna mjesta izgubljena tijekom tog razdoblja, a broj osoba zaposlenih na puno radno vrijeme, sa skraćenim radnim vremenom i sezonski zaposlenih osoba uračunava se u odgovarajućim dijelovima njihovih godišnjih jedinica rada;
33. „namjenska infrastruktura” znači infrastruktura izgrađena za poduzetnike koje je moguće utvrditi *ex ante* i prilagođena potrebama tih poduzetnika;
34. „financijski posrednik” znači svaka financijska institucija, bez obzira na njezin oblik i vlasničku strukturu, uključujući fond fondova, privatne investicijske fondove, javne investicijske fondove, banke, mikro-financijske institucije i društva za uzajamna jamstva;
35. „putovanje” znači kretanje robe iz mjesta podrijetla do mjesta odredišta, uključujući odsječke i faze unutar dotične države članice ili izvan nje, obavljeno uporabom jednog ili više prijevoznih sredstava;
36. „pravedna stopa povrata (PSP)” znači očekivana stopa povrata koja odgovara riziku prilagođenoj diskontnoj stopi kojom se odražava razina rizika projekta te priroda i razina kapitala koji privatni ulagači namjeravaju uložiti;
37. „ukupno financiranje” znači ukupni iznos ulaganja u prihvatljivog poduzetnika ili projekt u skladu s Odjeljkom 3. ili člankom 16. ili 39. ove Uredbe, isključujući potpuno privatna ulaganja izvršena po tržišnim uvjetima i izvan područja primjene odgovarajuće mjere državne potpore;
38. „konkurentan natječajni postupak” znači nediskriminirajući postupak prikupljanja ponuda kojim se predviđa sudjelovanje dostatnog broja poduzetnika i kojim se potpore dodjeljuju bilo na temelju početne ponude koju je ponuđač dostavio ili na temelju dražbovne cijene. Osim toga, proračun ili obujam povezan s natječajnim postupkom obvezujuće je ograničenje, tako da potporu ne mogu dobiti svi sudionici postupka;
39. „operativna dobit” znači razlika između diskontiranih prihoda i diskontiranih operativnih troškova tijekom relevantnog trajanja ulaganja ako je ta razlika pozitivna. Operativni troškovi obuhvaćaju troškove kao što su troškovi osoblja, materijala, ugovorenih usluga, komunikacije, energije, održavanja, najma i administrativni troškovi, no za potrebe ove Uredbe isključuju troškove amortizacije i troškove financiranja ako su oni obuhvaćeni potporama za ulaganje;

Definicije koje se primjenjuju na regionalne potpore

40. Definicije koje se primjenjuju na potpore za širokopojasne infrastrukture (Odjeljak 10.) primjenjive su na odgovarajuće odredbe o regionalnim potporama;
41. „regionalne potpore za ulaganje” znači regionalne potpore dodijeljene za početno ulaganje ili početno ulaganje u korist nove ekonomske djelatnosti;

42. „regionalne operativne potpore” znači potpore za smanjenje tekućih izdataka određenog poduzetnika koji nisu povezani s početnim ulaganjem. To obuhvaća kategorije troškova kao što su troškovi osoblja, materijala, ugovorenih usluga, komunikacije, energije, održavanja, najma i administrativne troškove itd., no isključuje troškove amortizacije i troškove financiranja ako su oni uključeni u prihvatljive troškove pri dodjeli potpore za ulaganje;
43. „sektor čelika” znači sve djelatnosti povezane s proizvodnjom jednog ili više sljedećih proizvoda:
- (a) sirovo željezo i željezne legure:
- sirovo željezo za proizvodnju čelika, sirovo željezo za ljevaonice i drugo sirovo željezo, zrcalno željezo i visokougljični feromangan, isključujući druge željezne legure;
- (b) sirovi i polugotovi proizvodi od željeza, običnog čelika ili specijalnih čelika:
- tekući čelik bilo izliven ili neizliven u ingote, uključujući ingote za kovanje poluzavršenih proizvoda: kovano željezo, rešetke i oplate; limene šipke i šipke od bijelog lima; široki vruće valjani kolotovi, osim proizvodnje tekućeg čelika za lijevanje iz malih i srednjih ljevaonica;
- (c) vruće valjani gotovi proizvodi od željeza, običnog čelika ili specijalnih čelika:
- tračnice, pragovi, vezice, podložne ploče, grede, teški profili od 80 mm i više, žmurje, šipke i profili manji od 80 mm i ploče manje od 150 mm, žičane šipke, okrugli i kvadratni dijelovi za cijevi, vruće valjani obruči i trake (uključujući trake za cijevi), vruće valjani lim (presvučeni i nepresvučeni), ploče i lim debljine 3 mm i više, univerzalne ploče debljine 150 mm i više, osim žica i proizvoda iz žice, svijetlih šipki i željeznih odljeva;
- (d) hladno valjani gotovi proizvodi:
- kositreni lim, mat lim, crni lim, pocinčani lim, drugi presvučeni limovi, hladno valjani limovi, električni limovi i trake namijenjeni proizvodnji bijelog lima, hladno valjani limovi u kolotovima i trakama;
- (e) cijevi:
- sve bešavne čelične cijevi, varene čelične cijevi promjera preko 406,4 mm;
44. „sektor umjetnih vlakana” znači:
- (a) izvlačenje/teksturizacija svih generičkih vrsta vlakana i pređe na osnovi poliestera, poliamida, akrila ili polipropilena, za bilo koju krajnju uporabu; ili
- (b) polimerizacija (uključujući polikondenzaciju) ako je uključena u ekstruziju na razini upotrebljivanih strojeva; ili
- (c) svaki pomoćni postupak povezan s istovremenom ugradnjom funkcije izvlačenja/teksturizacije koju provodi budući korisnik ili drugi poduzetnik iz grupe kojoj pripada, a koji je u toj konkretnoj poslovnoj djelatnosti u smislu upotrijebljenih strojeva obično uklopljen u takvu funkciju;
45. „sektor prijevoza” znači zračni, pomorski, cestovni ili željeznički prijevoz putnika te kopneni prijevoz plovnim putovima ili usluge prijevoza tereta za najam ili naknadu te s tim povezana infrastruktura (u prvom redu infrastruktura zračnih luka); točnije, „sektor prijevoza” znači sljedeće djelatnosti prema klasifikaciji NACE Rev. 2:
- (a) oznaka NACE 49: Kopneni prijevoz i cjevovodni transport; isključujući NACE 49.32 Taksi službu, 49.42 Usluge preseljenja, 49.5 Cjevovodni transport;
- (b) oznaka NACE 50: Vodeni prijevoz;
- (c) oznaka NACE 51: Zračni prijevoz, isključujući NACE 51.22 Svemirski prijevoz;
46. „program namijenjen ograničenom broju posebnih sektora ekonomske djelatnosti” znači program kojim su obuhvaćene djelatnosti razvrstane u manje od pet razreda statističke klasifikacije NACE Rev. 2 (četveroznamenkasta brojčana oznaka);
47. „djelatnosti u turizmu” znači sljedeće djelatnosti prema klasifikaciji NACE Rev. 2:
- (a) oznaka NACE 55: Smještaj;
- (b) oznaka NACE 56: Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića;

- (c) oznaka NACE 79: Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima;
- (d) oznaka NACE 90: Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti;
- (e) oznaka NACE 91: Knjižnice, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti;
- (f) oznaka NACE 93: Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti;
48. „rijetko naseljena područja” znači područja koje Komisija takvima smatra na temelju pojedinačnih odluka o kartama regionalnih potpora za razdoblje 1. srpnja 2014. – 31. prosinca 2020.;
49. „početno ulaganje” znači:
- (a) ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu povezano s osnivanjem nove poslovne jedinice, proširenje kapaciteta postojeće poslovne jedinice, diversifikacija proizvodnje poslovne jedinice na proizvode koje dotična poslovna jedinica prethodno nije proizvodila ili temeljita promjena u sveukupnom proizvodnom procesu postojeće poslovne jedinice; ili
- (b) stjecanje imovine koja pripada poslovnoj jedinici koja se ugasila ili bi se bila ugasila da nije bila kupljena, a kupio ju je ulagač koji nije povezan s prodavateljem, isključujući jednostavno stjecanje udjela u poduzetniku;
50. „ista ili slična djelatnost” znači djelatnost koja je obuhvaćena istim razredom (četveroznamenkasta brojčana oznaka) statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2, kako je utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima ⁽¹⁾;
51. „početno ulaganje u korist nove ekonomske djelatnosti” znači:
- (a) ulaganje u materijalnu i nematerijalnu imovinu povezano s osnivanjem nove poslovne jedinice ili diversifikacijom djelatnosti poslovne jedinice, pod uvjetom da nova djelatnost nije ista ili slična djelatnosti koja se prethodno obavljala u poslovnoj jedinici;
- (b) stjecanje imovine koja pripada poslovnoj jedinici koja se ugasila ili bi se bila ugasila da nije bila kupljena, a kupio ju je ulagač koji nije povezan s prodavateljem, pod uvjetom da nova djelatnost koja će se obavljati uporabom stečene imovine nije ista ili slična djelatnosti koju je poslovna jedinica obavljala prije stjecanja;
52. „veliki projekt ulaganja” znači početno ulaganje čiji prihvatljivi troškovi premašuju 50 milijuna EUR, izračunano prema cijenama i tečajevima na datum dodjele potpore;
53. „mjesto odredišta” znači mjesto iskrcaja robe;
54. „mjesto podrijetla” znači mjesto ukrcaja robe koja se prevozi;
55. „područja prihvatljiva za operativne potpore” znači najudaljenije regije iz članka 349. Ugovora ili rijetko naseljena područja, kako je utvrđeno u karti regionalnih potpora odobrenoju za dotičnu državu članicu za razdoblje 1. srpnja 2014. – 31. prosinca 2020.;
56. „prijevozno sredstvo” znači sredstvo u željezničkom prijevozu, cestovnom prijevozu tereta, prijevozu kopnenim plovnim putovima, pomorskom prijevozu, zračnom prijevozu ili kombiniranom prijevozu;
57. „fond za urbani razvoj” („UDF”) znači specijalizirani instrument ulaganja osnovan za potrebe ulaganja u projekte urbanog razvoja na temelju mjere potpore za urbani razvoj. UDF-om upravlja upravitelj fonda za urbani razvoj;
58. „upravitelj fonda za urbani razvoj” znači profesionalno upravljačko društvo s pravnom osobnošću koje odabire i provodi ulaganja u prihvatljive projekte urbanog razvoja;

⁽¹⁾ SL L 393, 30.12.2006., str. 1.

59. „projekt urbanog razvoja” („UDP”) znači projekt ulaganja s mogućnošću pružanja podrške provedbi intervencija predviđenih integriranim pristupom za održivi urbani razvoj i doprinošenja postizanju u njemu određenih ciljeva, uključujući projekte s unutarnjom stopom povrata koja možda nije dovoljna za privlačenje financiranja na isključivo komercijalnoj osnovi. Projekt urbanog razvoja može se organizirati kao zaseban blok financiranja unutar pravnih struktura korisnika privatnog ulagača ili kao zaseban pravni subjekt, npr. subjekt posebne namjene;
60. „integrirana strategija za održivi urbani razvoj” znači strategija koju je službeno predložilo i odobrilo odgovarajuće lokalno tijelo ili agencija iz javnog sektora, utvrđena za određeno urbano zemljopisno područje i razdoblje, u kojoj se utvrđuju integrirane mjere za rješavanje gospodarskih, ekoloških, klimatskih, demografskih i socijalnih izazova koji pogađaju urbana područja;
61. „doprinos u naravi” znači doprinos u zemljištu ili nekretninama ako zemljište ili nekretnina čini dio projekta urbanog razvoja;

Definicije za potpore MSP-ovima

62. „radna mjesta izravno otvorena projektom ulaganja” znači radna mjesta povezana s djelatnošću na koju se ulaganje odnosi, uključujući radna mjesta otvorena nakon povećanja stope iskoristivosti kapaciteta koji je nastao ulaganjem;
63. „organizacijska suradnja” znači razvoj zajedničkih poslovnih strategija ili upravljačkih struktura, pružanje zajedničkih usluga ili usluga koje olakšavaju suradnju, usklađene djelatnosti poput istraživanja ili marketinga, podrška mrežama i klasterima, poboljšanje dostupnosti i komunikacije, uporaba zajedničkih instrumenata za poticanje poduzetništva i trgovine s MSP-ovima;
64. „savjetodavne usluge za suradnju” znači konzalting, pomoć i usavršavanje radi razmjene znanja i iskustava te poboljšanja suradnje;
65. „pomoćne usluge za suradnju” znači pružanje uredskih prostora, internetskih stranica, banaka podataka, knjižnica, istraživanja tržišta, priručnika, radnih i oglednih dokumenata;

Definicije za potpore za pristup financiranju za MSP-ove

66. „kvazivlasničko ulaganje” znači vrsta financiranja koja se svrstava između vlasničkog kapitala i zaduživanja, rizičnija od nadređenog duga i manje rizična od ulaganja u osnovni kapital, čiji se prinos za imatelja pretežno zasniva na dobiti ili gubitcima temeljnog ciljnog poduzetnika koji nisu osigurani u slučaju insolventnosti. Kvazivlasnička ulaganja mogu se strukturirati kao dug, neosiguran i podređen, uključujući mezaninski dug, koji se u nekim slučajevima može pretvoriti u vlasnički kapital, ili kao povlašteni vlasnički kapital;
67. „jamstvo” znači u kontekstu odjeljaka 1., 3. i 7. Uredbe, pisana obveza preuzimanja odgovornosti za sve ili dio novonastalih zajmovnih transakcija treće osobe kao što su instrumenti zaduživanja ili zakupljivanja te kvazivlasnički instrumenti;
68. „stupanj jamstva” znači postotak gubitka koji javni ulagač pokriva za svaku transakciju prihvatljivu na temelju određene mjere državne potpore;
69. „izlazak” znači likvidacija udjela koju provodi financijski posrednik ili ulagač, uključujući trgovačku prodaju, otpis, otplatu vlasničkih udjela/zajmova, prodaju drugom financijskom posredniku ili drugom ulagaču, prodaju financijskoj instituciji i prodaju javnom ponudom, uključujući inicijalnu javnu ponudu (IPO);
70. „financijska donacija” znači povratno javno ulaganje u financijskog posrednika za potrebe ulaganja na temelju mjere rizičnog financiranja, uz povrat svih sredstava javnom ulagaču;
71. „rizična financijska ulaganja” znači vlasnička i kvazivlasnička ulaganja, zajmovi uključujući zakupe, jamstva ili kombinaciju navedenog, namijenjeni prihvatljivim poduzetnicima za potrebe provedbe novih ulaganja;
72. „neovisni privatni ulagač” znači privatni ulagač koji nije vlasnik udjela u prihvatljivom poduzetniku u kojeg ulaže, uključujući poslovne anđele i financijske institucije, bez obzira na njihovu vlasničku strukturu, ako snosi sav rizik povezan sa svojim ulaganjem. Nakon osnivanja novog društva, privatni ulagači, uključujući osnivače, smatraju se neovisnima od tog društva;

73. „fizička osoba” za potrebe članka 21. i 23. znači osoba koja nije poduzetnik za potrebe članka 107. stavka 1. Ugovora;
74. „vlasnički instrument” znači pružanje kapitala poduzetniku, izravnim ili neizravnim ulaganjem, u zamjenu za vlasništvo nad odgovarajućim udjelom tog poduzetnika;
75. „prva komercijalna prodaja” znači prva prodaja koju poduzetnik izvrši na tržištu proizvoda ili usluga, isključujući ograničene prodaje radi testiranja tržišta;
76. „neuvršteni MSP” znači MSP koji nije uvršten na službeni popis burze, osim alternativnih trgovinskih platformi;
77. „naknadno ulaganje” znači dodatno rizično financijsko ulaganje u poduzetnika nakon najmanje jednog prethodnog kruga rizičnog financijskog ulaganja;
78. „zamjenski kapital” znači kupnja postojećih udjela u poduzetniku od prethodnog ulagača ili vlasnika udjela;
79. „zaduženi subjekt” znači Europska investicijska banka i Europski investicijski fond, međunarodna financijska institucija u kojoj je država članica vlasnik udjela, ili financijska institucija osnovana u državi članici usmjerena na postizanje javnog interesa pod nadzorom javnog tijela, tijela javnog prava ili tijela privatnog prava koje pruža javne usluge; zaduženi subjekt može se odabrati ili izravno imenovati u skladu s odredbama Direktive 2004/18/EZ o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama ⁽¹⁾ ili bilo kojeg naknadnog zakonodavstva kojim se ta Direktiva u cijelosti ili djelomično zamjenjuje;
80. „inovacijsko poduzeće” znači poduzeće:
- (a) koje može dokazati, na temelju evaluacije koje je proveo neovisni stručnjak, da će u predvidivoj budućnosti razviti proizvode, usluge ili procese koji su novi ili znatno poboljšani u usporedbi s trenutačnim stanjem u dotičnoj grani industrije, a koji sa sobom nose rizik tehnološkog ili industrijskog neuspjeha; ili
- (b) čiji troškovi istraživanja i razvoja predstavljaju najmanje 10 % njegovih ukupnih troškova poslovanja u najmanje jednoj od tri godine koje prethode dodjeli potpore ili, u slučaju novoosnovanog poduzeća koje nema ostvarenu nijednu poslovnu godinu, u reviziji njegova trenutačnog poslovnog razdoblja koju je ovjerio vanjski revizor;
81. „alternativna trgovinska platforma” znači multilateralna trgovinska platforma u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 15. Direktive 2004/39/EZ, na kojoj većinu financijskih instrumenata uvrštenih za trgovanje izdaju MSP-ovi;
82. „zajam” znači sporazum kojim se zajmodavac obvezuje zajmoprimcu dati na raspolaganje dogovoreni iznos u dogovorenom roku i na temelju kojeg je zajmoprimac dužan otplatiti dotični iznos u dogovorenom roku. Može biti u obliku zajma ili drugog instrumenata financiranja, uključujući zakup, kojim se zajmodavcu osigurava prevladavajuća komponenta najmanjeg prinosa. Refinanciranje postojećih zajmova nije prihvatljiv zajam;

Definicije za potpore za istraživanje i razvoj i inovacije

83. „organizacija za istraživanje i širenje znanja” znači subjekt (kao što su sveučilišta, istraživački instituti, agencije za prijenos tehnologije, posrednici u inovaciji, fizičke osobe ili virtualni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje), bez obzira na njegov pravni status (ustrojstvo na temelju javnog ili privatnog prava) odnosno način financiranja, čiji je prvenstveni cilj nezavisno provoditi temeljno istraživanje, industrijsko istraživanje ili eksperimentalni razvoj ili s rezultatima tih djelatnosti upoznati široku javnost, putem predavanja, objavljivanja ili prijenosa znanja. Ako taj subjekt obavlja i ekonomske djelatnosti, financiranje, troškovi i prihodi tih ekonomskih djelatnosti moraju se obračunati zasebno. Poduzetnici koji imaju presudan utjecaj na takav subjekt, na primjer kao njegovi vlasnici udjela ili članovi, nemaju povlašteni pristup rezultatima koje subjekt proizvede;
84. „temeljno istraživanje” znači eksperimentalni ili teorijski rad poduzet prvenstveno kako bi se stekla nova znanja o temeljnim načelima fenomena i vidljivih činjenica, bez predviđene izravne tržišne primjene ili uporabe;

⁽¹⁾ SL L 134 od 30.4.2004., str. 114.

85. „industrijsko istraživanje” znači planirano istraživanje ili kritički pregled u cilju stjecanja novih znanja i vještina za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga odnosno za postizanje znatnog poboljšanja postojećih proizvoda, procesa ili usluga. To obuhvaća stvaranje sastavnih dijelova složenih sustava i može uključivati izradu prototipova u laboratorijskom okruženju ili u okruženju sa simuliranim sučeljima postojećih sustava te pilot-linije ako je to neophodno za industrijsko istraživanje, prvenstveno za provjeru generičke tehnologije;
86. „eksperimentalni razvoj” znači stjecanje, kombiniranje, oblikovanje i uporaba postojećih znanstvenih, tehnoloških, poslovnih i ostalih mjerodavnih znanja i vještina u cilju razvoja novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga. To može uključivati i, primjerice, djelatnosti u cilju konceptualnog definiranja, planiranja i dokumentiranja novih proizvoda, procesa ili usluga.

Eksperimentalni razvoj može obuhvaćati izradu prototipova, demonstracijske aktivnosti, pilot-projekata, ispitivanje i provjeru novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga u okruženju koje odražava operativne uvjete iz stvarnog života ako je osnovni cilj ostvarenje daljnjih tehničkih poboljšanja na proizvodima, procesima ili uslugama koji nisu u bitnome utvrđeni. To može uključivati i razvoj tržišno upotrebljivog prototipa ili pilot-projekta koji je nužno konačni tržišni proizvod, a preskupo ga je proizvesti samo da bi se upotrebljavao u svrhu demonstracijskih aktivnosti i provjere.

Eksperimentalni razvoj ne uključuje rutinske ili periodične izmjene postojećih proizvoda, proizvodnih linija, proizvodnih procesa, usluga i drugih aktivnosti u tijeku, čak i ako te izmjene znače poboljšanja;

87. „studija izvedivosti” znači evaluacija i analiza potencijala projekta, čiji je cilj podržati proces donošenja odluka objektivnim i racionalnim otkrivanjem njegovih prednosti i nedostataka, mogućnosti i prijetnji (SWOT) te utvrditi resurse potrebne za njegovu provedbu i u konačnici njegove izgleda za uspjeh;
88. „troškovi osoblja” znači troškovi istraživača, tehničara i drugog pomoćnog osoblja u mjeri u kojoj je zaposleno na odgovarajućem projektu ili djelatnosti;
89. „po tržišnim uvjetima” znači da se uvjeti transakcije između ugovornih stranaka razlikuju od onih koji bi bili utvrđeni između neovisnih poduzeća i nema naznake nedopuštenog dogovaranja. Za svaku transakciju koja proizlazi iz otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg postupka smatra se da zadovoljava načelo transakcije po tržišnim uvjetima;
90. „učinkovita suradnja” znači suradnja između najmanje dvije neovisne stranke u cilju razmjene znanja ili tehnologije odnosno ostvarenja zajedničkog cilja na temelju podjele rada, pri čemu stranke zajednički utvrđuju opseg projekta suradnje, doprinose njegovoj provedbi te dijele njegove rizike i rezultate. Jedna stranka ili više njih može snositi cjelokupne troškove projekta te tako smanjiti financijski rizik projekta za druge stranke. Ugovorene usluge i pružanje usluga istraživanja ne smatraju se oblicima suradnje;
91. „istraživačka infrastruktura” znači objekti, resursi i s tim povezane usluge koje znanstvenici upotrebljavaju za provedbu istraživanja u svojem polju te obuhvaća znanstvenu opremu ili komplete instrumenata, resurse koji se temelje na znanju kao što su zbirke, arhivi i strukturirani znanstveni podatci, infrastrukture koje se temelje na informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, kao što su infrastruktura GRID, računalna, programerska i komunikacijska infrastruktura, te sva druga sredstva jedinstvene prirode koja su bitna za istraživanje. Takve infrastrukture mogu biti „na jednome mjestu” ili „raspodijeljene” (organizirana mreža resursa) u skladu s člankom 2. točkom (a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 723/2009 od 25. lipnja 2009. o pravnom okviru Zajednice za Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC) ⁽¹⁾;
92. „inovacijski klasteri” znači strukture ili organizirane skupine neovisnih strana (kao što su inovativna novoosnovana poduzeća, mala, srednja i velika poduzeća te organizacije za istraživanje i širenje znanja, neprofitne organizacije i ostali povezani gospodarski subjekti) osnovane u cilju poticanja inovacijskih aktivnosti, što postižu promicanjem dijeljenja objekata i razmjene znanja i stručnosti te učinkovitim doprinosom prijenosu znanja, umrežavanju, širenju informacija i suradnji među poduzetnicima i drugim organizacijama u klasteru;
93. „visokokvalificirano osoblje” znači osoblje sa sveučilišnim obrazovanjem i najmanje 5 godina mjerodavnog profesionalnog iskustva, koje može uključivati i doktorsku izobrazbu;

⁽¹⁾ SL L 206, 8.8.2009., str. 1.

94. „savjetodavne usluge za inovacije” znači konzalting, pomoć i usavršavanje u području prijenosa znanja, stjecanja, zaštite i iskorištavanja nematerijalne imovine, primjene normi i propisa koji ih obuhvaćaju;
95. „usluge podrške inovacijama” znači osiguravanje uredskog prostora, banka podataka, knjižnica, istraživanja tržišta, laboratorija, označavanje kvalitete, ispitivanje i certificiranje za potrebe razvoja učinkovitijih proizvoda, procesa ili usluga;
96. „inovacije organizacije poslovanja” znači provedba nove organizacijske metode u poslovnoj praksi poduzetnika, organizaciji radnog mjesta ili vanjskim odnosima te isključuje promjene koje se temelje na organizacijskim metodama koje poduzetnik već primjenjuje, promjene upravljačke strategije, spajanja i preuzimanja, prestanak uporabe procesa, jednostavnu zamjenu ili proširenje temeljnog kapitala, promjene nastale isključivo kao posljedica promjene faktorskih cijena, prilagođavanje kupcima, lokalizaciju, redovne, sezonske i druge ciklične promjene te trgovinu novim ili znatno poboljšanim proizvodima;
97. „inovacije procesa” znači provedba novih ili znatno poboljšanih metoda proizvodnje ili isporuke (uključujući znatne promjene u tehnikama, opremi ili softveru), isključujući manje izmjene ili poboljšanja, povećanja proizvodnih kapaciteta ili kapaciteta usluga dodavanjem proizvodnih ili logističkih sustava vrlo sličnih onima koji se već upotrebljavaju, prestanak uporabe procesa, jednostavnu zamjenu ili proširenje temeljnog kapitala, promjene nastale isključivo kao posljedica promjene faktorskih cijena, prilagođavanje kupcima, lokalizaciju, redovne, sezonske i druge ciklične promjene te trgovinu novim ili znatno poboljšanim proizvodima;
98. „upućivanje na rad” znači privremeno zapošljavanje osoblja kod korisnika s pravom osoblja na povratak prethodnom poslodavcu;

Definicije za potpore za radnike u nepovoljnom položaju i radnike s invaliditetom

99. „radnik u izrazito nepovoljnom položaju” znači svaka osoba:
- (a) koja nije bila zaposlena s redovnom plaćom najmanje tijekom prethodna 24 mjeseca; ili
 - (b) koja nije bila zaposlena s redovnom plaćom najmanje tijekom prethodnih 12 mjeseci, a pripada jednoj od kategorija od (b) do (g) spomenutih u definiciji „radnik u nepovoljnom položaju”;
100. „zaštićena radna mjesta” znači radna mjesta u poduzetniku u kojem radnici s invaliditetom predstavljaju najmanje 30 % radnika;

Definicije koje se primjenjuju na potpore za zaštitu okoliša

101. „zaštita okoliša” znači svako djelovanje kojim se ublažava i sprečava šteta nanescena fizičkom okolišu ili prirodnim resursima, nastala zbog djelatnosti korisnika, kojim se smanjuje rizik takve štete ili koji vodi učinkovitijoj uporabi prirodnih resursa, uključujući mjere štednje energije i uporabu obnovljivih izvora energije;
102. „norma Unije” znači:
- (a) obvezna norma Unije kojom se određuju razine koje pojedinačni poduzetnici moraju postići u pogledu zaštite okoliša; ili
 - (b) obveza na temelju Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ za primjenu najboljih raspoloživih tehnika (NRT) i osiguravanje da razine emisija onečišćujućih tvari nisu više nego što bi bile uz primjenu NRT-a; u slučaju da su razine emisija povezane s NRT-om utvrđene u provedbenim aktima donesenima na temelju Direktive 2010/75/EU, te će razine biti primjenjive za potrebe ove Uredbe; ako su te razine izražene kao raspon, primjenjivat će se granica postizanja NRT-a;
103. „energetska učinkovitost” znači količina uštede energije utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije provedbe mjere poboljšanja energetske učinkovitosti, uz osiguranje normalizacije vanjskih uvjeta koji utječu na potrošnju energije;
104. „projekt energetske učinkovitosti” znači projekt ulaganja kojim se povećava energetska učinkovitost građevine;

⁽¹⁾ SL L 24, 29.1.2008., str. 8.

105. „fond za energetska učinkovitost (EEF)” znači specijalizirani instrument ulaganja osnovan za potrebe ulaganja u projekte energetske učinkovitosti usmjerene na poboljšanje energetske učinkovitosti građevina u domaćem i inozemnom sektoru. EEF-om upravlja upravitelj fonda za energetska učinkovitost;
106. „upravitelj fonda za energetska učinkovitost” znači profesionalno upravljačko društvo s pravnom osobnošću, koje odabire i provodi ulaganja u prihvatljive projekte energetske učinkovitosti;
107. „visokoučinkovita kogeneracija” znači kogeneracija koja odgovara definiciji visokoučinkovite kogeneracije utvrđenoj u članku 2. stavku 34. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetska učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ ⁽¹⁾;
108. „kogeneracija” ili suproizvodnja toplinske i električne energije (CHP) znači istovremena proizvodnja toplinske i električne i/ili mehaničke energije u jednom procesu;
109. „energija iz obnovljivih izvora energije” znači energija koju proizvode postrojenja koja upotrebljavaju samo obnovljive izvore energije te udio, izražen u kalorijskoj vrijednosti, energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u hibridnim postrojenjima koja upotrebljavaju i konvencionalne izvore energije. Uključuje obnovljivu električnu energiju koja se upotrebljava za punjenje sustava za skladištenje, ali isključuje električnu energiju proizvedenu kao rezultat sustava za skladištenje;
110. „obnovljivi izvori energije” znači sljedeći obnovljivi nefosilni izvori energije: energija vjetra, solarna, aerotermalna, geotermalna, hidrotermalna i oceanska energija, energija vode, energija biomase, energija iz plinova s odlagališta, plinova iz postrojenja za preradu otpadnih voda i bioloških plinova;
111. „biogorivo” znači tekuće ili plinovito gorivo za potrebe prometa koje se proizvodi iz biomase;
112. „održivo biogorivo” znači biogorivo koje ispunjuje uvjete održivosti utvrđene u članku 17. Direktive 2009/28/EZ;
113. „biogorivo proizvedeno iz prehrambenih sirovina” znači biogorivo iz žitarica i ostalih kultura bogatih škrobom, šećernih kultura i uljarica kako je utvrđeno u prijedlogu Komisije Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora ⁽²⁾;
114. „nova i inovativna tehnologija” znači nova i nedokazana tehnologija u odnosu na vrhunsku tehnologiju u industriji, koja nosi rizik tehnološkog ili industrijskog neuspjeha i nije optimizacija ili poboljšanje postojeće tehnologije;
115. „odgovornost za uravnoteženje” znači odgovornost za neravnotežu (odstupanja između proizvodnje, potrošnje i tržišnih transakcija) tržišnog sudionika ili njegova odabranog zastupnika („stranka odgovorna za otklanjanje ravnoteže”), u određenom roku („rok namirivanja neravnoteže”);
116. „standardna obveza otklanjanja neravnoteže” znači nediskriminirajuća obveza otklanjanja neravnoteže u svim tehnologijama tako da niti jedan proizvođač nije oslobođen od te obveze;
117. „biomasa” znači biološki razgradiva frakcija proizvoda, otpada i ostataka iz poljoprivrede (uključujući tvari životinjskog i biljnog podrijetla), šumarstva i s tim povezanih industrija, uključujući ribarstvo i akvakulturu, te biološki plinovi i biološki razgradiva frakcija industrijskog i komunalnog otpada;
118. „ukupni srednji troškovi proizvodnje energije” znači izračunani troškovi proizvodnje električne energije u točki spajanja na mrežu za punjenje ili mrežu električne energije. Taj izračun uključuje početni kapital, diskontnu stopu te troškove trajnog poslovanja, goriva i održavanja;
119. „porez za zaštitu okoliša” znači porez s posebnom poreznom osnovicom koji ima jasan negativan učinak na okoliš ili koji za cilj ima oporezivanje određenih djelatnosti, roba ili usluga tako da troškovi zaštite okoliša mogu biti uključeni u njihovu cijenu i/ili tako da se proizvođači i potrošači usmjere na djelatnosti koje su prihvatljivije za okoliš;

⁽¹⁾ SLL 315, 14.11.2012., str. 1.

⁽²⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012.

120. „najniža razina oporezivanja u Uniji” znači najniža razina oporezivanja koja je predviđena zakonodavstvom Unije; za energente i električnu energiju ta je najniža razina oporezivanja određena u Prilogu I. Direktivi Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije ⁽¹⁾;
121. „onečišćena lokacija” znači lokacija na kojoj je potvrđena prisutnost opasnih tvari, koju je uzrokovao čovjek, do te mjere da predstavlja znatan rizik za zdravlje ljudi ili okoliš uzimajući u obzir trenutačnu ili odobrenu buduću uporabu zemljišta;
122. „načelo 'onečišćivač plaća’” znači da troškove mjera koje su usmjerene na onečišćenje treba snositi onečišćivač koji uzrokuje onečišćenje;
123. „onečišćenje” znači šteta koju je prouzročio onečišćivač izravno ili neizravno nanoseći štetu okolišu, odnosno stvarajući uvjete koji vode takvoj šteti za fizički okoliš ili prirodna bogatstva;
124. „energetski učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” znači sustav centraliziranoga grijanja i hlađenja koji odgovara definiciji sustava učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja utvrđenoj u članku 2. stavcima 41. i 42. Direktive 2012/27/EU. Definicija uključuje postrojenja za proizvodnju grijanja/hlađenja i mrežu (uključujući povezane objekte) potrebnu za distribuciju grijanja/hlađenja od proizvodnih jedinica do prostora potrošača;
125. „onečišćivač” znači osoba koja izravno ili neizravno nanosi štetu okolišu ili stvara uvjete koji vode takvoj šteti;
126. „ponovna uporaba” znači svaki postupak kojim se proizvod ili komponente koji nisu otpad ponovno upotrebljavaju za istu namjenu za koju su izvorno zamišljeni;
127. „priprema za ponovnu uporabu” znači svaki postupak provjeravanja, čišćenja ili popravljanja radi uporabe kojim se proizvodi ili sastojci proizvoda koji su postali otpad pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne prerade;
128. „recikliranje” znači svaki postupak uporabe kojim se otpad prerađuje u proizvode, materijale ili tvari namijenjene njihovoj izvornoj uporabi ili nekoj drugoj svrsi. Ono obuhvaća preradu organskog materijala, ali ne i energetske uporabu, preradu u materijal koji se rabi kao gorivo ili materijal za nasipavanje;
129. „vrhunac tehnologije” znači proces u kojem je ponovna uporaba otpadnog proizvoda u proizvodnji konačnog proizvoda ekonomski profitabilna uobičajena praksa. Ako je to prikladno, pojam „vrhunac tehnologije” mora se tumačiti sa stajališta tehnologije Unije i unutarnjeg tržišta Unije;
130. „energetska infrastruktura” znači svaka fizička oprema ili objekt koji je smješten unutar Unije ili povezuje Uniju s najmanje jednom trećom zemljom, a razvrstan je u jednu od sljedećih kategorija:

(a) za električnu energiju:

- i. infrastruktura za prijenos, kako je utvrđena u članku 2. stavku 3. Direktive 2009/72/EZ od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije ⁽²⁾;
- ii. infrastruktura za distribuciju, kako je utvrđena u članku 2. stavku 5. Direktive 2009/72/EZ;
- iii. objekti za skladištenje električne energije, utvrđeni kao objekti za trajno ili privremeno skladištenje električne energije u nadzemnoj ili podzemnoj infrastrukturi ili geološkim lokacijama, pod uvjetom da su izravno povezani na visokonaponske kabele oblikovane za napon od 110 kV ili više;
- iv. svaka oprema ili postrojenje koji su potrebni kako bi sustavi utvrđeni u točkama i. do iii. radili na siguran, zaštićen i učinkovit način, uključujući sustave zaštite, praćenja i nadzora na svim naponskim razinama i podstanicama; i

⁽¹⁾ SL L 283, 31.10.2003., str. 51.

⁽²⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 55.

- v. pametne mreže, utvrđene kao svaka oprema, kabel ili postrojenje, na razini prijenosa niskonaponske i srednjenaponske distribucije s ciljem dvostrane digitalne komunikacije u stvarnom vremenu ili gotovo stvarnom vremenu, interaktivnog i pametnog praćenja i upravljanja proizvodnjom, prijenosom, distribucijom i potrošnjom električne energije u elektroenergetskoj mreži za potrebe razvoja mreže koja učinkovito objedinjuje ponašanje i djelatnosti svih korisnika koji su na nju spojeni, tj. proizvođača, potrošača i onih koji rade oboje, kako bi se osigurao ekonomski učinkovit i održiv elektroenergetski sustav s niskim gubitcima te visokom kakvoćom i sigurnošću opskrbe i zaštitom;

(b) za plin:

- i. plinovodi za prijenos i distribuciju za transport prirodnog plina i bioplina koji čine dio mreže, isključujući visokotlačne plinovode koji se upotrebljavaju kao proizvodni plinovi ili za lokalnu distribuciju prirodnog plina;
- ii. podzemni skladišni objekti koji su povezani s visokotlačnim plinovodima iz točke i.;
- iii. objekti za prihvat, skladištenje, uplinjavanje ili dekompresiju ukapljenog prirodnog plina (UPP) ili stlačenog prirodnog plina (SPP); i
- iv. svaka oprema ili instalacija potrebna kako bi sustav radio na siguran, zaštićen i učinkovit način ili kako bi se omogućili dvosmjerni kapaciteti, uključujući postaje za stlačivanje plina;

(c) za naftu:

- i. naftovodi koji se upotrebljavaju za transport sirove nafte;
- ii. crpne postaje i skladišni objekti potrebni za rad naftovoda za sirovu naftu; i
- iii. svaka oprema ili instalacija potrebna kako bi dotični sustav radio na ispravan, siguran i učinkovit način, uključujući sustave zaštite, praćenja i nadzora te uređaje za obrnuti protok;

(d) za CO₂: mreže plinovoda, uključujući povezane kompresorske stanice, za transport CO₂ do skladišnih lokacija kako bi se CO₂ ubrizgao u odgovarajuće podzemne geološke formacije radi trajnog skladištenja;

131. „zakonodavstvo o unutarnjem energetsom tržištu” obuhvaća Direktivu 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije, Direktivu 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina ⁽¹⁾, Uredbu (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetske regulatora ⁽²⁾; Uredbu (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije ⁽³⁾ i Uredbu (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina ⁽⁴⁾ ili bilo koje naknadno zakonodavstvo kojim se ti akti u cijelosti ili djelomično zamjenjuju;

Definicije koje se primjenjuju na socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija

132. „uobičajeno boravište” znači mjesto na kojem fizička osoba živi najmanje 185 dana godišnje svake kalendarske godine zbog osobnih i profesionalnih veza; u slučaju osoba čije su profesionalne veze na mjestu koje se razlikuje od mjesta njihovih osobnih veza te koje žive u dvije države članice ili više njih, njihovo uobičajeno boravište smatra se mjestom njihovih osobnih veza ako se u njega redovno vraćaju; ako osobe žive u državi članici kako bi vršile djelatnosti ograničenog trajanja, njihovo mjesto boravišta i dalje se smatra mjestom njihovih osobnih veza, neovisno o tome vraćaju li se onamo tijekom navedenih djelatnosti; pohađanje sveučilišta ili škole u drugoj državi članici nije prijenos uobičajenog boravišta; „uobičajeno boravište” može imati i značenje koje je tom pojmu pripisano prema nacionalnom pravu država članica;

Definicije za potpore za širokopojasne infrastrukture

133. „osnovni širokopojasni internet” ili „osnovne širokopojasne mreže” znači mreže s osnovnim funkcijama koje se temelje na tehnološkim platformama poput asimetričnih digitalnih pretplatničkih linija (do mreža ADSL2+), standardnih kablskih mreža (npr. DOCSIS 2.0), mobilnih mreža treće generacije (UMTS) i satelitskih sustava;

⁽¹⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 94.

⁽²⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 1.

⁽³⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 15.

⁽⁴⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 36.

134. „građevinski radovi povezani sa širokopojasnim internetom” znači građevinski radovi nužni za uvođenje širokopojasne mreže, poput iskopavanja ceste kako bi se omogućilo postavljanje (širokopojasnih) vodova;
135. „vodovi” znači podzemne cijevi ili vodiči koji se upotrebljavaju za postavljanje (vlaknastih, bakrenih ili koaksijalnih) kabela širokopojasne mreže;
136. „fizičkim izdvajanjem” omogućuje se pristupanje pristupnoj mreži konačnog korisnika, a vlastitim prijenosnim sustavima konkurenata omogućuje se izravan prijenos preko nje;
137. „pasivna širokopojasna infrastruktura” znači širokopojasna mreža bez aktivnih komponenti. Ona uobičajeno uključuje građevinsku infrastrukturu, vodove, optička vlakna i ulične kabelske ormare;
138. „pristupne mreže sljedeće generacije (NGA)” znači napredne mreže koje imaju barem sljedeće značajke: (a) pružaju pouzdane usluge pri vrlo velikoj brzini po pretplatniku putem optičkog prijenosa (ili istovrsne tehnologije) u dovoljnoj blizini prostorija korisnika kako bi se doista zajamčila vrlo visoka brzina; (b) podržavaju niz naprednih digitalnih usluga, uključujući usklađene usluge utemeljene na internetskom protokolu (IP); i (c) imaju znatno višu brzinu prijenosa (u odnosu na osnovne širokopojasne mreže). U sadašnjoj fazi razvoja tržišta i tehnologije, mreže NGA su sljedeće: (a) pristupne mreže na temelju svjetlovodne niti (FTTx), (b) napredne poboljšane kabelske mreže i (c) određene napredne bežične pristupne mreže koje mogu pouzdano isporučiti velike brzine po pretplatniku;
139. „veleprodajni pristup” znači pristup kojim se operatoru omogućuje uporaba opreme drugog operatora. Najširi mogući pristup koji se omogućuje diljem relevantne mreže na temelju trenutnog tehnološkog razvoja uključuje barem sljedeće proizvode za pristup. Za mreže FTTH/FTTB – pristup vodovima, pristup optičkim vlaknima, izdvojeni pristup lokalnoj petlji i pristup toku bitova. Za kabelske mreže – pristup vodovima i pristup toku bitova. Za mreže FTTC – pristup vodovima, izdvajanje potpetlje i pristup toku bitova. Za pasivnu mrežnu infrastrukturu – pristup vodovima, pristup optičkim vlaknima i/ili izdvojeni pristup lokalnoj petlji. Za širokopojasne mreže utemeljene na ADSL-u – izdvojeni pristup lokalnoj petlji, pristup toku bitova. Za mobilne ili bežične mreže – tok bitova, dijeljenje stupova i pristup prijenosnim mrežama. Za satelitske platforme – pristup toku bitova.

Definicije za potpore za ulaganje u kulturu i očuvanje baštine

140. „zahtjevna audiovizualna djela” znači djela koja su tako odredile države članice na temelju prethodno utvrđenih kriterija pri uspostavljanju programa ili dodjeli potpore i mogu uključivati filmove čija je jedina izvorna verzija na jeziku države članice s ograničenim državnim područjem, stanovništvom ili jezičnim područjem, kratke filmove, prvi i drugi film režisera, dokumentarne filmove ili niskoproračunske filmove ili druga komercijalno zahtjevna djela;
141. „popis Odbora za razvojnu pomoć OECD-a” znači sve zemlje i državna područja koji su prihvatljivi za primanje službene pomoći za razvoj i uvršteni na popis koji je sastavila Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD);
142. „razumna dobit” određuje se u odnosu na tipičnu dobit za dotični sektor. U svakom slučaju, razumno će se smatrati stopa povrata kapitala koja ne premašuje odgovarajuću zamjensku stopu uvećanu za premiju od 100 osnovnih bodova.

Definicije za potpore za sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture

143. „profesionalni sport” znači bavljenje sportom kao plaćenim zaposlenjem ili dužnošću za koju se dobiva naknada, bez obzira na to je li između profesionalnog sportaša i odgovarajuće sportske organizacije zasnovan službeni ugovor o radu ili nije ako nadoknada premašuje trošak sudjelovanja i čini znatan udio u prihodu sportaša. Putni troškovi i troškovi smještaja radi sudjelovanja na sportskom događaju ne smatraju se nadoknadom za potrebe ove Uredbe.

Članak 3.

Uvjeti za izuzeće

Programi potpora, pojedinačne potpore dodijeljene na temelju programa potpora i jednokratne potpore spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 2. ili 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora, pod uvjetom da dotične potpore ispunjuju sve uvjete utvrđene u poglavlju I. ove Uredbe i posebne uvjete za odgovarajuću kategoriju potpore utvrđene u poglavlju III. ove Uredbe.

Članak 4.

Pragovi za prijavu

1. Ova Uredba ne primjenjuje se na potpore koje premašuju sljedeće pragove:
 - (a) za regionalne potpore za ulaganje: „prilagođeni iznos potpore” izračunan u skladu s mehanizmom određenim u članku 2. točki 20. za ulaganja s prihvatljivim troškovima u iznosu od 100 milijuna EUR;
 - (b) za regionalne potpore za urbani razvoj: 20 milijuna EUR kako je utvrđeno u članku 16. stavku 3.;
 - (c) za potpore za ulaganje za MSP-ove: 7,5 milijuna EUR po poduzetniku po projektu ulaganja;
 - (d) za potpore za savjetodavne usluge u korist MSP-ova: 2 milijuna EUR po poduzetniku po projektu;
 - (e) za potpore MSP-ovima za sudjelovanje na sajmovima: 2 milijuna EUR po poduzetniku po godini;
 - (f) za potpore za troškove suradnje za MSP-ove koji sudjeluju u projektima europske teritorijalne suradnje: 2 milijuna EUR po poduzetniku po projektu;
 - (g) za potpore za rizično financiranje: 15 milijuna EUR po prihvatljivom poduzetniku kako je utvrđeno u članku 21. stavku 9.;
 - (h) za potpore za novoosnovana poduzeća: iznosi po poduzetniku utvrđeni u članku 22. stavicama 3., 4. i 5.;
 - (i) za potpore za istraživanje i razvoj:
 - i. ako je projekt pretežno temeljno istraživanje: 40 milijuna EUR po poduzetniku po projektu; to je slučaj ako više od polovice prihvatljivih troškova projekta nastaje putem djelatnosti obuhvaćenih kategorijom temeljnog istraživanja;
 - ii. ako je projekt pretežno industrijsko istraživanje: 20 milijuna EUR po poduzetniku po projektu; to je slučaj ako više od polovice prihvatljivih troškova projekta nastaje putem djelatnosti obuhvaćenih kategorijom industrijskog istraživanja ili kategorijama industrijskog istraživanja i temeljnog istraživanja zajedno;
 - iii. ako je projekt pretežno eksperimentalni razvoj: 15 milijuna EUR po poduzetniku po projektu; to je slučaj ako više od polovice prihvatljivih troškova projekta nastaje putem djelatnosti obuhvaćenih kategorijom eksperimentalnog razvoja;
 - iv. ako se projekt ostvaruje u okviru inicijative EUREKA ili se provodi u okviru zajedničkog poduzeća uspostavljenog na temelju članka 185. ili članka 187. Ugovora, iznosi iz točaka i. do iii. udvostručuju se;
 - v. ako se potpore za projekte istraživanja i razvoja dodjeljuju u obliku povratnih predujmova koji se, u nedostatku prihvaćene metodologije za izračunavanje njihova bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva, izražavaju kao postotak prihvatljivih troškova, a mjerom se predviđa da se u slučaju uspješnog rezultata projekta, zasnovanog na temelju razumne i promišljene pretpostavke, predujmovi vraćaju uz kamatnu stopu koja je jednaka najmanje diskontnoj stopi primjenjivoj u trenutku dodjele potpore, iznos iz točaka i. do iv. povećavaju se za 50 %;
 - vi. za potpore za studije izvedivosti u pripremi istraživačkih djelatnosti: 7,5 milijuna EUR po studiji;
- (j) za potpore za ulaganje u istraživačke infrastrukture: 20 milijuna EUR po infrastrukturi;
- (k) za potpore za inovacijske klustere: 7,5 milijuna EUR po klasteru;
- (l) za potpore za inovacije za MSP-ove: 5 milijuna EUR po poduzetniku po projektu;
- (m) za potpore za inovacije procesa i organizacije poslovanja: 7,5 milijuna EUR po poduzetniku po projektu;
- (n) za potpore za usavršavanje: 2 milijuna EUR po projektu usavršavanja;
- (o) za potpore za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju: 5 milijuna EUR po poduzetniku po godini;
- (p) za potpore za zapošljavanje radnika s invaliditetom u obliku subvencija za plaće: 10 milijuna EUR po poduzetniku po godini;
- (q) za potpore za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom: 10 milijuna EUR po poduzetniku po godini;

- (r) za potpore za nadoknadu troškova pomoći pružene radnicima u nepovoljnom položaju: 5 milijuna EUR po poduzetniku po godini;
 - (s) za potpore za ulaganje u zaštitu okoliša, isključujući potpore za ulaganje u zbrinjavanje onečišćenih lokacija, i za distribucijsku mrežu postrojenja energetske učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja: 15 milijuna EUR po poduzetniku po projektu ulaganja;
 - (t) za potpore za ulaganje u projekte energetske učinkovitosti: 10 milijuna EUR kako je utvrđeno u članku 39. stavku 5.;
 - (u) za potpore za ulaganje u zbrinjavanje onečišćenih lokacija: 20 milijuna EUR po poduzetniku po projektu ulaganja;
 - (v) za operativne potpore za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima: 15 milijuna EUR po poduzetniku po projektu. Ako se potpore dodjeljuju na temelju konkurentnog natječajnog postupka u skladu s člankom 42.: 150 milijuna EUR godišnje uzimajući u obzir kombinirani proračun svih programa obuhvaćenih člankom 42.;
 - (w) za potpore za ulaganje u distribucijsku mrežu za centralizirano grijanje ili hlađenje: 20 milijuna EUR po poduzetniku po projektu ulaganja;
 - (x) za potpore za ulaganje u energetske infrastrukture: 50 milijuna EUR po poduzetniku po projektu ulaganja;
 - (y) za potpore za širokopočasne infrastrukture: 70 milijuna EUR ukupnih troškova po projektu;
 - (z) za potpore za ulaganje u kulturu i očuvanje baštine: 100 milijuna EUR po projektu; za operativne potpore za kulturu i očuvanje baštine: 50 milijuna EUR po poduzetniku po godini;
 - (aa) za programe potpora za audiovizualna djela: 50 milijuna EUR po programu po godini;
 - (bb) za potpore za ulaganje u sportske i višenamjenske infrastrukture: 15 milijuna EUR ili ukupni troškovi koji premašuju 50 milijuna EUR po projektu. za operativne potpore za sportsku infrastrukturu: 2 milijuna EUR po infrastrukturi po godini; i
 - (cc) za potpore za ulaganje u lokalne infrastrukture: 10 milijuna EUR ili ukupni troškovi koji premašuju 20 milijuna EUR za istu infrastrukturu.
2. Pragovi utvrđeni ili spomenuti u stavku 1. ne smiju se izbjegavati umjetnim razdvajanjem programa ili projekata potpore.

Članak 5.

Transparentnost potpora

1. Ova se Uredba primjenjuje isključivo na potpore za koje je moguće točno izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva *ex ante* bez potrebe za provođenjem procjene rizika („transparentne potpore”).
2. Sljedeće kategorije potpora smatraju se transparentnima:
 - (a) potpore u obliku bespovratnih sredstava i subvencija kamatnih stopa;
 - (b) potpore u obliku zajmova ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju referentne stope koja prevladava u trenutku dodjele potpore;
 - (c) potpore u obliku jamstava:
 - i. ako je bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunan na temelju premija sigurne luke utvrđenih u obavijesti Komisije; ili
 - ii. ako je metodologija za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva jamstva bila prihvaćena prije provedbe mjere, na temelju Obavijesti Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore u obliku jamstava ⁽¹⁾, ili naknadne obavijesti kojom je ona zamijenjena, nakon prijave te metodologije Komisiji u skladu s tada primjenjivom uredbom Komisije u području državnih potpora, a odobrena se metodologija izričito odnosi na dotičnu vrstu jamstva i temeljne transakcije u smislu primjene ove Uredbe;
 - (d) potpore u obliku poreznih pogodnosti ako mjera predviđa gornju vrijednost koja osigurava da ne dođe do premašivanja primjenjivog praga;

⁽¹⁾ SL C 155, 20.6.2008., str. 10.

- (e) potpore za regionalni urbani razvoj ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 16.;
- (f) potpore u obliku mjera rizičnog financiranja ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 21.;
- (g) potpore za novoosnovana poduzeća ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 22.;
- (h) potpore za projekte energetske učinkovitosti ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 39.;
- (i) potpore u obliku premija povrh tržišne cijene ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 42.;
- (j) potpore u obliku povratnih predujmova ako ukupni nominalni iznos povratnog predujma ne premašuje pragove primjenjive na temelju ove Uredbe, ili ako je metodologija za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva povratnog predujma bila prihvaćena prije provedbe mjere na temelju prijave te metodologije Komisiji.

Članak 6.

Učinak poticaja

1. Ova Uredba primjenjuje se isključivo na potpore koje imaju učinak poticaja.
2. Smatra se da potpora ima učinak poticaja ako je korisnik dotičnoj državi članici podnio pisani zahtjev za potporu prije početka rada na projektu ili djelatnosti. Zahtjev za potporu mora sadržavati barem sljedeće informacije:
 - (a) naziv i veličinu poduzetnika;
 - (b) opis projekta, uključujući datume njegova početka i dovršetka;
 - (c) lokaciju projekta;
 - (d) popis troškova projekta;
 - (e) vrsta potpore (bespovratno sredstvo, zajam, jamstvo, povratni predujam, dokapitalizacija ili drugo) i iznos javnog financiranja potrebnog za projekt.
3. Za jednokratne potpore koje se dodjeljuju velikim poduzecima smatra se da imaju učinak poticaja ako je, uz osiguranje ispunjenja uvjeta utvrđenog u stavku 2., država članica prije dodjele dotične potpore provjerila da se dokumentacijom koju je pripremio korisnik potvrđuje da će potpora dovesti do jednog od navedenog:
 - (a) za regionalne potpore za ulaganje: da je proveden projekt koji bez potpore ne bi bio proveden u dotičnom području ili ne bi bio dovoljno profitabilan za korisnika u dotičnom području;
 - (b) u svim ostalim slučajevima, da postoji
 - znatno povećanje opsega projekta/djelatnosti uslijed potpore, ili
 - znatno povećanje ukupnog iznosa koji korisnik troši na projekt/djelatnost uslijed potpore, ili
 - znatno povećanje brzine dovršenja dotičnog projekta/djelatnosti.
4. Odstupajući od stavaka 2. i 3., smatra se da mjere u obliku poreznih olakšica imaju učinak poticaja ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) mjerom se uspostavlja pravo na potporu u skladu s objektivnim kriterijima i bez daljnje primjene diskrecijskog prava države članice; i
 - (b) mjera je donesena i stupila je na snagu prije početka rada na projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, osim u slučaju programa koji su nasljednici poreznih programa ako je djelatnost bila obuhvaćena prethodnim programima u obliku poreznih pogodnosti.
5. Odstupajući od stavaka 2., 3. i 4., za sljedeće kategorije potpora nije nužno ili se ne smatra da imaju učinak poticaja:
 - (a) regionalne operativne potpore ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 15.;
 - (b) potpore za pristup financiranju za MSP-ove, ako su ispunjeni relevantni uvjeti utvrđeni u člancima 21. i 22.;

- (c) potpore za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju u obliku subvencija za plaće i potpore za zapošljavanje radnika s invaliditetom u obliku subvencija za plaće ako su ispunjeni relevantni uvjeti utvrđeni u članku 32. odnosno članku 33.;
- (d) potpore za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 34.;
- (e) potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša u skladu s Direktivom 2003/96/EZ ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 44. ove Uredbe;
- (f) potpore za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 50.;
- (g) socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 51.;
- (h) potpore za kulturu i očuvanje baštine ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 53.

Članak 7.

Intenzitet potpore i prihvatljivi troškovi

1. Za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova, svi iznosi koji se upotrebljavaju trebaju biti iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Prihvatljivi troškovi popraćuju se pisanim dokazima koji trebaju biti jasni, konkretni i ažurirani.
2. Ako se potpora ne dodjeljuje u obliku bespovratnog sredstva, iznos potpore jednak je bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva.
3. Potpore koje se isplaćuju u više obroka treba diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Prihvatljive troškove treba diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Kamatna stopa koju treba primijeniti pri diskontiranju diskontirana je kamatna stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele potpore.
4. Ako se potpore dodjeljuju u obliku poreznih pogodnosti, obroke potpore treba diskontirati na temelju diskontnih stopa primjenjivih u raznim trenucima kad porezne pogodnosti stupe na snagu.
5. Ako se potpore dodjeljuju u obliku povratnih predujmova koji se, u nedostatku prihvaćene metodologije za izračunavanje njihova bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva, izražavaju kao postotak prihvatljivih troškova, a tom se mjerom predviđa da se u slučaju uspješnog rezultata projekta, zasnovanog na temelju razumne i promišljene pretpostavke, predujmovi vraćaju uz kamatnu stopu koja je jednaka najmanje diskontnoj stopi primjenjivoj u trenutku dodjele potpore, maksimalni intenziteti potpore utvrđeni u poglavlju III. mogu se povećati za 10 postotnih bodova.
6. Ako se potpore dodjeljuju u obliku povratnih predujmova, maksimalni intenziteti potpore utvrđeni kartom regionalnih potpora koja je na snazi u trenutku dodjele potpore ne smiju se povećati.

Članak 8.

Zbrajanje potpora

1. Pri određivanju poštuju li se pragovi prijave iz članka 4. i maksimalni intenziteti potpore iz poglavlja III., u obzir se uzima ukupni iznos državnih potpora za djelatnost, projekt ili poduzetnika kojima je dodijeljena potpora.
2. Ako se financiranje Unije kojim centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili druga tijela Unije koja nisu pod izravnom ili neizravnom kontrolom države članice kombinira s državnim potporama, za potrebe određivanja poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore ili maksimalni iznosi potpore, u obzir se uzimaju samo državne potpore, pod uvjetom da ukupan iznos javnog financiranja dodijeljen u odnosu na iste prihvatljive troškove ne premašuje najpovoljniju stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva Unije.
3. Potpora čije je troškove moguće utvrditi a koja se izuzima na temelju ove Uredbe može se zbrajati:
 - (a) s bilo kojom drugom državnom potporom, pod uvjetom da se dotične mjere odnose na različite prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi;

(b) s bilo kojom drugom državnom potporom koja se odnosi na iste prihvatljive troškove, bilo da se oni djelomično ili potpuno preklapaju, isključivo ako to zbrajanje ne dovodi do premašivanja najvišeg intenziteta potpore ili iznosa potpore koji je primjenjiv na tu potporu na temelju ove Uredbe.

4. Potpora čiji troškovi nisu prihvatljivi troškovi koje je moguće utvrditi, a koji se izuzimaju na temelju članaka 21., 22. i 23. ove Uredbe može se zbrajati s bilo kojom drugom državnom potporom s prihvatljivim troškovima koje je moguće utvrditi. Potpore bez prihvatljivih troškova koje je moguće utvrditi mogu se zbrajati s bilo kojom drugom državnom potporom bez prihvatljivih troškova koje je moguće utvrditi do najvećeg odgovarajućeg ukupnog praga za financiranje utvrđenog u odnosu na posebne okolnosti svakog slučaja na temelju ove ili druge uredbe ili odluke o općem skupnom izuzeću koju je donijela Komisija.

5. Državne potpore koje se izuzimaju na temelju ove Uredbe ne zbrajaju se s potporama *de minimis* u odnosu na iste prihvatljive troškove ako bi njihovo zbrajanje dovelo toga da određeni intenzitet potpore premaši intenzitete potpore utvrđene u poglavlju III. ove Uredbe.

6. Odstupajući od stavka 3. točke (b), potpore u korist radnika s invaliditetom, kako je utvrđeno u člancima 33. i 34., mogu se zbrajati s ostalim potporama izuzetima temeljem ove Uredbe u odnosu na iste prihvatljive troškove koji premašuju najviši primjenjivi prag na temelju ove Uredbe, pod uvjetom da to zbrajanje ne dovede do intenziteta potpore koji premašuje 100 % mjerodavnih troškova u svakom razdoblju tijekom kojeg su dotični radnici zaposleni.

Članak 9.

Objavljivanje i informacije

1. Dotična država članica osigurava da na sveobuhvatnoj internetskoj stranici o državnim potporama, na nacionalnoj ili regionalnoj razini, bude objavljeno sljedeće:

- (a) sažetak informacija iz članka 11. u standardiziranom obliku utvrđenom u Prilogu II. ili poveznica za pristup tom sažetku;
- (b) cjeloviti tekst svake mjere potpore iz članka 11. ili poveznica za pristup cjelovitom tekstu;
- (c) informacije iz Priloga III. o dodjeli svake pojedinačne potpore koja premašuje 500 000 EUR.

U pogledu potpora dodijeljenih za projekte europske teritorijalne suradnje, informacije iz ovog stavka objavljuju se na internetskoj stranici države članice u kojoj se nalazi dotično upravljačko tijelo, kako je utvrđeno člankom 21. Uredbe br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća. Isto tako, države članice koje sudjeluju u projektu mogu odlučiti da svaka od njih na svojoj internetskoj stranici pruži informacije o mjerama potpore na svojem državnom području.

2. Za programe u obliku poreznih pogodnosti i za programe obuhvaćene člancima 16. i 21. (!), uvjeti utvrđeni u stavku 1. točki (c) ovog članka smatraju se ispunjenima ako država članica objavi tražene informacije o pojedinačnim iznosima potpore u sljedećim obrocima (u milijunima EUR):

0,5 – 1;

1 – 2;

2 – 5;

5 – 10;

10 – 30; i

30 i više.

3. Za programe iz članka 51. ove Uredbe, obveze objavljivanja utvrđene u ovom članku ne primjenjuju se na krajnje potrošače.

4. Podatci iz stavka 1. točke (c) ovog članka organizirani su i dostupni u standardiziranom obliku opisanom u Prilogu III. i omogućuje se njihovo učinkovito pretraživanje i funkcije preuzimanja podataka. Informacije iz stavka 1. objavljuju se u roku od 6 mjeseci od dana dodjele potpore ili, za potpore u obliku porezne olakšice, u roku od 1 godine od roka za podnošenje porezne prijave te su dostupne najmanje 10 godina od dana dodjele potpore.

(!) Za programe u skladu s člancima 16. i 21. ove Uredbe, zahtjev objave informacija o svakoj pojedinačnoj dodjeli koja premašuje 500 000 EUR može se zanemariti u odnosu na MSP-ove koji nisu izvršili niti jednu komercijalnu prodaju ni na kojem tržištu.

5. Komisija na svojoj internetskoj stranici objavljuje:
 - (a) poveznice na internetske stranice o državnim potporama iz stavka 1. ovog članka;
 - (b) sažetak informacija iz članka 11.
6. Države članice usklađuju se s odredbama ovog članka najkasnije dvije godine nakon stupanja ove Uredbe na snagu.

POGLAVLJE II.

PRAĆENJE

Članak 10.

Ukidanje pogodnosti skupnog izuzeća

Ako država članica dodijeli potporu koja je navodno izuzeta od obveze prijave na temelju ove Uredbe a da nisu ispunjeni uvjeti utvrđeni u poglavljima I. do III., Komisija može, nakon što je dotičnoj državi članici dala mogućnost da se očituje, donijeti odluku u kojoj se navodi da sve buduće sve mjere koje donosi dotična država članica, a koje bi inače ispunjavale zahtjeve iz ove Uredbe, ili dio njih, moraju biti prijavljene Komisiji u skladu s člankom 108. stavkom 3. Ugovora. Mjere koje su podložne obvezi prijave mogu se ograničiti na mjere kojima se dodjeljuje određena vrsta potpore ili u korist određenih korisnika ili na mjere potpore koje su donijela određena tijela uprave dotičnih država članica.

Članak 11.

Izvjешćivanje

Države članice ili, u slučaju potpora dodijeljenih za projekte europske teritorijalne suradnje, država članica u kojoj se nalazi upravljačko tijelo, kako je utvrđeno člankom 21. Uredbe br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, Komisiji dostavljaju:

- (a) preko Komisijina elektroničkog sustava za podnošenje prijave, sažetak informacija o svakoj mjeri potpore koja se izuzima na temelju ove Uredbe, u standardiziranom obliku utvrđenom u Prilogu II. zajedno s poveznicom za pristup cjelovitom tekstu mjere potpore, uključujući izmjene, u roku od 20 radnih dana od njezina stupanja na snagu;
- (b) godišnje izvješće, iz Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u ⁽¹⁾, kako je izmijenjena, u elektroničkom obliku, o primjeni ove Uredbe, u kojem su sadržane informacije navedene u Provedbenoj uredbi za svaku cijelu godinu ili svaki dio godine tijekom kojeg se ova Uredba primjenjuje.

Članak 12.

Praćenje

Kako bi se Komisiji omogućilo praćenje potpora koje se izuzimaju od obveze prijave na temelju ove Uredbe, države članice ili, u slučaju potpora dodijeljenih za projekte europske teritorijalne suradnje, država članica u kojoj se nalazi upravljačko tijelo, vode detaljnu evidenciju s informacijama i pratećom dokumentacijom potrebnima kako bi se utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti utvrđeni u ovoj Uredbi. Ta se evidencija čuva 10 godina od datuma dodjele jednokratne potpore ili posljednje potpore na temelju programa. Država članica u roku od 20 radnih dana, ili dužem roku ako je tako utvrđeno u zahtjevu, Komisiji dostavlja sve informacije i prateću dokumentaciju koje Komisija smatra potrebnima za praćenje primjene ove Uredbe.

⁽¹⁾ SL L 140, 30.4.2004., str. 1.

POGLAVLJE III.

Posebne odredbe za različite kategorije potpora

Odjeljak 1.

Regionalne potpore

Pododjeljak A

Regionalne potpore za ulaganje i operativne regionalne potpore

Članak 13.

Područje primjene regionalnih potpora

Ovaj odjeljak ne primjenjuje se:

- (a) na potpore kojima se u povlašten položaj stavljaju djelatnosti u sektoru čelika, sektoru ugljena, sektoru brodogradnje, sektoru umjetnih vlakana, sektoru prometa te povezanoj infrastrukturi, proizvodnji i distribuciji energije te energetskej infrastrukturi;
- (b) na regionalne potpore u obliku programa usmjerenih na ograničen broj posebnih sektora ekonomske djelatnosti; na programe koji se odnose na turističke djelatnosti, širokopojasne infrastrukture ili preradu i stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda ne smatraju se programima usmjerenima na određene sektore ekonomskih djelatnosti;
- (c) na regionalne potpore u obliku programa kojima se nadoknađuju troškovi prijevoza robe proizvedene u najudaljenijim regijama ili u rijetko naseljenim područjima, dodijeljene u korist:
 - i. djelatnosti proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište proizvoda navedenih u Prilogu I. Ugovoru; ili
 - ii. djelatnosti koje su na temelju Uredbe (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima ⁽¹⁾ razvrstane pod poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo u okviru područja A statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2, rudarstvo i kamenolome u okviru područja B klasifikacije NACE Rev. 2 te opskrbu električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom u okviru područja D klasifikacije NACE Rev. 2; ili
 - iii. prijevoz robe cjevovodom;
- (d) na pojedinačne regionalne potpore za ulaganje dodijeljene korisniku koji je zatvorio istu ili sličnu djelatnost u Europskom gospodarskom prostoru u razdoblju od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za regionalnu potporu za ulaganje ili koji u vrijeme podnošenja zahtjeva ima konkretan plan zatvoriti istu ili sličnu djelatnost u roku od najviše dvije godine nakon dovršetka početnog ulaganja za koje se traži potpora u dotičnom području;
- (e) na regionalne operativne potpore dodijeljene poduzetnicima čije su glavne djelatnosti obuhvaćene područjem K „Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja” klasifikacije NACE Rev. 2 ili poduzetnicima koji obavljaju djelatnosti unutar skupine, a čije su glavne djelatnosti obuhvaćene razredima 70.10. „Upravljačke djelatnosti” ili 70.22 „Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem” klasifikacije NACE Rev. 2.

Članak 14.

Regionalne potpore za ulaganje

1. Mjere regionalnih potpora za ulaganje spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore se dodjeljuju u potpomognutim područjima.

⁽¹⁾ SL L 393, 30.12.2006., str. 1.

3. U potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora mogu se dodijeliti potpore za početno ulaganje, bez obzira na veličinu korisnika. U potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora mogu se dodijeliti potpore MSP-ovima za bilo koju vrstu početnog ulaganja. Velikim se poduzećima potpore mogu dodijeliti isključivo za početno ulaganje u novu ekonomsku djelatnost u dotičnom području.

4. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:

- (a) troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu;
- (b) procijenjeni troškovi plaća proizašli iz otvaranja radnih mjesta uslijed početnog ulaganja, izračunani kroz razdoblje od dvije godine; ili
- (c) kombinacija troškova iz točaka (a) i (b), pod uvjetom da kombinirani iznos ne premašuje iznos iz točke (a) ili iznos iz točke (b), ovisno o tome koji je veći.

5. Ulaganje ostaje u području koje prima potporu tijekom najmanje pet godina nakon dovršetka ulaganja, odnosno najmanje tri godine nakon dovršetka ulaganja u slučaju MSP-ova. To ne sprečava zamjenu postrojenja ili opreme koji su u tom razdoblju zastarjeli ili se pokvarili, pod uvjetom da je ekonomska djelatnost ostala u dotičnom području tijekom odgovarajućeg najkraćeg razdoblja.

6. Stečena imovina mora biti nova, osim za MSP-ove i za stjecanje poslovne jedinice. Troškovi povezani sa zakupom materijalne imovine mogu se uzeti u obzir uz sljedeće uvjete:

- (a) za zemljišta i zgrade zakup se mora nastaviti najmanje pet godina nakon očekivanog datuma dovršetka projekta ulaganja za velike poduzetnike, odnosno tri godine u slučaju MSP-ova;
- (b) za postrojenja ili strojeve zakup mora biti u obliku financijskog leasinga i sadržavati obvezu korisnika potpore na kupnju imovine nakon isteka ugovora o zakupu.

U slučaju stjecanja imovine poslovne jedinice u smislu članka 2. točke 49. uzimaju se u obzir isključivo troškovi kupnje imovine od treće osobe nepovezane s kupcem. Transakcija se izvršava po tržišnim uvjetima. Ako je za stjecanje imovine potpora dodijeljena prije kupnje imovine, troškovi za tu imovinu oduzimaju se od prihvatljivih troškova povezanih sa stjecanjem poslovne jedinice. Ako malo poduzeće preuzme član obitelji prvotnog vlasnika, ili zaposlenik, uvjet kupnje imovine od treće osobe nepovezane s kupcem ukida se. Stjecanje udjela ne predstavlja početno ulaganje.

7. Za potpore dodijeljene za temeljitu promjenu u proizvodnom procesu prihvatljivi troškovi moraju premašivati amortizaciju imovine povezane s djelatnošću koja se modernizira tijekom tri prethodne porezne godine. Za potpore dodijeljene za diversifikaciju postojeće poslovne jedinice prihvatljivi troškovi moraju premašivati najmanje 200 % knjigovodstvene vrijednosti imovine koja se ponovno upotrebljava, uknjižene u poreznoj godini koja prethodi početku radova.

8. Nematerijalna imovina prihvatljiva je za izračun troškova ulaganja ako ispunjuje sljedeće uvjete:

- (a) mora se upotrebljavati isključivo u poslovnoj jedinici koja prima potporu;
- (b) mora se voditi kao imovina koja se amortizira;
- (c) mora biti kupljena po tržišnim uvjetima od treće osobe nepovezane s kupcem; i
- (d) mora biti uključena u imovinu poduzetnika koji prima potporu i ostati povezana s projektom za koji se dodjeljuje potpora tijekom najmanje pet godina ili tri godine u slučaju MSP-ova.

Za velike poduzetnike troškovi nematerijalne imovine prihvatljivi su isključivo do granice od 50 % ukupnih prihvatljivih troškova ulaganja za početno ulaganje.

9. Ako se prihvatljivi troškovi izračunavaju u odnosu na procijenjene troškove plaća iz stavka 4. točke (b), moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) projekt ulaganja dovodi do neto povećanja broja zaposlenih u dotičnoj poslovnoj jedinici u odnosu na prosjek za proteklih 12 mjeseci, što znači da će se eventualna radna mjesta izgubljena tijekom tog razdoblja oduzeti od prividnog broja novootvorenih radnih mjesta;
- (b) svako radno mjesto popunjeno je u roku od tri godine od dovršetka radova; i
- (c) svako radno mjesto otvoreno ulaganjem ostaje u dotičnom području tijekom razdoblja od najmanje pet godina od dana kada je prvi put popunjeno, odnosno tijekom razdoblja od tri godine u slučaju MSP-ova.

10. Regionalne potpore za razvoj širokopojasne mreže moraju ispunjavati sljedeće uvjete:
- (a) potpore se dodjeljuju samo u područjima u kojima nema mreže iste kategorije (ili osnovna širokopojasna mreža ili mreža NGA) i nije vjerojatno da će se u roku od tri godine od donošenja odluke o dodjeli potpore ta mreža razviti pod komercijalnim uvjetima; i
 - (b) subvencionirani mrežni operator mora ponuditi aktivni i pasivni veleprodajni pristup po poštenim i nediskriminirajućim uvjetima, uključujući fizičko izdvajanje u slučaju mreža NGA; i
 - (c) potpore se dodjeljuju na temelju konkurentnog postupka odabira.
11. Regionalne potpore za istraživačke infrastrukture dodjeljuju se isključivo ako je dodjela potpore uvjetovana pružanjem transparentnog i nediskriminirajućeg pristupa infrastrukturi kojoj je dodijeljena potpora.
12. Intenzitet potpore u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva ne premašuje maksimalni intenzitet potpore utvrđen u karti regionalnih potpora na snazi u trenutku kad se potpora dodjeljuje u dotičnom potpomognutom području. Ako se intenzitet potpore izračunava na temelju stavka 4. točke (c), maksimalni intenzitet potpore ne premašuje najpovoljniji iznos koji proizlazi iz primjene tog intenziteta na temelju troškova ulaganja ili troškova plaća. Za velike projekte ulaganja iznos potpore ne premašuje prilagođeni iznos potpore izračunan u skladu s mehanizmom određenim u članku 2. točki 20.;
13. Sva početna ulaganja koja je pokrenuo isti korisnik (na razini grupe) u razdoblju od tri godine od datuma početka radova na drugom ulaganju kojem je dodijeljena potpora u istoj regiji na trećoj razini Nomenklature teritorijalnih jedinica za statistiku smatraju se dijelom istog projekta ulaganja. Ako je taj pojedinačni projekt ulaganja velik projekt ulaganja, ukupan iznos potpore za pojedinačni projekt ulaganja ne premašuje prilagođeni iznos potpore za velike projekte ulaganja.
14. Korisnik potpore mora osigurati financijski doprinos od najmanje 25 % prihvatljivih troškova, iz vlastitih izvora ili vanjskim financiranjem, u obliku oslobođenom od bilo kakve državne potpore. U najudaljenijim regijama ulaganje koje izvrši MSP može primiti potporu s maksimalnim intenzitetom potpore koji prelazi 75 %; u tim situacijama ostatak će biti pružen financijskim doprinosom korisnika potpore.
15. Za početno ulaganje povezano s projektima europske teritorijalne suradnje obuhvaćene Uredbom (EU) br. 1299/2013 intenzitet potpore za područje u kojem je smješteno početno ulaganje primjenjuje se na sve korisnike koji sudjeluju u projektu. Ako se početno ulaganje nalazi u dva ili više potpomognuta područja, maksimalni intenzitet potpore je onaj koji se primjenjuje u potpomognutom području u kojem je nastao najveći iznos prihvatljivih troškova. U potpomognutim područjima prihvatljivima za dodjelu potpore na temelju članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora, ova odredba primjenjuje se na velike poduzetnike isključivo ako se početno ulaganje odnosi na novu ekonomsku djelatnost.

Članak 15.

Regionalne operativne potpore

1. Programi regionalnih operativnih potpora u najudaljenijim regijama i rijetko naseljenim područjima koje su države članice utvrdile u kartama regionalnih potpora koje je Komisija odobrila u skladu s točkom 161. Smjernica o regionalnim državnim potporama 2014. – 2020. ⁽¹⁾ spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Programima regionalnih operativnih potpora nadoknađuju se:
- (a) dodatni troškovi prijevoza robe proizvedene u područjima prihvatljivima za operativne potpore te dodatni troškovi prijevoza robe koja se u tim područjima dalje prerađuje pod sljedećim uvjetima:
 - i. korisnici obavljaju svoju proizvodnu djelatnost u tim područjima;
 - ii. potpore se mogu objektivno unaprijed kvantificirati na temelju fiksnog iznosa, omjera tone po kilometru, ili neke druge relevantne jedinice;
 - iii. ti dodatni troškovi prijevoza izračunavaju se na temelju putovanja robe unutar dotične države članice uporabom prijevoznog sredstva kojim se proizvodi najniži trošak za korisnika. Samo za najudaljenije regije, dodatni troškovi prijevoza robe koja se dalje prerađuje u tim područjima mogu obuhvaćati troškove prijevoza robe s bilo kojeg mjesta njezine proizvodnje u ta područja;

⁽¹⁾ SL C 209, 23.7.2013., str. 1.

- (b) dodatni troškovi poslovanja osim troškova prijevoza nastalih u najudaljenijim regijama kao izravna posljedica jednog ili više trajnih ograničenja iz članka 349. Ugovora, pod sljedećim uvjetima:
- i. da korisnici imaju ekonomsku djelatnost u najudaljenijoj regiji;
 - ii. da godišnji iznos potpore po korisniku na temelju svih programa operativnih potpora ne premašuje:
 - 15 % bruto dodane vrijednosti koju korisnik godišnje ostvaruje u dotičnoj najudaljenijoj regiji, ili
 - 25 % godišnjih troškova radne snage koje korisnik snosi u dotičnoj najudaljenijoj regiji, ili
 - 10 % godišnjeg prometa korisnika stečenog u dotičnoj najudaljenijoj regiji.
3. Intenzitet potpore ne premašuje 100 % prihvatljivih dodatnih troškova utvrđenih u ovom članku.

Pododjeljak B

Regionalne potpore za urbani razvoj

Članak 16.

Regionalne potpore za urbani razvoj

4. Regionalne potpore za urbani razvoj spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
5. Projekti urbanog razvoja moraju ispunjavati sljedeće kriterije:
- (a) provode se preko fondova za urbani razvoj u potpomognutim područjima;
 - (b) sufinancirani su iz europskih strukturnih i investicijskih fondova;
 - (c) njima se potiče provedba integrirane strategije za održiv urbani razvoj.
6. Ukupno ulaganje u projekt urbanog razvoja u skladu s mjerom potpore za urbani razvoj ne premašuje 20 milijuna EUR.
7. Prihvatljivi troškovi su ukupni troškovi projekta urbanog razvoja ako su u skladu s člancima 65. i 37. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
8. Potpore koje dodjeljuje fond za urbani razvoj za prihvatljive projekte urbanog razvoja mogu biti u obliku vlasničkog kapitala, kvazivlasničkog kapitala, zajmova, jamstava ili kombinacije navedenog.
9. Potporama za urbani razvoj potiču se dodatna ulaganja privatnih ulagača na razini fondova za urbani razvoj ili projekata urbanog razvoja radi postizanja ukupnog iznosa do najmanje 30 % ukupnog financiranja omogućenog projektu urbanog razvoja.
10. Privatni i javni ulagači mogu za provedbu projekta urbanog razvoja dati novčani doprinos ili doprinos u naravi ili kombinaciju navedenog. Doprinos u naravi uzima se u obzir prema njegovoj tržišnoj vrijednosti, u skladu s potvrdom neovisnog kvalificiranog stručnjaka ili valjano ovlaštenog službenog tijela.
11. Mjere urbanog razvoja moraju ispunjavati sljedeće uvjete:
- (a) upravitelji fonda za urbani razvoj biraju se u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju, u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom. Posebno, nema diskriminacije među upraviteljima fonda za urbani razvoj na temelju njihova mjesta poslovnog nastana ili registracije u određenoj državi članici. Od upravitelja fonda za urbani razvoj može se zahtijevati ispunjavanje prethodno utvrđenih kriterija koji su objektivno opravdani prirodom ulaganja;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

- (b) neovisni privatni ulagači biraju se u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom, usmjerenom ka uspostavljanju odgovarajućih dogovora o podjeli rizika i nagrade pri čemu se, za ulaganja koja nisu jamstva, prednost daje asimetričnoj podjeli dobiti pred zaštitom od gubitaka. Ako privatni ulagači nisu izabrani u tom natječaju, pravednu stopu povrata privatnim ulagačima utvrđuje neovisni stručnjak izabran u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju;
- (c) u slučaju asimetrične podjele gubitaka između javnih i privatnih ulagača prvi gubitak koji snosi javni ulagač ograničava se na 25 % njegova ukupnog ulaganja;
- (d) u slučaju jamstava privatnim ulagačima u projektima urbanog razvoja jamstvena stopa ograničava se na 80 %, a ukupni gubitci koje snosi država članica ograničavaju se na 25 % temeljnog portfelja obuhvaćenog jamstvom;
- (e) ulagačima je dopušteno da budu zastupljeni u upravljačkim tijelima fonda za urbani razvoj, poput nadzornog odbora ili savjetodavne skupštine;
- (f) fond za urbani razvoj osniva se u skladu s primjenjivim zakonodavstvom. Država članica predviđa postupak dubinske analize kako bi se osigurala tržišno razumna strategija ulaganja za potrebe provedbe mjere potpore za urbani razvoj.

12. Fondovima za urbani razvoj upravlja se na tržišnoj osnovi i njima se osigurava donošenje odluka o financiranju usmjerenih na stjecanje dobiti. Smatra se da je prethodni uvjet ispunjen ako upravitelji fondova za urbani razvoj ispunjuju sljedeće uvjete:

- (a) upravitelji fondova za urbani razvoj imaju zakonsku ili ugovornu obvezu djelovati s pažnjom profesionalnog upravitelja u dobroj vjeri i izbjegavajući sukob interesa; primjenjuju se najbolja praksa i regulatorni nadzor;
- (b) naknada upravitelja u skladu je s tržišnom praksom. Taj se uvjet smatra ispunjenim ako je upravitelj izabran u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju, na temelju objektivnih kriterija povezanih s iskustvom, stručnošću te operativnim i financijskim sposobnostima;
- (c) upravitelji fondova za urbani razvoj primaju naknadu koja je povezana s rezultatima ili sudjeluje u rizicima ulaganja su-ulaganjem vlastitih sredstava kako bi se osiguralo da se njegovi interesi trajno poklapaju s interesima javnih ulagača;
- (d) upravitelji fondova za urbani razvoj utvrđuju strategiju, kriterije i predloženi vremenski raspored ulaganja u projekte urbanog razvoja, pri čemu uspostavljaju financijsku održivost *ex ante* i očekivani učinak na urbani razvoj;
- (e) za svako vlasničko i kvazivlasničko ulaganje postoji jasna i ostvariva izlazna strategija.

13. Ako fond za urbani razvoj pruža zajmove ili jamstva projektima urbanog razvoja, moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) u slučaju zajmova, pri izračunavanju maksimalnog iznosa ulaganja za potrebe stavka 3. ovog članka uzima se u obzir nominalni iznos zajma;
- (b) u slučaju jamstava, pri izračunavanju maksimalnog iznosa ulaganja za potrebe stavka 3. ovog članka uzima se u obzir nominalni iznos temeljnog zajma.

14. Države članice mogu provedbu mjere potpore za urbani razvoj ustupiti određenom zaduženom subjektu.

Odjeljak 2.

Potpore MSP-ovima

Članak 17.

Potpore za ulaganje za MSP-ove

1. Potpore za ulaganje za MSP-ove koji posluju na području Unije ili izvan njega spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Prihvatljivi troškovi su jedno ili oboje od sljedećeg:
 - (a) troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu;
 - (b) procijenjeni troškovi plaća za radna mjesta izravno otvorena projektom ulaganja, izračunani kroz razdoblje od dvije godine.
 3. Kako bi se smatralo opravdanim troškom u smislu ovog članka, ulaganje mora biti:
 - (a) ulaganje u materijalnu i/ili nematerijalnu imovinu u vezi s osnivanjem nove poslovne jedinice, širenjem postojeće poslovne jedinice, diversifikacijom proizvodnje poslovne jedinice na nove dodatne proizvode ili temeljitom promjenom u sveukupnom proizvodnom procesu postojeće poslovne jedinice; ili
 - (b) stjecanje imovine koja pripada poslovnoj jedinici ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - poslovna jedinica se ugasila ili bi se bila ugasila da nije bila kupljena,
 - imovina je kupljena od treće osobe nepovezane s kupcem,
 - transakcija se izvršava po tržišnim uvjetima.
- Ako malo poduzeće preuzme član obitelji prvotnog vlasnika, ili zaposlenik, uvjet kupnje imovine od treće osobe nepovezane s kupcem ukida se. Samo stjecanje udjela u poduzetniku ne predstavlja ulaganje.
4. Nematerijalna imovina mora ispunjavati jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) upotrebljava se isključivo u poduzetniku koji prima potporu;
 - (b) vodi se kao imovina koja se amortizira;
 - (c) kupljena je po tržišnim uvjetima od treće osobe nepovezane s kupcem;
 - (d) uključena je u imovinu poduzetnika najmanje tri godine.
 5. Radna mjesta izravno otvorena projektom ulaganja moraju ispunjavati sljedeće uvjete:
 - (a) radna mjesta otvaraju se u roku od tri godine od dovršetka ulaganja;
 - (b) postoji neto povećanje broja zaposlenih u dotičnoj poslovnoj jedinici u odnosu na prosjek za proteklih 12 mjeseci;
 - (c) radna mjesta očuvana su tijekom razdoblja od najmanje tri godine od dana kada su prvi put popunjena.
 6. Intenzitet potpore ne premašuje:
 - (a) 20 % prihvatljivih troškova u slučaju malih poduzeća;
 - (b) 10 % prihvatljivih troškova u slučaju srednjih poduzeća.

Članak 18.

Potpore za savjetodavne usluge u korist MSP-ova

1. Potpore za savjetodavne usluge u korist MSP-ova spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.
3. Prihvatljivi troškovi su troškovi savjetodavnih usluga koje pružaju vanjski konzultanti.
4. Dotične usluge nisu trajna ili periodična djelatnost niti su povezane s uobičajenim troškovima poslovanja poduzetnika, kao što su uobičajene usluge poreznog savjetovanja, redovne pravne usluge ili oglašavanje.

Članak 19.**Potpore MSP-ovima za sudjelovanje na sajmovima**

1. Potpore MSP-ovima za sudjelovanje na sajmovima spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi troškovi su troškovi nastali za najam, uređivanje i vođenje štanda pri sudjelovanju poduzetnika na određenom sajmu ili izložbi.
3. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.

Članak 20.**Potpore za troškove suradnje za MSP-ove koji sudjeluju u projektima europske teritorijalne suradnje**

1. Potpore za troškove suradnje za MSP-ove koji sudjeluju u projektima europske teritorijalne suradnje obuhvaćenima Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća br. 1299/2013 spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:
 - (a) troškovi organizacijske suradnje, uključujući trošak osoblja i uređaja ako je povezan s projektom suradnje;
 - (b) troškovi savjetodavnih i pomoćnih usluga povezanih sa suradnjom koje pružaju vanjski konzultanti i pružatelji usluga;
 - (c) putni troškovi, troškovi opreme i izdaci ulaganja izravno povezani s projektom te amortizacija alata i opreme koji se upotrebljavaju izravno za projekt.
3. Usluge iz stavka 2. točke (b) nisu trajna ili periodična djelatnost niti su povezani s uobičajenim troškovima poslovanja poduzetnika, kao što su uobičajene usluge poreznog savjetovanja, redovne pravne usluge ili uobičajeno oglašavanje.
4. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.

Odjeljak 3.**Potpore za pristup financiranju za MSP-ove****Članak 21.****Potpore za rizično financiranje**

1. Programi potpora za rizično financiranje u korist MSP-ova spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Na razini financijskih posrednika potpore za rizično financiranje nezavisnim privatnim ulagačima mogu biti u jednom od sljedećih oblika:
 - (a) vlasničkog ili kvazivlasničkog kapitala ili financijske donacije radi izravnog ili neizravnog pružanja rizičnih financijskih ulaganja prihvatljivim poduzetnicima;
 - (b) zajmova radi izravnog ili neizravnog pružanja rizičnih financijskih ulaganja prihvatljivim poduzetnicima;
 - (c) jamstava za pokriće gubitaka od izravno ili neizravno pruženih rizičnih financijskih ulaganja prihvatljivim poduzetnicima.

3. Na razini neovisnih privatnih ulagača potpore za rizično financiranje mogu biti u oblicima navedenima u stavku 2. ovog članka ili u obliku poreznih poticaja privatnim ulagačima koji su fizičke osobe i izravno ili neizravno pružaju rizično financiranje prihvatljivim poduzetnicima.
4. Na razini prihvatljivih poduzetnika potpore za rizično financiranje mogu biti u obliku vlasničkih ulaganja, kvazi-vlasničkih ulaganja, zajmova, jamstava ili kombinacije navedenog.
5. Prihvatljivi poduzetnici su poduzetnici koji su u vrijeme početnog rizičnog financijskog ulaganja neuvršteni i ispunjuju najmanje jedan od sljedećih kriterija prihvatljivosti:
 - (a) ne posluju ni na kojem tržištu;
 - (b) posluju na nekom tržištu manje od 7 godina od njihove prve komercijalne prodaje;
 - (c) zahtijevaju početno rizično financijsko ulaganje koje, na temelju poslovnog plana izrađenog radi uvođenja novog proizvoda ili zemljopisnog tržišta, premašuje 50 % njihova prosječnog godišnjeg prometa tijekom proteklih 5 godina.
6. Potpore za rizično financiranje mogu obuhvaćati i naknadna ulaganja u prihvatljive poduzetnike i nakon sedmogodišnjeg razdoblja iz stavka 5. točke (b) ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:
 - (a) nije premašen ukupan iznos rizičnog financiranja naveden u stavku 9.;
 - (b) mogućnost naknadnih ulaganja predviđena je u izvornom poslovnom planu;
 - (c) poduzetnik koji prima naknadna ulaganja nije se povezoao, u smislu članka 3. stavka 3. Priloga I. s drugim poduzetnikom osim financijskog posrednika ili neovisnog privatnog ulagača koji pružaju rizično financiranje u okviru mjere, osim ako novi subjekt ispunjuje uvjete iz definicije o MSP-ovima.
7. Za vlasnička i kvazivlasnička ulaganja u prihvatljive poduzetnike mjerom rizičnog financiranja može se pružiti potpora zamjenskom kapitalu isključivo ako se zamjenski kapital upotrebljava zajedno s novim kapitalom koji predstavlja najmanje 50 % svakog ciklusa ulaganja u prihvatljive poduzetnike.
8. Za vlasnička i kvazivlasnička ulaganja iz stavka 2. točke (a) najviše 30 % ukupnih kapitalnih ulaganja i neiskorištenog odobrenog kapitala financijskog posrednika može se upotrebljavati u svrhe upravljanja likvidnošću.
9. Ukupni iznos rizičnog financiranja iz stavka 4. ne premašuje 15 milijuna EUR po prihvatljivom poduzetniku na temelju bilo koje mjere rizičnog financiranja.
10. Za mjere rizičnog financiranja kojima se prihvatljivim poduzetnicima pružaju vlasnička, kvazivlasnička ili zajmovna ulaganja mjerom rizičnog financiranja potiče se dodatno financiranje od neovisnih privatnih ulagača na razini financijskih posrednika ili prihvatljivih poduzetnika kako bi se postigla ukupna stopa privatnog sudjelovanja koja odgovara sljedećim najmanjim pragovima:
 - (a) 10 % rizičnog financiranja dodijeljenog prihvatljivim poduzetnicima prije njihove prve komercijalne prodaje na bilo kojem tržištu;
 - (b) 40 % rizičnog financiranja dodijeljenog prihvatljivim poduzetnicima iz stavka 5. točke (b) ovog članka;
 - (c) 60 % rizičnog financiranja za ulaganje dodijeljeno prihvatljivim poduzetnicima spomenutima u stavku 5. točki (c) i za naknadna ulaganja u prihvatljive poduzetnike nakon sedmogodišnjeg razdoblja spomenutog u stavku 5. točki (b).
11. Ako se mjera rizičnog financiranja provodi putem financijskog posrednika i usmjerena je na prihvatljive poduzetnike u različitim fazama razvoja iz stavka 10., a ne predviđa sudjelovanje privatnog kapitala na razini prihvatljivih poduzetnika, financijski posrednik postiže stopu privatnog sudjelovanja koja čini najmanje ponderirani prosjek na temelju količine pojedinačnih ulaganja u temeljni portfelj, do kojega dolazi primjenom najmanjih stopa sudjelovanja na ulaganja iz stavka 10.
12. Mjerom rizičnog financiranja ne provodi se diskriminacija između financijskih posrednika na temelju njihova mjesta poslovnog nastana ili registracije u određenoj državi članici. Od financijskih posrednika može se zahtijevati ispunjavanje prethodno utvrđenih kriterija koji su objektivno opravdani prirodom ulaganja.

13. Mjera rizičnog financiranja mora ispunjavati sljedeće uvjete:
- (a) provodi se putem jednog ili više financijskih posrednika, osim za porezne poticaje privatnim ulagačima u odnosu na njihova izravna ulaganja u prihvatljive poduzetnike;
 - (b) financijski posrednici te ulagači ili upravitelji fondova biraju se u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju koji se provodi u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom, usmjerenom ka uspostavljanju primjerenih dogovora o podjeli rizika i nagrade pri čemu se za sva ulaganja osim za jamstva prednost daje asimetričnoj podjeli dobiti pred zaštitom od gubitaka;
 - (c) u slučaju asimetrične podjele gubitaka između javnih i privatnih ulagača prvi gubitak koji snosi javni ulagač ograničava se na 25 % njegova ukupnog ulaganja;
 - (d) u slučaju jamstava obuhvaćenih stavkom 2. točkom (c) jamstvena stopa ograničava se na 80 %, a ukupni gubitci koje snosi država članica ograničavaju se na najviše 25 % temeljnog portfelja obuhvaćenog jamstvom. Besplatno se mogu pružiti samo jamstva kojima se pokrivaju očekivani gubitci temeljnog portfelja obuhvaćenog jamstvom. Ako je jamstvom obuhvaćeno pokriće neočekivanih gubitaka, financijski posrednik za dio jamstva koji pokriva neočekivane gubitke plaća jamstvenu premiju u skladu s tržišnim uvjetima.
14. Mjerama rizičnog financiranja osigurava se donošenje odluka o financiranju usmjerenih na stjecanje dobiti. Smatra se da je to slučaj ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) financijski posrednici osnivaju se u skladu s primjenjivim zakonodavstvom;
 - (b) država članica ili subjekt zadužen za provedbu mjere predviđa postupak dubinske analize kako bi se osigurala tržišno razumna strategija ulaganja za potrebe provedbe mjere financiranja rizika, uključujući odgovarajuću politiku diversifikacije rizika usmjerenu na postizanje gospodarske održivosti i učinkovite ljestvice u odnosu na veličinu i teritorijalni opseg dotičnog investicijskog portfelja;
 - (c) rizično financiranje dodijeljeno prihvatljivim poduzetnicima temelji se na održivom poslovnom planu, koji sadržava pojedinosti o razvoju proizvoda, prodaje i profitabilnosti te kojim se uspostavlja financijska održivost *ex ante*;
 - (d) za svako vlasničko i kvazivlasničko ulaganje postoji jasna i ostvariva izlazna strategija.
15. Financijskim se posrednicima upravlja na komercijalnoj osnovi. Smatra se da je taj zahtjev ispunjen ako financijski posrednik i, ovisno o vrsti mjere rizičnog financiranja, upravitelj fonda, ispunjuju sljedeće uvjete:
- (a) imaju zakonsku ili ugovornu obvezu djelovati s pažnjom profesionalnog upravitelja u dobroj vjeri i izbjegavajući sukob interesa; primjenjuju se najbolja praksa i regulatorni nadzor;
 - (b) njihova naknada u skladu je s tržišnom praksom. Taj uvjet smatra se ispunjenim ako je upravitelj ili financijski posrednik odabran u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem konkurentnom natječaju za odabir, na temelju objektivnih kriterija povezanih s iskustvom, stručnošću te operativnim i financijskim sposobnostima;
 - (c) primaju naknadu koja je povezana s rezultatima ili sudjeluje u rizicima ulaganja su-ulaganjem vlastitih sredstava kako bi se osiguralo da se njihovi interesi trajno poklapaju s interesima javnog ulagača;
 - (d) utvrđuju strategiju, kriterije i predloženi vremenski raspored ulaganja;
 - (e) ulagačima je dopušteno da budu zastupljeni u upravljačkim tijelima investicijskog fonda, poput nadzornog odbora ili savjetodavne skupštine.
16. Mjera rizičnog financiranja kojom se prihvatljivim poduzetnicima pružaju jamstva ili zajmovi mora ispunjavati sljedeće uvjete:
- (a) kao posljedica mjere financijski posrednik poduzima ulaganja koja bez potpore ne bi bila provedena ili bi bila ograničeno ili drukčije provedena. Financijski posrednik sposoban je pokazati da primjenjuje mehanizam kojim se osigurava da se pogodnosti u najvećoj mogućoj mjeri prenose na krajnje korisnike u obliku veće količine financiranja, rizičnijih portfelja, nižih zahtjeva za dodatna jamstva, nižih jamstvenih premija ili nižih kamatnih stopa;

- (b) u slučaju zajmova pri izračunavanju maksimalnog iznosa ulaganja za potrebe stavka 9. uzima se u obzir nominalni iznos zajma;
 - (c) u slučaju jamstava pri izračunavanju maksimalnog iznosa ulaganja za potrebe stavka 9. uzima se u obzir nominalni iznos temeljnog zajma. Jamstvo ne premašuje 80 % iznosa temeljnog zajma.
17. Države članice mogu provedbu mjere rizičnog financiranja ustupiti određenom zaduženom subjektu.
18. Potpore za rizično financiranje za MSP-ove koji ne ispunjuju uvjete utvrđene u stavku 5. spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako:
- (a) na razini MSP-ova potpore ispunjuju uvjete utvrđene u Uredbi (EU) br. 1407/2013; i
 - (b) svi uvjeti utvrđeni u ovom članku, uz iznimku uvjeta utvrđenih u staccima 5., 6., 9., 10. i 11. ispunjeni su; i
 - (c) za mjere rizičnog financiranja kojima se prihvatljivim poduzetnicima pružaju vlasnička, kvazivlasnička ili zajmovna ulaganja mjerom se potiče dodatno financiranje koje pružaju neovisni privatni ulagači na razini financijskih posrednika ili MSP-ova kako bi se postigla ukupna stopa privatnog sudjelovanja koja odgovara najmanje 60 % rizičnog financiranja pruženog MSP-ovima.

Članak 22.

Potpore za novoosnovana poduzeća

1. Programi potpora za novoosnovana poduzeća spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi su poduzetnici neuvrštena mala poduzeća do pet godina nakon registracije, koja još nisu raspodijelili dobit i koja nisu osnovana spajanjem. Za prihvatljive poduzetnike koji nisu podložni registraciji može se smatrati da petogodišnje razdoblje prihvatljivosti počinje od trenutka u kojemu poduzeće započinje svoju ekonomsku djelatnost ili je dužan platiti porez za svoju ekonomsku djelatnost.
3. Potpore za novoosnovana poduzeća imaju oblik:
- (a) zajmova s kamatnim stopama koje nisu u skladu s tržišnim uvjetima, u trajanju od deset godina i u nominalnom iznosu od najviše 1 milijun EUR ili 1,5 milijuna EUR za poduzetnike s poslovnim nastanom u potpomognutim područjima koji ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora ili 2 milijuna EUR za poduzetnike s poslovnim nastanom u potpomognutim regijama koji ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora. Za zajmove u trajanju od 5 do 10 godina maksimalni iznosi mogu se prilagoditi množenjem prethodno navedenih iznosa omjerom razdoblja od 10 godina i stvarnog trajanja zajma. Za zajmove kraće od 5 godina maksimalni iznos jednak je iznosu za zajmove u trajanju 5 godina;
 - (b) jamstava s premijama koje nisu u skladu s tržišnim uvjetima, u trajanju od 10 godina i s iznosom obuhvaćenim jamstvom od najviše 1,5 milijuna EUR, ili 2,25 milijuna EUR za poduzetnike s poslovnim nastanom u potpomognutim područjima koji ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora, ili 3 milijuna EUR za poduzetnike s poslovnim nastanom u potpomognutim regijama koji ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora. Za jamstva u trajanju od 5 do 10 godina maksimalni iznosi obuhvaćeni jamstvom mogu se prilagoditi množenjem prethodno navedenih iznosa omjerom razdoblja od 10 godina i stvarnog trajanja jamstva. Za jamstva kraća od 5 godina maksimalni iznos obuhvaćen jamstvom jednak je onom za jamstva u trajanju od 5 godina. Jamstvo ne premašuje 80 % iznosa temeljnog zajma.
 - (c) bespovratnih sredstava, uključujući vlasnička i kvazivlasnička ulaganja, ili smanjenja kamatnih stopa i jamstvene premije čiji iznos bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva ne premašuje 0,4 milijuna EUR, ili 0,6 milijuna EUR za poduzetnike s poslovnim nastanom u potpomognutim područjima koji ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora ili 0,8 milijuna EUR za poduzetnike s poslovnim nastanom u potpomognutim regijama koji ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora.
4. Korisnik može primiti pomoć kombinacijom instrumenata potpore iz stavka 3. ovog članka, pod uvjetom da se za određivanje preostalog udjela maksimalnog iznosa potpore dozvoljenog za ostale instrumente koji su sastavni dio tog kombiniranog instrumenta uzima u obzir udio iznosa dodijeljenog jednim instrumentom potpore, izračunan na temelju maksimalnog iznosa potpore dozvoljenog za taj kombinirani instrument.
5. Za mala inovacijska poduzeća maksimalni iznosi utvrđeni u stavku 3. mogu se udvostručiti.

Članak 23.**Potpore za alternativne trgovinske platforme specijalizirane za MSP-ove**

1. Potpore za alternativne trgovinske platforme specijalizirane za MSP-ove spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
 2. Ako platformom upravlja malo poduzeće, mjera potpore može biti u obliku potpore za novoosnovano poduzeće upravitelju platforme, u kojem slučaju se primjenjuju uvjeti utvrđeni u članku 22.
- Mjera potpore može biti u obliku poreznih poticaja neovisnim privatnim ulagačima koji su fizičke osobe u odnosu na njihova ulaganja u rizično financiranje provedena preko alternativne trgovinske platforme u prihvatljive poduzetnike pod uvjetima utvrđenima u članku 21.

Članak 24.**Potpore za troškove izviđanja**

1. Potpore za troškove izviđanja spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi troškovi su troškovi početnog pregleda i službene dubinske analize koju upravitelji financijskih posrednika ili ulagači provode radi utvrđivanja prihvatljivih poduzetnika u skladu s člancima 21. i 22.
3. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.

Odjeljak 4.**Potpore za istraživanje i razvoj i inovacije****Članak 25.****Potpore za projekte istraživanja i razvoja**

1. Potpore za projekte istraživanja i razvoja spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Dio projekta istraživanja i razvoja kojem je dodijeljena potpora u potpunosti je obuhvaćen jednom ili više sljedećih kategorija:
 - (a) temeljno istraživanje;
 - (b) industrijsko istraživanje;
 - (c) eksperimentalni razvoj;
 - (d) studije izvedivosti.
3. Prihvatljivi troškovi projekata istraživanja i razvoja, raspoređeni u posebnu kategoriju istraživanja i razvoja, su sljedeći:
 - (a) troškovi osoblja: istraživača, tehničara i ostalog pomoćnog osoblja zaposlenog na istraživačkom projektu;
 - (b) troškovi instrumenata i opreme, u opsegu i u razdoblju u kojem se upotrebljavaju za projekt. Ako se ti instrumenti i oprema ne upotrebljavaju za projekt tijekom čitavog njihova vijeka trajanja, prihvatljivim troškovima smatraju se, u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, samo troškovi amortizacije nastali u razdoblju trajanja projekta;

- (c) troškovi zgrada i zemljišta, u mjeri i za razdoblje u kojem se upotrebljavaju za projekt. Za zgrade se, u skladu s opće-prihvaćenim računovodstvenim načelima, prihvatljivim troškovima smatraju samo troškovi amortizacije nastali u razdoblju trajanja projekta. Za zemljište, prihvatljivi troškovi su troškovi ustupanja na komercijalnoj osnovi i stvarno nastali kapitalni troškovi;
- (d) troškovi istraživanja koje se provodi na temelju ugovora, znanja i patenata koji se pribavljaju ili licencijom ustupaju od drugih strana po tržišnim uvjetima te troškovi savjetodavnih i sličnih usluga koje se upotrebljavaju isključivo za projekt;
- (e) dodatni režijski troškovi i ostali izdaci poslovanja, uključujući troškove materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda, nastali izravno kao posljedica projekta.
4. Prihvatljivi troškovi za studije izvedivosti su troškovi studije.
5. Intenzitet potpore za svakog korisnika ne premašuje:
- (a) 100 % prihvatljivih troškova za temeljno istraživanje;
- (b) 50 % prihvatljivih troškova za industrijsko istraživanje;
- (c) 25 % prihvatljivih troškova za eksperimentalni razvoj;
- (d) 50 % prihvatljivih troškova za studije izvedivosti.
6. Intenziteti potpore za industrijsko istraživanje i eksperimentalni razvoj mogu se povećati do maksimalnog intenziteta potpore od 80 % prihvatljivih troškova kako slijedi:
- (a) za 10 postotnih bodova za srednja poduzeća i za 20 postotnih bodova za mala poduzeća;
- (b) za 15 postotnih bodova ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
- i. projekt uključuje učinkovitu suradnju:
- među poduzetnicima od kojih je najmanje jedan MSP ili se provodi u najmanje dvije države članice ili u jednoj državi članici i državi koja je ugovorna stranka Sporazuma o EGP-a, a niti jedan poduzetnik sam ne snosi više od 70 % prihvatljivih troškova; ili
 - između jednog poduzetnika i jedne ili više organizacija za istraživanje i širenje znanja, pri čemu ta organizacija/organizacije snose najmanje 10 % prihvatljivih troškova i imaju pravo na objavljivanje vlastitih rezultata istraživanja;
- ii. rezultati projekta priopćuju se širokom krugu na konferencijama, objavom, u repozitorijima s javnim pristupom, ili besplatnim računalnim programima i računalnim programima s otvorenim kodom.
7. Intenziteti potpora za studije izvedivosti mogu se uvećati za 10 postotnih bodova za srednja poduzeća i 20 postotnih bodova za mala poduzeća.

Članak 26.

Potpore za ulaganje u istraživačke infrastrukture

1. Potpore za izgradnju ili nadogradnju istraživačkih infrastrukture koje obavljaju ekonomsku djelatnost spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Ako istraživačka infrastruktura obavlja i ekonomske i neekonomske djelatnosti, financiranje, troškovi i prihodi svake vrste djelatnosti navode se zasebno na temelju dosljedno primjenjivanih i objektivno opravdanih načela troškovnog računovodstva.
3. Cijena koja se naplaćuje za upravljanje infrastrukturom ili upotrebljavanje infrastrukture odgovara tržišnoj cijeni.
4. Pristup infrastrukturi otvoren je za više korisnika i omogućuje se na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi. Poduzetnicima koji su financirali najmanje 10 % troškova ulaganja u infrastrukturu može se odobriti povlašten pristup uz povoljnije uvjete. Radi izbjegavanja prekomjerne nadoknade, taj je pristup razmjern doprinosu poduzetnika u troškovima ulaganja, a uvjeti povlaštenog pristupa su javni.

5. Prihvatljivi troškovi su troškovi ulaganja u nematerijalnu i materijalnu imovinu.
6. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.
7. Ako istraživačka infrastruktura primi javno financiranje i za ekonomske i neekonomske djelatnosti, države članice uspostavljaju sustav praćenja i povrata sredstava kako bi se osiguralo da kao posljedica povećanja udjela ekonomskih djelatnosti u odnosu na situaciju koja se predviđala u vrijeme dodjele potpore nije došlo do premašivanja primjenjivog intenziteta potpore.

Članak 27.

Potpore za inovacijske klustere

1. Potpore za inovacijske klustere spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore za inovacijske klustere dodjeljuju se isključivo pravnom subjektu koji vodi inovacijski klaster (organizacija klastera).
3. Pristup prostorima, objektima i djelatnostima klastera otvoren je za više korisnika i omogućuje se na transparentan i nediskriminirajući način. Poduzetnicima koji su financirali najmanje 10 % troškova inovacijskog klastera može se odobriti povlašteni pristup uz povoljnije uvjete. Radi izbjegavanja prekomjerne nadoknade, taj je pristup razmjernan doprinosu poduzetnika u troškovima ulaganja, a uvjeti povlaštenog pristupa su javni.
4. Naknade za uporabu objekata klastera i sudjelovanje u njegovim djelatnostima odgovaraju tržišnoj cijeni ili troškovima uporabe i sudjelovanja.
5. Potpore za ulaganje mogu se dodijeliti za izgradnju ili nadogradnju inovacijskih klastera. Prihvatljivi troškovi su troškovi ulaganja u nematerijalnu i materijalnu imovinu.
6. Intenzitet potpore za ulaganje u inovacijske klustere ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za inovacijske klustere koji se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora i za 5 postotnih bodova za inovacijske klustere koji se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora.
7. Za rad inovacijskih klastera može se dodijeliti operativna potpora. Razdoblje potpore ne premašuje deset godina.
8. Prihvatljivim troškovima operativne potpore za inovacijske klustere smatraju se troškovi rada zaposlenika i administrativni troškovi (uključujući režijske troškove) koji se odnose:
 - (a) na poticanje klastera u cilju olakšavanja suradnje, razmjene informacija i pružanja ili usmjeravanja specijaliziranih i prilagođenih usluga poslovne podrške;
 - (b) na promidžbu klastera kako bi se povećalo sudjelovanje novih poduzetnika ili organizacija i povećala vidljivost;
 - (c) na upravljanje objektima klastera; na organizaciju programa izobrazbe, radionica i konferencija kako bi se poticala razmjena znanja, povezivanje i transnacionalna suradnja.
9. Intenzitet operativne potpore ne premašuje 50 % ukupnih prihvatljivih troškova tijekom razdoblja tijekom kojeg se dodjeljuje potpora.

Članak 28.

Potpore za inovacije za MSP-ove

1. Potpore za inovacije za MSP-ove spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:
 - (a) troškovi dobivanja, potvrđivanja i obrane patenata i ostale nematerijalne imovine;
 - (b) troškovi upućivanja visokokvalificiranog osoblja iz organizacije za istraživanje i širenje znanja ili velikog poduzeća na rad na djelatnostima istraživanja, razvoja i inovacije na novootvorenom radnom mjestu u okviru korisnika, pod uvjetom da se time ne zamjenjuje ostalo osoblje;
 - (c) troškovi savjetodavnih i pomoćnih usluga za inovacije;
3. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.
4. U posebnom slučaju potpora za savjetodavne i pomoćne usluge za inovacije, intenzitet potpore može se povećati do 100 % prihvatljivih troškova, pod uvjetom da ukupni iznos potpore za savjetodavne i pomoćne usluge za inovacije ne premašuje 200 000 EUR po poduzetniku tijekom bilo kojeg trogodišnjeg razdoblja.

Članak 29.

Potpore za inovacije procesa i organizacije poslovanja

1. Potpore za inovacije procesa i organizacije poslovanja spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore velikim poduzetnicima spojive su samo ako ti poduzetnici učinkovito surađuju s MSP-ovima u djelatnosti kojoj je dodijeljena potpora, a MSP-ovi s kojima surađuju snose najmanje 30 % ukupnih prihvatljivih troškova.
3. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:
 - (a) troškovi osoblja;
 - (b) troškovi instrumenata, opreme, zgrada i zemljišta, u opsegu i u razdoblju u kojem se upotrebljavaju za projekt;
 - (c) troškovi istraživanja koje se provodi na temelju ugovora, troškovi znanja i patenata koji se pribavljaju ili licencijom ustupaju od drugih strana po tržišnim uvjetima;
 - (d) dodatni režijski troškovi i ostali troškovi poslovanja, uključujući troškove materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda, nastali izravno uslijed projekta.
4. Intenzitet potpore ne premašuje 15 % prihvatljivih troškova za velike poduzetnike i 50 % prihvatljivih troškova za MSP-ove.

Članak 30.

Potpore za istraživanje i razvoj u sektoru ribarstva i akvakulture

1. Potpore za istraživanje i razvoj u sektoru ribarstva i akvakulture spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Projekt kojem je dodijeljena potpora u interesu je svih poduzetnika u dotičnom sektoru ili podsektoru.
3. Prije datuma početka projekta kojem je dodijeljena potpora na internetu se objavljuju sljedeći podatci:
 - (a) da će se projekt kojem je dodijeljena potpora provesti;
 - (b) ciljevi projekta kojem je dodijeljena potpora;

- (c) približni datum objave očekivanih rezultata projekta kojem je dodijeljena potpora i njihovo mjesto objave na internetu;
- (d) napomena da će rezultati projekta kojem je dodijeljena potpora biti besplatno dostupni svim poduzetnicima koji djeluju u određenom sektoru ili podsektoru.
4. Rezultati projekta kojem je dodijeljena potpora dostupni su na internetu od datuma završetka potpomognutog projekta ili od datuma na koji se informacije o tim rezultatima daju članovima određene organizacije, ovisno o tome što nastupi prije. Rezultati ostaju dostupni na internetu tijekom razdoblja od najmanje 5 godina počevši od datuma završetka projekta kojem je dodijeljena potpora.
5. Potpore se dodjeljuju izravno organizaciji za istraživanje i širenje znanja te ne uključuju izravnu dodjelu potpora koje nisu povezane s istraživanjem poduzetniku koji proizvodi, prerađuje ili stavlja na tržište proizvode ribarstva i akvakulture.
6. Prihvatljivi troškovi su oni utvrđeni u članku 25. stavku 3.
7. Intenzitet potpore ne premašuje 100 % prihvatljivih troškova.

Odjeljak 5.

Potpore za usavršavanje

Članak 31.

Potpore za usavršavanje

1. Potpore za usavršavanje spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore se ne dodjeljuju za usavršavanje koje poduzetnici provode radi osiguravanja sukladnosti s obveznim nacionalnim normama o usavršavanju.
3. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:
- (a) troškovi predavača, za sate tijekom kojih su predavači sudjelovali u usavršavanju;
- (b) troškovi poslovanja povezani s predavačima i polaznicima koji su izravno povezani s projektom usavršavanja, poput putnih troškova, troškova materijala i potrošne robe izravno povezanih s projektom, amortizacija alata i opreme ako se upotrebljavaju isključivo za projekt usavršavanja. Troškovi smještaja isključeni su osim najnižih nužnih troškova smještaja za polaznike usavršavanja koji su radnici s invaliditetom;
- (c) troškovi savjetodavnih usluga povezanih s projektom usavršavanja;
- (d) troškovi osoblja polaznika usavršavanja i opći neizravni troškovi (administrativni troškovi, najam, režijski troškovi) za sate koje polaznici usavršavanja provedu u usavršavanju.
4. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova. Može se povećati do maksimalnog intenziteta potpore od 70 % prihvatljivih troškova, kako slijedi:
- (a) za 10 postotnih bodova ako se usavršavanje provodi za radnike s invaliditetom ili radnike u nepovoljnom položaju;
- (b) za 10 postotnih bodova ako se potpora dodjeljuje srednjem poduzeću i za 20 postotnih bodova ako se potpora dodjeljuje malom poduzeću.
5. Ako se potpore dodjeljuju u sektoru pomorskog prometa, intenzitet potpore može se povećati do 100 % prihvatljivih troškova, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) polaznici usavršavanja nisu aktivni članovi posade, već pomoćni članovi posade; i
- (b) usavršavanje se odvija na brodovima koji su upisani u registre Unije.

Odjeljak 6.

Potpore za radnike u nepovoljnom položaju i radnike s invaliditetom

Članak 32.

Potpore za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju u obliku subvencija za plaće

1. Programi potpora za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi troškovi su troškovi plaća u razdoblju od najviše 12 mjeseci nakon zaposlenja radnika u nepovoljnom položaju. Ako je dotični radnik u izrazito nepovoljnom položaju, prihvatljivi troškovi su troškovi plaća u razdoblju od najviše 24 mjeseca nakon zapošljavanja.
3. Ako zapošljavanje ne predstavlja neto povećanje broja zaposlenika u dotičnom poduzetniku u odnosu na prosjek za proteklih dvanaest mjeseci, radno mjesto/radna mjesta ispražnjena su zbog dobrovoljnog odlaska, invalidnosti, umirovljenja zbog dobi, dobrovoljnog smanjenja radnog vremena ili zakonskog odlaska zbog povrede radne obveze, a ne kao posljedica viška radne snage.
4. Osim u slučaju zakonskog otkaza zbog povrede radne obveze, radnici u nepovoljnom položaju imaju pravo na neprekidno zaposlenje u najkraćem razdoblju propisanom dotičnim nacionalnim zakonodavstvom ili kolektivnim ugovorom kojim se uređuju ugovori o radu.
5. Ako je razdoblje zaposlenja kraće od 12 mjeseci ili 24 mjeseca u slučaju radnika u izrazito nepovoljnom položaju, potpore se razmjerno smanjuju u skladu s tim.
6. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.

Članak 33.

Potpore za zapošljavanje radnika s invaliditetom u obliku subvencija za plaće

1. Potpore za zapošljavanje radnika s invaliditetom spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi troškovi su troškovi plaća u razdoblju tijekom kojeg je zaposlen radnik s invaliditetom.
3. Ako zapošljavanje ne predstavlja neto povećanje broja zaposlenika u dotičnom poduzetniku u odnosu na prosjek za proteklih dvanaest mjeseci, radno mjesto/radna mjesta ispražnjena su zbog dobrovoljnog odlaska, invalidnosti, umirovljenja zbog dobi, dobrovoljnog smanjenja radnog vremena ili zakonskog odlaska zbog povrede radne obveze, a ne kao posljedica viška radne snage.
4. Osim u slučaju zakonskog otkaza zbog povrede radne obveze, radnici s invaliditetom imaju pravo na neprekidno zaposlenje u najkraćem razdoblju propisanom dotičnim nacionalnim zakonodavstvom ili kolektivnim ugovorima koji su pravno obvezujući za poduzetnika i kojima se uređuju ugovori o radu.
5. Intenzitet potpore ne premašuje 75 % prihvatljivih troškova.

Članak 34.

Potpore za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom

1. Potpore za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:
 - (a) troškovi prilagodbe poslovnih prostorija;
 - (b) troškovi zapošljavanja osoblja isključivo za vrijeme provedeno u pružanju pomoći radnicima s invaliditetom i u obučavanju tog osoblja za pružanje pomoći radnicima s invaliditetom;
 - (c) troškovi prilagodbe ili nabave opreme, odnosno nabave i provjere računalnih programa koje upotrebljavaju radnici s invaliditetom, uključujući prilagođenu ili pomoćnu tehnološku opremu, koji su dodatni u odnosu na one koje bi korisnik snosio da zapošljava radnike bez invaliditeta;
 - (d) troškovi izravno povezani s prijevozom radnika s invaliditetom na radno mjesto i u odnosu na s radom povezane djelatnosti;
 - (e) troškovi plaća za sate koje je radnik s invaliditetom proveo na oporavku;
 - (f) ako korisnik pruža zaštićeno zaposlenje, troškovi izgradnje, ugradnje ili modernizacije proizvodnih jedinica dotičnog poduzetnika te svi troškovi administracije i prijevoza, pod uvjetom da su ti troškovi izravna posljedica zapošljavanja radnika s invaliditetom.
3. Intenzitet potpore ne premašuje 100 % prihvatljivih troškova.

Članak 35.

Potpore za nadoknadu troškova pomoći pružene radnicima u nepovoljnom položaju

1. Potpore za nadoknadu troškova pomoći pružene radnicima u nepovoljnom položaju spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi troškovi su troškovi:
 - (a) zapošljavanja osoblja isključivo za vrijeme provedeno u pružanju pomoći radnicima u nepovoljnom položaju tijekom razdoblja od najviše 12 mjeseci nakon zapošljavanja radnika u nepovoljnom položaju ili tijekom razdoblja od 24 mjeseca nakon zapošljavanja u izrazito nepovoljnom položaju;
 - (b) obučavanja tog osoblja za pružanje pomoći radnicima u nepovoljnom položaju.
3. Pružena pomoć sastoji se od mjera za poticanje autonomnosti radnika u nepovoljnom položaju i njegove prilagodbe na radno okruženje, i to pružanjem pomoći radniku oko socijalnih i administrativnih postupaka, omogućivanjem komunikacije s poslodavcem i upravljanjem sukobima.
4. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.

Odjeljak 7.

Potpore za zaštitu okoliša

Članak 36.

Potpore za ulaganje kojima se poduzetnicima omogućuje da premaše norme Unije za zaštitu okoliša ili povećaju razinu zaštite okoliša u nedostatku normi Unije

1. Potpore za ulaganje kojima se poduzetnicima omogućuje da premaše norme Unije za zaštitu okoliša ili povećaju razinu zaštite okoliša u nedostatku normi Unije spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Ulaganje mora ispunjavati jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) njime se korisniku omogućuje da poveća razinu zaštite okoliša koja proizlazi iz njegovih djelatnosti premašivanjem primjenjivih normi Unije, bez obzira na eventualno postojanje obveznih nacionalnih normi strožih od normi Unije;

- (b) njime se korisniku omogućuje da poveća razinu zaštite okoliša koja proizlazi iz njegovih djelatnosti u nedostatku normi Unije.
3. Potpore se ne dodjeljuju ako je cilj ulaganja osigurati da se poduzetnici pridržavaju normi Unije koje su već done-sene, ali još nisu na snazi.
4. Odstupajući od stavka 3., potpore se mogu dodijeliti:
- (a) za nabavu novih transportnih vozila za cestovni promet, željeznički promet, promet unutarnjim plovnim putovima i pomorski promet u skladu s donesenim normama Unije, pod uvjetom da se nabava provede prije nego što te norme stupe na snagu i da se, nakon što postanu obvezne, ne primjenjuju na vozila kupljena prije tog datuma;
- (b) za prilagodbu već postojećih transportnih vozila za cestovni promet, željeznički promet, promet unutarnjim plovnim putovima i pomorski promet, pod uvjetom da norme Unije još nisu stupile na snagu na dan stavljanja u rad tih vozila i da se, nakon što postanu obvezne, ne primjenjuju retroaktivno na ta vozila.
5. Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za premašivanje primjenjivih normi Unije ili povećanje razine zaštite okoliša u nedostatku normi Unije. Određuju se kako slijedi:
- (a) ako se trošak ulaganja u zaštitu okoliša može utvrditi kao zasebno ulaganje u ukupnom trošku ulaganja, taj trošak povezan sa zaštitom okoliša predstavlja prihvatljive troškove;
- (b) u svim ostalim slučajevima troškovi ulaganja u zaštitu okoliša utvrđuju se u odnosu na slično ulaganje koje je manje prihvatljivo za okoliš, a koje bi se vjerodostojno moglo provesti bez potpore. Dobivena razlika između troškova ulaganja odgovara troškovima povezanim sa zaštitom okoliša i predstavlja prihvatljive troškove.
- Troškovi koji nisu izravno povezani s postizanjem više razine zaštite okoliša nisu prihvatljivi.
6. Intenzitet potpore ne premašuje 40 % prihvatljivih troškova.
7. Intenzitet potpore može se povećati za 10 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzetnicima i za 20 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju malim poduzetnicima.
8. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora i za 5 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora.

Članak 37.

Potpore za ulaganje za ranu prilagodbu budućim normama Unije

1. Potpore kojima se poduzetnici potiču na usklađivanje s nosim normama Unije kojima se podiže razina zaštite okoliša, ali još nisu stupile na snagu spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Norme Unije donesene su i ulaganje je provedeno i dovršeno najmanje jednu godinu prije stupanja na snagu dotične norme.
3. Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za premašivanje primjenjivih normi Unije. Određuju se kako slijedi:
- (a) ako se trošak ulaganja u zaštitu okoliša može utvrditi kao zasebno ulaganje u ukupnom trošku ulaganja, taj trošak povezan sa zaštitom okoliša predstavlja prihvatljive troškove;
- (b) u svim ostalim slučajevima troškovi ulaganja u zaštitu okoliša utvrđuju se u odnosu na slično ulaganje koje je manje prihvatljivo za okoliš, a koje bi se vjerodostojno moglo provesti bez potpore. Dobivena razlika između troškova ulaganja odgovara troškovima povezanim sa zaštitom okoliša i predstavlja prihvatljive troškove.

Troškovi koji nisu izravno povezani s postizanjem više razine zaštite okoliša nisu prihvatljivi.

4. Intenzitet potpore ne premašuje sljedeće:
 - (a) 20 % prihvatljivih troškova za male poduzetnike, 15 % prihvatljivih troškova za srednje poduzetnike i 10 % prihvatljivih troškova za velike poduzetnike ako se ulaganje provede i finalizira više od tri godine prije dana stupanja nove norme Unije na snagu;
 - (b) 15 % prihvatljivih troškova za male poduzetnike, 10 % prihvatljivih troškova za srednje poduzetnike i 5 % prihvatljivih troškova za velike poduzetnike ako se ulaganje provede i finalizira između jedne godine i tri godine prije dana stupanja nove norme Unije na snagu.
5. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora i za 5 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora.

Članak 38.

Potpore za ulaganje u mjere energetske učinkovitosti

1. Potpore za ulaganje kojima se poduzetnicima omogućuje postizanje energetske učinkovitosti spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore se ne dodjeljuju na temelju ovog članka ako je cilj poboljšanja osigurati da se poduzetnici pridržavaju normi Unije koje su već donesene, iako još nisu na snazi.
3. Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za postizanje više razine energetske učinkovitosti. Određuju se kako slijedi:
 - (a) ako se trošak ulaganja u energetska učinkovitost može utvrditi kao zasebno ulaganje u ukupnom trošku ulaganja, taj trošak povezan s energetska učinkovitošću predstavlja prihvatljive troškove;
 - (b) u svim ostalim slučajevima troškovi ulaganja u energetska učinkovitost utvrđuju se u odnosu na slično ulaganje koje nije u tolikoj mjeri usmjereno na energetska učinkovitost, a koje bi se vjerodostojno moglo provesti bez potpore. Dobivena razlika između troškova ulaganja odgovara troškovima povezanima s energetska učinkovitošću i predstavlja prihvatljive troškove.

Troškovi koji nisu izravno povezani s postizanjem više razine energetske učinkovitosti nisu prihvatljivi.

4. Intenzitet potpore ne premašuje 30 % prihvatljivih troškova.
5. Intenzitet potpore može se povećati za 20 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju malim poduzetnicima i za 10 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzetnicima.
6. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora i za 5 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora.

Članak 39.

Potpore za ulaganje u projekte energetske učinkovitosti zgrada

1. Potpore za ulaganje u projekte energetske učinkovitosti zgrada spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi projekti za dodjelu potpora u skladu s ovim člankom su projekti energetske učinkovitosti koji se odnose na građevine.
3. Prihvatljivi troškovi su ukupni troškovi projekta energetske učinkovitosti.
4. Potpore se dodjeljuju u obliku donacija, kapitala, jamstva ili zajma fondu za energetska učinkovitost ili drugom financijskom posredniku, koji će je u cijelosti prenijeti krajnjim korisnicima koji su vlasnici građevine ili najmoprimci.

5. Potpore koje dodjeljuje fond za energetska učinkovitost ili drugi financijski posrednik prihvatljivim projektima energetske učinkovitosti mogu biti u obliku zajmova ili jamstava. Nominalna vrijednost zajma ili iznos obuhvaćen jamstvom ne premašuje 10 milijuna EUR po projektu na razini krajnjih korisnika. Jamstvo ne bi smjelo premašiti 80 % temeljnog zajma;
6. Vlasnici građevine fondu za energetska učinkovitost ili drugom financijskom posredniku otplaćuju iznos koji odgovara najmanje nominalnoj vrijednosti zajma.
7. Potporama za energetska učinkovitost potiče se dodatno ulaganje privatnih ulagača od najmanje 30 % ukupnog financiranja omogućenog projektu energetske učinkovitosti. Ako potporu omogućuje fond za energetska učinkovitost, poticanje privatnog ulaganja može se učiniti na razini fonda za energetska učinkovitost i/ili na razini projekata energetske učinkovitosti radi postizanja ukupnog iznosa od najmanje 30 % ukupnog financiranja omogućenog projektu energetske učinkovitosti.
8. Države članice mogu osnovati fondove za energetska učinkovitost i/ili mogu uporabiti financijske posrednike pri pružanju potpore za energetska učinkovitost. Tada moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) upravitelji financijskih posrednika te upravitelji fonda za energetska učinkovitost biraju se u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju, u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom. Posebno, nema diskriminacije na temelju njihova mjesta poslovnog nastana ili registracije u određenoj državi članici. Od financijskih posrednika i upravitelja fonda za energetska učinkovitost može se zahtijevati ispunjavanje prethodno utvrđenih kriterija koji su objektivno opravdani prirodom ulaganja;
 - (b) neovisni privatni ulagači biraju se u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom, usmjerenom ka uspostavljanju odgovarajućih dogovora o podjeli rizika i nagrade, pri čemu se, za sva ulaganja osim jamstava, prednost daje asimetričnoj podjeli dobiti pred zaštitom od gubitaka. Ako privatni ulagači nisu izabrani u tom natječaju, pravednu stopu povrata privatnim ulagačima utvrđuje neovisni stručnjak izabran u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju;
 - (c) u slučaju asimetrične podjele gubitaka između javnih i privatnih ulagača prvi gubitak koji snosi javni ulagač ograničava se na 25 % njegova ukupnog ulaganja;
 - (d) u slučaju jamstava, jamstvena stopa ograničava se na 80 %, a ukupni gubitci koje snosi država članica na 25 % temeljnog portfelja obuhvaćenog jamstvom. Besplatno se mogu pružiti samo jamstva kojima se pokrivaju očekivani gubitci temeljnog portfelja obuhvaćenog jamstvom. Ako je jamstvom obuhvaćeno pokrivanje neočekivanih gubitaka, financijski posrednik za dio jamstva koji pokriva neočekivane gubitke plaća jamstvenu premiju u skladu s tržišnim uvjetima;
 - (e) ulagačima je dopušteno da budu zastupljeni u upravljačkim tijelima fonda za energetska učinkovitost ili financijskom posredniku, poput nadzornog odbora ili savjetodavne skupštine;
 - (f) fond za energetska učinkovitost ili financijski posrednik osnovan je u skladu s primjenjivim zakonodavstvom, a država članica predviđa postupak dubinske analize kako bi se osigurala tržišno razumna strategija ulaganja za potrebe provedbe mjere potpore za energetska učinkovitost.
9. Financijskim posrednicima, uključujući fondove za energetska učinkovitost, upravlja se na tržišnoj osnovi i njima se osigurava donošenje odluka o financiranju usmjerenih na stjecanje dobiti. Smatra se da je prethodni uvjet ispunjen ako financijski posrednik i, ovisno o slučaju, upravitelj fonda za energetska učinkovitost, ispunjuju sljedeće uvjete:
- (a) imaju zakonsku ili ugovornu obvezu djelovati s pažnjom profesionalnog upravitelja u dobroj vjeri i izbjegavajući sukob interesa; primjenjuju se najbolja praksa i regulatorni nadzor;
 - (b) njihova naknada u skladu je s tržišnom praksom. Taj se uvjet smatra ispunjenim ako je upravitelj izabran u otvorenom, transparentnom i nediskriminirajućem natječaju, na temelju objektivnih kriterija povezanih s iskustvom, stručnošću te operativnim i financijskim sposobnostima;
 - (c) primaju naknadu koja je povezana s rezultatima ili sudjeluje u rizicima ulaganja su-ulaganjem vlastitih sredstava kako bi se osiguralo da se njihovi interesi trajno poklapaju s interesima javnog ulagača;
 - (d) utvrđuju strategiju, kriterije i predloženi vremenski raspored ulaganja u projekte energetske učinkovitosti, pri čemu uspostavljaju financijsku održivost *ex ante* i očekivani učinak na energetska učinkovitost;
 - (e) postoji jasna i ostvariva izlazna strategija za javna sredstva uložena u fond za energetska učinkovitost ili dodijeljena financijskom posredniku, čime se tržištu omogućuje financiranje projekata energetske učinkovitosti kada je tržište na to spremno.

10. Poboljšanja energetske učinkovitosti kojima se osigurava da korisnik poštuje norme Unije koje su već donesene ne izuzimaju se od obveze prijave na temelju ovog članka.

Članak 40.

Potpore za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju

1. Potpore za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore za ulaganje dodjeljuju se isključivo u odnosu na novougrađene ili obnovljene kapacitete.
3. Nova jedinica za kogeneraciju u cjelini osigurava uštedu primarne energije u odnosu na odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije kako je predviđeno Direktivom 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ ⁽¹⁾. Unapređenje postojećeg postrojenja za kogeneraciju ili pretvaranje postojećeg postrojenja za proizvodnju energije u postrojenje za kogeneraciju osigurava uštedu primarne energije u usporedbi s izvornim stanjem.
4. Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja za opremu potrebnu kako bi postrojenje funkcioniralo kao postrojenje za visokoučinkovitu kogeneraciju u usporedbi s konvencionalnim postrojenjima za proizvodnju električne ili toplinske energije istog kapaciteta ili dodatni troškovi ulaganja kako bi se postrojenje nadogradilo do veće učinkovitosti ako postojeće postrojenje već udovoljava pragu visoke učinkovitosti.
5. Intenzitet potpore ne premašuje 45 % prihvatljivih troškova. Intenzitet potpore može se povećati za 20 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju malim poduzetnicima i za 10 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzetnicima.
6. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora i za 5 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora.

Članak 41.

Potpore za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije

1. Potpore za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore za ulaganje u proizvodnju biogoriva izuzimaju se od obveze prijave samo ako se ulaganja kojima je dodijeljena potpora upotrebljavaju za proizvodnju održivih biogoriva, osim biogoriva proizvedenih iz prehrambenih sirovina. Međutim, potpore za ulaganje u prenamjenu postojećih postrojenja za proizvodnju biogoriva iz prehrambenih sirovina u postrojenja za proizvodnju naprednih biogoriva izuzimaju se na temelju ovog članka, pod uvjetom da se proizvodnja biogoriva iz prehrambenih sirovina smanji razmjerno novom kapacitetu.
3. Potpore se ne dodjeljuju za biogoriva koja podliježu obvezi opskrbe ili miješanja.
4. Potpore se ne dodjeljuju za postrojenja za proizvodnju energije vode koja nisu u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta.
5. Potpore za ulaganje dodjeljuju se isključivo novim postrojenjima. Potpore se ne dodjeljuju niti ne isplaćuju nakon početka rada postrojenja, a potpore su neovisne od rezultata.
6. Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora. Određuju se kako slijedi:
 - (a) ako se troškovi ulaganja u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u ukupnom trošku ulaganja mogu utvrditi kao zasebno ulaganje, primjerice kao lako prepoznatljiva „dodatna komponenta” za prethodno postojeći objekt, taj trošak povezan s obnovljivom energijom je prihvatljivi trošak;

⁽¹⁾ SL L 315, 14.11.2012., str. 1.

- (b) ako se troškovi ulaganja u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora mogu utvrditi u odnosu na slično ulaganje koje je manje prihvatljivo za okoliš, a koje bi se vjerodostojno moglo provesti bez potpore, pri čemu razlika između troškova ulaganja odgovara troškovima povezanim s obnovljivom energijom i predstavlja prihvatljive troškove;
- (c) za određena mala postrojenja za koje nije moguće odrediti ulaganje koje je manje prihvatljivo za okoliš jer postrojenja ograničene veličine ne postoje, prihvatljivi troškovi su ukupni troškovi ulaganja za postizanje više razine zaštite okoliša.

Troškovi koji nisu izravno povezani s postizanjem više razine zaštite okoliša nisu prihvatljivi.

7. Intenzitet potpore ne premašuje:

- (a) 45 % prihvatljivih troškova ako se prihvatljivi troškovi izračunavaju na temelju stavka 6. točke (a) ili stavka 6. točke (b);
- (b) 30 % prihvatljivih troškova ako se prihvatljivi troškovi izračunavaju na temelju stavka 6. točke (c).

8. Intenzitet potpore može se povećati za 20 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju malim poduzetnicima i za 10 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzetnicima.

9. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora i za 5 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora.

10. Ako se potpore dodjeljuju u konkurentnom natječajnom postupku na temelju jasnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija, intenzitet potpore može doseći 100 % prihvatljivih troškova. Taj natječajni postupak je nediskriminirajući i njime se dopušta sudjelovanje svih zainteresiranih poduzetnika. Proračun povezan s natječajnim postupkom obvezujuće je ograničenje u smislu da potporu ne mogu dobiti svi sudionici, a potpora se dodjeljuje na temelju početne ponude koju podnese ponuditelj, te su stoga isključeni naknadni pregovori.

Članak 42.

Operativne potpore za promicanje električne energije iz obnovljivih izvora

1. Operativne potpore za promicanje električne energije iz obnovljivih izvora energije spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Potpore se dodjeljuju u konkurentnom natječajnom postupku na temelju jasnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija, koji će biti otvoren svi proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora energije na nediskriminirajućoj osnovi.

3. Natječajni postupak može se ograničiti na posebne tehnologije za koje bi postupak otvoren svim proizvođačima doveo do rezultata koji nije optimalan i koji se u oblikovanju postupka ne može riješiti, posebno u pogledu sljedećeg:

- i. dugoročnog potencijala određene nove i inovativne tehnologije; ili
- ii. potrebe za postizanjem raznolikosti; ili
- iii. ograničenja i stabilnosti mreže; ili
- iv. troškova (integracije) sustava; ili
- v. potrebe za izbjegavanjem narušavanja tržišta sirovina potporama za biomasu.

Države članice provode detaljnu procjenu primjenjivosti tih uvjeta i o njoj obavješćuju Komisiju na način opisan u članku 11. točki (a).

4. Potpore se dodjeljuju novim i inovativnim tehnologijama obnovljive energije u konkurentnom natječajnom postupku otvorenom najmanje jednoj takvoj tehnologiji na temelju jasnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija. Te potpore ne dodjeljuju se za više od 5 % ukupnog planiranog novog kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora godišnje.

5. Potpore se dodjeljuju u obliku premija povrh tržišne cijene pri čemu proizvođači električnu energiju prodaju izravno na tržištu.

6. Korisnici potpore podliježu standardnoj raspodjeli odgovornosti. Korisnici mogu eksternalizirati odgovornosti u pogledu uravnoteženja drugim poduzetnicima, kao što su agregatori.
7. Potpore se ne dodjeljuju ako su cijene negativne.
8. Bez konkurentnog natječajnog postupka opisanog u stavku 2. potpore se mogu dodijeliti postrojenjima čiji instalirani kapacitet proizvodnje električne energije iznosi manje od 1 MW za proizvodnju električne energije iz svih obnovljivih izvora osim energije vjetra ako se potpore mogu dodijeliti bez konkurentnog natječajnog postupka opisanog u stavku 2. postrojenjima čiji instalirani kapacitet proizvodnje električne energije iznosi manje od 6 MW ili postrojenjima s manje od 6 proizvodnih jedinica. Ne dovodeći u pitanje stavak 9. pri dodjeli potpora bez konkurentnog natječajnog postupka, poštuju se uvjeti iz stavaka 5., 6. i 7. Osim toga, ako se potpore dodjeljuju bez konkurentnog natječajnog postupka, primjenjuju se uvjeti iz članka 43. stavaka 5., 6. i 7.
9. Uvjeti iz stavaka 5., 6. i 7. ne primjenjuju se na operativne potpore dodijeljene postrojenjima čiji instalirani kapacitet proizvodnje električne energije iznosi manje od 500 kW za proizvodnju električne energije iz svih obnovljivih izvora osim energije vjetra, za koju se ti uvjeti ne primjenjuju na operativne potpore dodijeljene postrojenjima čiji instalirani kapacitet proizvodnje električne energije iznosi manje od 3 MW ili postrojenjima koja imaju manje od 3 proizvodne jedinice.
10. Za potrebe izračunavanja prethodno navedenih maksimalnih kapaciteta iz stavaka 8. i 9., postrojenja sa zajedničkom točkom spajanja na mrežu električne energije smatraju se jednim postrojenjem.
11. Potpore se dodjeljuju samo do potpune amortizacije postrojenja koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima. Od operativnih potpora oduzimaju se eventualne prethodno dodijeljene potpore za ulaganje.

Članak 43.

Operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima

1. Operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora energije u malim postrojenjima spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore se dodjeljuju isključivo postrojenjima čiji instalirani kapacitet iznosi manje od 500 kW za proizvodnju energije iz svih obnovljivih izvora osim energije vjetra, za koju se potpore dodjeljuju postrojenjima čiji instalirani kapacitet iznosi manje od 3 MW ili koje imaju manje od 3 proizvodne jedinice i za biogoriva za koja se potpore dodjeljuju postrojenjima čiji instalirani kapacitet iznosi manje od 50 000 tona godišnje. Za potrebe izračunavanja tih maksimalnih kapaciteta, mala postrojenja sa zajedničkom točkom spajanja na mrežu električne energije smatraju se jednim postrojenjem.
3. Potpore se dodjeljuju isključivo postrojenjima koja proizvode održiva biogoriva, osim biogoriva proizvedenih iz prehrambenih sirovina. Međutim, operativne potpore za postrojenja koja proizvode biogoriva iz prehrambenih sirovina a počela su s radom prije 31. prosinca 2013. i još nisu potpuno amortizirana izuzimaju se na temelju ovog članka, no ni u kojem slučaju ne kasnije od 2020.
4. Potpore se ne dodjeljuju za biogoriva koja podliježu obvezi opskrbe ili miješanja.
5. Potpore po jedinici energije ne premašuju razliku između ukupnih srednjih troškova proizvodnje energije iz dotičnih obnovljivih izvora i tržišne cijene dotičnog oblika energije. Srednji troškovi ažuriraju se redovito, najmanje jednom godišnje.
6. Maksimalna stopa povrata primijenjena u izračunu srednjih troškova ne premašuje odgovarajuću zamjensku stopu uvećanu za premiju od 100 osnovnih bodova. Odgovarajuća zamjenska stopa je zamjenska stopa valute u kojoj se dodjeljuje potpora s dospijecom koje odgovara razdoblju amortizacije potpomognutih postrojenja.
7. Potpore se dodjeljuju samo do potpune amortizacije postrojenja u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima. Od operativnih potpora oduzimaju se eventualne potpore za ulaganje dodijeljene određenom postrojenju.

Članak 44.

Potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša u skladu s Direktivom 2003/96/EZ

1. Programi potpora u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša koji ispunjuju uvjete Direktive Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije ⁽¹⁾ spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Korisnici smanjenja poreza odabiru se na temelju transparentnih i objektivnih kriterija i plaćaju najmanje određenu minimalnu razinu oporezivanja utvrđenu Direktivom 2003/96/EZ.
3. Programi potpore u obliku smanjenja poreza temelje se na smanjenju primjenjive stope poreza za zaštitu okoliša ili plaćanju nepromjenjivog iznosa nadoknade ili na kombinaciji tih mehanizama.
4. Potpore se ne dodjeljuju za biogoriva koja podliježu obvezi opskrbe ili miješanja.

Članak 45.

Potpore za ulaganje u zbrinjavanje onečišćenih lokacija

1. Potpore za ulaganje dodijeljene poduzetnicima koji otklanjaju štetu u okolišu zbrinjavanjem onečišćenih lokacija spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Ulaganje dovodi do otklanjanja štete u okolišu, uključujući štetu nanесenu kakvoći tla ili površinskih odnosno podzemnih voda.
3. Ako se odredi pravna ili fizička osoba odgovorna za štetu u okolišu na temelju primjenjivog prava u svakoj državi članici ne dovodeći u pitanje donošenje pravila Unije o tom pitanju (a posebno Direktivu 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu ⁽²⁾), kako je izmijenjena Direktivom 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina ⁽³⁾, Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjeni Direktive Vijeća 85/337/EEZ, direktivama Europskog parlamenta i Vijeća 2000/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbom (EZ) br. 1013/2006 ⁽⁴⁾ i Direktivom 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ ⁽⁵⁾, ta osoba mora financirati otklanjanje prema načelu „onečišćivač plaća”, a državne potpore ne dodjeljuju se. Ako se odgovorna osoba na temelju primjenjivog prava ne odredi ili ne može snositi troškove, osoba odgovorna za rad na zbrinjavanju ili dekontaminaciji može primiti državnu potporu.
4. Prihvatljivi troškovi su troškovi nastali za poslove zbrinjavanja, umanjeni za iznos povećanja vrijednosti zemljišta. Svi rashodi koji su poduzetniku nastali pri zbrinjavanju njegove lokacije, bez obzira na to može li se taj rashod u njegovoj bilanci prikazati kao dugotrajna imovina, mogu se smatrati prihvatljivim ulaganjem u slučaju zbrinjavanja onečišćenih lokacija.
5. Procjene povećanja vrijednosti zemljišta koje proizlazi iz zbrinjavanja vrši neovisni stručnjak.
6. Intenzitet potpore ne premašuje 100 % prihvatljivih troškova.

⁽¹⁾ SL L 283, 31.10.2003., str. 51.

⁽²⁾ SL L 143, 30.4.2004., str. 56.

⁽³⁾ SL L 102, 11.4.2006., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 140, 5.6.2009., str. 114.

⁽⁵⁾ SL L 178, 28.6.2013., str. 66.

Članak 46.

Potpore za ulaganje u energetske učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje

1. Potpore za ulaganje u ugradnju sustava energetske učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi troškovi za postrojenje za proizvodnju su dodatni troškovi potrebni za izgradnju, proširenje i preuređenje jedne ili više proizvodnih jedinica kako bi djelovale kao energetske učinkovit sustav centraliziranoga grijanja i hlađenja u usporedbi s konvencionalnim postrojenjem za proizvodnju. Ulaganje je sastavni dio sustava energetske učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja.
3. Intenzitet potpore za postrojenje za proizvodnju ne premašuje 45 % prihvatljivih troškova. Intenzitet potpore može se povećati za 20 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju malim poduzetnicima i za 10 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzetnicima.
4. Intenzitet potpore za postrojenje za proizvodnju može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora i za 5 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora.
5. Prihvatljivi troškovi za distribucijsku mrežu su troškovi ulaganja.
6. Iznos potpore za distribucijsku mrežu ne premašuje razliku između prihvatljivih troškova i operativne dobiti. Operativna dobit oduzima se od prihvatljivih troškova *ex ante* ili mehanizmom povrata sredstava.

Članak 47.

Potpore za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada

1. Potpore za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore za ulaganje dodjeljuju se za recikliranje i ponovnu uporabu otpada koji su proizveli drugi poduzetnici.
3. Reciklirani ili ponovno upotrijebljeni materijali koji se obrađuju u suprotnom bi bili odbačeni ili obrađeni na način koji je manje prihvatljiv za okoliš. Potpore za postupke uporabe otpada koji nisu recikliranje ne izuzimaju se na temelju ovog članka.
4. Potporama se onečišćivači ne oslobađaju neizravno od opterećenja koje bi trebali snositi prema pravu Unije, odnosno od opterećenja koje bi se trebalo smatrati redovitim troškom poduzetnika.
5. Ulaganjem se ne povećava samo potražnja za materijalima koji će se reciklirati, već se povećava i prikupljanje tih materijala.
6. Ulaganje ne premašuje vrhunac tehnologije.
7. Prihvatljivi troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za ostvarivanje ulaganja koje dovodi do bolje ili učinkovitije djelatnosti recikliranja ili ponovne uporabe u odnosu na konvencionalni postupak djelatnosti ponovne uporabe i recikliranja uz isti kapacitet koji bi bio izgrađen bez potpore.
8. Intenzitet potpore ne premašuje 35 % prihvatljivih troškova. Intenzitet potpore može se povećati za 20 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju malim poduzetnicima i za 10 postotnih bodova za potpore koje se dodjeljuju srednjim poduzetnicima.
9. Intenzitet potpore može se povećati za 15 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora i za 5 postotnih bodova za ulaganja koja se nalaze u potpomognutim područjima koja ispunjuju uvjete iz članka 107. stavka 3. točke (c) Ugovora.

10. Potpore za ulaganja povezana s recikliranjem i ponovnom uporabom vlastitog otpada korisnika ne izuzimaju se od obveze prijave na temelju ovog članka.

Članak 48.

Potpore za ulaganje u energetska infrastrukturu

1. Potpore za ulaganje u izgradnju ili nadogradnju energetske infrastrukture spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore se dodjeljuju za energetska infrastrukturu smještenu u potpomognutim područjima.
3. Energetska infrastruktura podliježe svim propisima o tarifama i pristupu u skladu sa zakonodavstvom o unutarnjem energetskom tržištu.
4. Prihvatljivi troškovi su troškovi ulaganja.
5. Iznos potpore ne premašuje razliku između prihvatljivih troškova i operativne dobiti ulaganja. Operativna dobit oduzima se od prihvatljivih troškova *ex ante* ili mehanizmom povrata sredstava.
6. Potpore za ulaganje u projekte skladištenja električne energije i plina te u naftnu infrastrukturu ne izuzimaju se od obveze prijave na temelju ovog članka.

Članak 49.

Potpore za studije zaštite okoliša

1. Potpore za studije, uključujući i energetske preglede, izravno povezane s ulaganjima iz ovog odjeljka spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Prihvatljivi troškovi su troškovi studija iz stavka 1.
3. Intenzitet potpore ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.
4. Intenzitet potpore može se uvećati za 20 postotnih bodova za studije u korist malih poduzeća i za 10 postotnih bodova za studije u korist srednjih poduzeća.
5. Potpore se ne dodjeljuju velikim poduzetnicima za energetske preglede koji se provode u skladu s člankom 8. stavkom 4. Direktive 2012/27/EU, osim ako se energetski pregled obavlja povrh obveznog energetskog pregleda na temelju te Direktive.

Odjeljak 8.

Potpore za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama

Članak 50.

Programi potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama

1. Programi potpora za nadoknadu štete uzrokovane potresima, snježnim lavinama, odronima tla, poplavama, tornadima, uraganima, erupcijama vulkana i šumskim požarima prirodnog podrijetla spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 2. točke (b) Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore se dodjeljuju uz sljedeće uvjete:
 - (a) nadležna tijela javne uprave države članice službeno su priznala prirodu događaja kao prirodnu katastrofu; i

- (b) postoji izravna uzročna veza između prirodne katastrofe i štete koju je pretrpio pogođeni poduzetnik.
3. Programi potpora koji se odnose na određenu prirodnu katastrofu uvode se u roku od tri godine nakon nastanka događaja. Potpore utemeljene na tim programima odobravaju se u roku od četiri godine od nastanka događaja.
4. Prihvatljivi troškovi su troškovi štete nastale kao izravna posljedica prirodne katastrofe, prema procjeni neovisnog stručnjaka kojeg je priznalo nadležno nacionalno tijelo uprave ili osiguravajuće društvo. Ta šteta može obuhvaćati materijalnu štetu na imovini kao što su zgrade, oprema, strojevi ili zalihe i gubitak prihoda zbog potpune ili djelomične obustave djelatnosti u razdoblju koje ne premašuje šest mjeseci od nastanka katastrofe. Izračun materijalne štete temelji se na troškovima popravka ili ekonomskoj vrijednosti pogođene imovine prije katastrofe. Ne premašuje troškove popravka ili iznos smanjenja poštene tržišne vrijednosti uzrokovane katastrofom, to jest razliku između vrijednosti imovine neposredno prije i neposredno nakon nastupanja katastrofe. Gubitak prihoda izračunava se na temelju financijskih podataka pogođenog poduzetnika (dobit prije kamata i poreza (EBIT), amortizacije i troškova radne snage, isključivo povezano s poslovnom jedinicom pogođenom prirodnom katastrofom) usporedbom financijskih podataka za šest mjeseci prije nastupanja katastrofe s prosjekom tri godine odabrane između pet godina koje su prethodile nastupanju katastrofe (isključujući dvije godine s najboljim i najgorim financijskim rezultatom), izračunano za isto šestomjesečno razdoblje u godini. Šteta se izračunava na razini pojedinačnog korisnika.
5. Potpore i ostala plaćanja primljena radi nadoknade štete, uključujući plaćanja na temelju polica osiguranja, ne premašuju 100 % prihvatljivih troškova.

Odjeljak 9.

Socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija

Članak 51.

Socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija

1. Potpore za zračni i pomorski prijevoz putnika spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 2. točke (a) Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potporama se moraju u potpunosti koristiti konačni korisnici koji imaju uobičajeno boravište u udaljenim regijama.
3. Potpore se odobravaju za prijevoz putnika na putu kojim se povezuje zračna luka ili luka u udaljenoj regiji s drugom zračnom lukom ili lukom u Europskom gospodarskom prostoru.
4. Potpore se odobravaju bez diskriminacije na temelju identiteta prijevoznika ili vrste usluge te bez ograničenja u pogledu preciznog puta do udaljene regije ili iz nje.
5. Prihvatljive troškove čini cijena povratne karte iz udaljene regije ili do nje, uključujući sve poreze i naknade koje prijevoznik naplaćuje potrošaču.
6. Intenzitet potpore ne premašuje 100 % prihvatljivih troškova.

Odjeljak 10.

Potpore za širokopojasne infrastrukture

Članak 52.

Potpore za širokopojasne infrastrukture

1. Potpore za ulaganje u razvoj širokopojasne mreže spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:
 - (a) troškovi ulaganja u uvođenje pasivne širokopojasne infrastrukture;
 - (b) troškovi ulaganja u građevinske radove povezane sa širokopojasnim internetom;
 - (c) troškovi ulaganja u uvođenje osnovnih širokopojasnih mreža; i
 - (d) troškovi ulaganja u uvođenje pristupne mreže sljedeće generacije (NGA).
3. Ulaganja se nalaze u područjima u kojima nema infrastrukture iste kategorije (ili osnovna širokopojasna mreža ili mreža NGA) i nije vjerojatno da će se u roku od tri godine od trenutka objave planirane mjere potpore ta infrastruktura razviti pod komercijalnim uvjetima, što se također provjerava otvorenim javnim savjetovanjem.
4. Potpore se dodjeljuju na temelju otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg konkurentnog postupka odabira uz poštovanje načela tehnološke neutralnosti.
5. Mrežni operator nudi najširi mogući aktivni i pasivni veleprodajni pristup u skladu s člankom 2. točkom 139. ove Uredbe pod poštenim i nediskriminirajućim uvjetima, uključujući fizičko izdvajanje u slučaju mreža NGA. Taj se veleprodajni pristup odobrava na najmanje sedam godina, a pravo pristupa vodovima ili stupovima nema vremenskog ograničenja. U slučaju potpora za izgradnju vodova, oni moraju biti dovoljno dugački kako bi se njima pokrilo više kabelskih mreža i različite mrežne topologije.
6. Cijena veleprodajnog pristupa temelji se na načelima određivanja cijena koja određuje nacionalno regulatorno tijelo i na referentnim vrijednostima koje prevladavaju u drugim usporedivim, a konkurentnijim područjima države članice ili Unije, uzimajući u obzir potpore koje je primio mrežni operator. Mišljenje nacionalnog regulatornog tijela traži se u pogledu uvjeta pristupa, uključujući određivanje cijena, te slučaju spora između tražitelja pristupa i subvencioniranog operatora infrastrukture.
7. Države članice uvode mehanizam praćenja i povrata sredstava ako iznos potpore dodijeljene za projekt premašuje 10 milijuna EUR.

Odjeljak 11.

Potpore za kulturu i očuvanje baštine

Članak 53.

Potpore za kulturu i očuvanje baštine

1. Potpore za kulturu i očuvanje baštine spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Potpore se dodjeljuju za sljedeće kulturne svrhe i djelatnosti:
 - (a) muzeje, arhive, knjižnice, umjetničke i kulturne centre ili prostore, kazališta, operne dvorane, koncertne dvorane, ostale organizacije za javne izvedbe, ustanove filmske baštine i druge slične umjetničke i kulturne infrastrukture, organizacije i institucije;
 - (b) materijalnu baštinu, uključujući sve oblike pokretne ili nepokretne kulturne baštine i arheološka nalazišta, spomenike, povijesne lokacije i zgrade; prirodnu baštinu povezanu s kulturnom baštinom ili ako su ih nadležna tijela javne uprave države članice službeno priznala kao kulturnu ili prirodnu baštinu;
 - (c) nematerijalnu baštinu u svakom obliku, uključujući folklorne običaje i obrt;
 - (d) umjetnička ili kulturna događanja i izvedbe, festivale, izložbe i ostale slične kulturne djelatnosti;
 - (e) djelatnosti kulturne i umjetničke izobrazbe te poticanje razumijevanja važnosti zaštite i poticanje različitosti kulturnih izričaja programima izobrazbe i jačanja javne svijesti, uključujući uporabu novih tehnologija;
 - (f) pisanje, izdavanje, produkciju, distribuciju, digitalizaciju i objavljivanje glazbe i književnosti, uključujući prijevode.

3. Potpore mogu biti u sljedećem obliku:
 - (a) potpore za ulaganje, uključujući potpore za izgradnju ili nadogradnju kulturne infrastrukture;
 - (b) operativne potpore.
4. Za potpore za ulaganje prihvatljivi troškovi su troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu uključujući sljedeće:
 - (a) troškove izgradnje, nadogradnje, nabave, očuvanja ili poboljšanja infrastrukture, ako se najmanje 80 % vremenskog ili prostornog kapaciteta godišnje upotrebljava za kulturne svrhe;
 - (b) troškove nabave, uključujući najam, prijenos posjeda ili fizičko premještanje kulturne baštine;
 - (c) troškove čuvanja, očuvanja, obnavljanja te oporavka materijalne i nematerijalne kulturne baštine, uključujući dodatne troškove za pohranjivanje uz odgovarajuće uvjete, posebne alate, materijale te troškove za dokumentaciju, istraživanje, digitalizaciju i objavljivanje;
 - (d) troškove za poboljšanje približavanja kulturne baštine javnosti, uključujući troškove digitalizacije i ostalih novih tehnologija, troškove za poboljšanje dostupnosti za osobe s posebnim potrebama (osobito rampe i dizala za osobe s invaliditetom, upute na Brailleovom pismu i muzejski izložbeni predmeti koji se mogu dotaknuti) i za troškove promicanja kulturne raznolikosti u pogledu izlaganja, programa i posjetitelja;
 - (e) troškove za kulturne projekte i djelatnosti, programe i bespovratna sredstva namijenjena suradnji i razmjeni, uključujući troškove postupka odabira, troškove promidžbe te troškove koji nastaju kao izravna posljedica projekta.
5. Za operativne potpore prihvatljivi troškovi su sljedeći:
 - (a) troškovi kulturne ustanove ili lokacije kulturne baštine povezani sa stalnim ili periodičnim djelatnostima, uključujući izložbe, nastupe i događanja te slične kulturne djelatnosti koje se odvijaju u redovitom tijeku poslovanja;
 - (b) troškovi djelatnosti kulturne i umjetničke izobrazbe te poticanje razumijevanja važnosti zaštite i različitosti kulturnih izričaja programima izobrazbe i jačanja javne svijesti, uključujući uporabu novih tehnologija;
 - (c) troškovi poboljšanja javnog pristupa kulturnim ustanovama ili lokacijama kulturne baštine i njihovim djelatnostima uključujući troškove digitalizacije i uporabe novih tehnologija te troškove poboljšanja pristupa za osobe s invaliditetom;
 - (d) troškovi poslovanja izravno povezani s kulturnim projektom ili djelatnošću, kao što su najam ili zakup nekretnina i mjesta kulturnih događanja, putni troškovi, troškovi materijala i robe izravno povezanih s kulturnim projektom ili djelatnošću, arhitektonskih struktura za izložbe i pozornica, zajma, zakupa i amortizacije alata, softvera i opreme, troškovi prava pristupa djelima zaštićenima autorskim pravom i drugom sadržaju zaštićenom povezanim pravima intelektualnog vlasništva, troškovi promicanja i troškovi koji su nastali kao izravna posljedica projekta ili djelatnosti; troškovi amortizacije i troškovi financiranja prihvatljivi su samo ako nisu bili obuhvaćeni potporama za ulaganje;
 - (e) troškovi osoblja koje radi za kulturnu ustanovu ili lokaciju kulturne baštine ili za projekt;
 - (f) troškovi usluga savjetovanja i podrške koje pružaju vanjski savjetnici i pružatelji usluga, a koji nastaju kao izravna posljedica projekta.
6. Za potpore za ulaganje, iznos potpore ne premašuje razliku između prihvatljivih troškova i operativne dobiti ulaganja. Operativna dobit oduzima se od prihvatljivih troškova *ex ante* na temelju razumnih predviđanja ili mehanizmom povrata sredstava. Operateru infrastrukture dopušteno je zadržati opravdanu dobit tijekom odgovarajućeg razdoblja.
7. Za operativne potpore, iznos potpore ne premašuje ono što je nužno za pokriće operativnih gubitaka i opravdane dobiti tijekom odgovarajućeg razdoblja. To se osigurava *ex ante* na temelju razumnih predviđanja ili mehanizmom povrata sredstava.
8. Za potpore koje ne premašuju 1 milijun EUR, pored metode iz stavaka 6. i 7., maksimalni iznos potpore može se odrediti na 80 % prihvatljivih troškova.
9. Za objavljivanje glazbe i književnosti, kako je utvrđeno u stavku 2. točki (f), maksimalni iznos potpore ne premašuje niti razliku između prihvatljivih troškova i diskontiranih prihoda troškova niti 70 % prihvatljivih troškova. Prihodi se oduzimaju od prihvatljivih troškova *ex ante* ili mehanizmom povrata sredstava. Prihvatljivi troškovi su troškovi objavljivanja glazbe i književnosti, uključujući autorske honorare (troškovi autorskih prava), naknade prevoditelja, naknade urednika, ostale uredničke troškove (lektura, korektura, redaktura), troškove prijeloma i pripreme za tisak te troškove tiska ili objave u elektroničkom obliku.

10. Potpore za tisak i časopise, bilo da se objavljuju u tiskanom ili elektroničkom obliku, nisu prihvatljive na temelju ovog članka.

Članak 54.

Programi potpora za audiovizualna djela

1. Programi potpora za pisanje scenarija, razvoj, produkciju, distribuciju i promicanje audiovizualnih djela spojivi su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.

2. Potporama se podupire kulturni proizvod. Radi izbjegavanja očitih pogrešaka pri određivanju određenog proizvoda kao kulturnog proizvoda, svaka država članica uspostavlja učinkovite postupke, primjerice jednu ili više osoba kojima je povjeren odabir ili provjera u skladu s prethodno utvrđenim popisom kulturnih kriterija.

3. Potpore mogu biti u sljedećem obliku:

- (a) potpore za produkciju audiovizualnih djela;
- (b) potpore za pretprodukciju; i
- (c) potpore za distribuciju.

4. Ako su u državi članici potpore podložne obvezama potrošnje na državnom području, programima potpora za produkciju audiovizualnih djela može se učiniti jedno od sljedećeg:

- (a) zahtijevati da do 160 % potpore dodijeljene za produkciju određenog audiovizualnog djela bude potrošeno na državnom području države članice koja dodjeljuje potporu; ili
- (b) izračunati potporu dodijeljenu za produkciju određenog audiovizualnog djela kao postotak izdataka za produkcijske djelatnosti u državi članici koja dodjeljuje potporu, što je tipično u slučaju programa potpora u obliku poreznih poticaja.

U oba slučaja, ako država članica zahtijeva najnižu razinu proizvodne djelatnosti u dotičnom državnom području kako bi projekti bili prihvatljivi za potpore, ta razina ne premašuje 50 % ukupnog proračuna za produkciju. Osim toga, maksimalni izdaci podložni obvezama potrošnje na državnom području ni u kojem slučaju ne premašuju 80 % ukupnog proračuna za produkciju.

5. Prihvatljivi troškovi su sljedeći:

- (a) za potpore za produkciju: ukupni troškovi produkcije audiovizualnih djela uključujući troškove poboljšanja pristupa za osobe s invaliditetom;
- (b) za potpore za pretprodukciju: troškovi pisanja scenarija i razvoj audiovizualnih djela;
- (c) za potpore za distribuciju: troškovi distribucije i promicanja audiovizualnih djela.

6. Intenzitet potpore za produkciju audiovizualnih djela ne premašuje 50 % prihvatljivih troškova.

7. Intenzitet potpore može se povećati kako slijedi:

- (a) do 60 % prihvatljivih troškova za prekogranične produkcije koje je financiralo više država članica i u koje su uključeni producenti iz više država članica;
- (b) do 100 % prihvatljivih troškova za zahtjevna audiovizualna djela i koprodukcije u koje su uključene zemlje s popisa Odbora za razvojnu pomoć OECD-a.

8. Intenzitet potpore za pretprodukciju ne premašuje 100 % prihvatljivih troškova. Ako iz dotičnog scenarija ili projekta nastane audiovizualno djelo kao što je film, troškovi pretprodukcije ugrađuju se u ukupni proračun i uzimaju u obzir pri izračunu intenziteta potpore. Intenzitet potpore za distribuciju jednak je intenzitetu potpore za produkciju.

9. Potpore nisu ograničene na određene produkcijske djelatnosti ili pojedinačne dijelove produkcijskog vrijednosnog lanca. Potpore za infrastrukture filmskih studija nisu prihvatljive na temelju ovog članka.
10. Potpore nisu ograničene isključivo na državljane određene države članice i od korisnika se ne zahtijeva da imaju status poduzetnika osnovanog na temelju određenog nacionalnog trgovačkog prava.

Odjeljak 12.

Potpore za sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture

Članak 55.

Potpore za sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture

1. Potpore za sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Sportsku infrastrukturu ne upotrebljava samo jedan profesionalni sportski korisnik. Ostali profesionalni ili neprofesionalni sportski korisnici upotrebljavaju sportsku infrastrukturu najmanje 20 % vremenskog kapaciteta godišnje. Ako infrastrukturu istodobno upotrebljava nekoliko korisnika, izračunavaju se odgovarajući dijelovi vremenskog kapaciteta uporabe.
3. Višenamjenska rekreativna infrastruktura sastoji se od višenamjenskih objekata za rekreaciju u kojima se posebno nude kulturne i rekreativne usluge, uz iznimku zabavnih parkova i hotelskih objekata.
4. Pristup sportskim ili višenamjenskim infrastrukturama otvoren je za više korisnika i omogućuje se na transparentan i nediskriminirajući način. Poduzetnicima koji su financirali najmanje 30 % troškova ulaganja u infrastrukturu može se odobriti povlašteni pristup uz povoljnije uvjete, pod uvjetom da su uvjeti povlaštenog pristupa javni.
5. Ako sportsku infrastrukturu upotrebljavaju profesionalni sportski klubovi, države članice osiguravaju da uvjeti određivanja cijena za uporabu infrastrukture budu javni.
6. Sve koncesije ili druga odobrenja trećim osobama za izgradnju, nadogradnju i/ili vođenje sportske ili višenamjenske rekreativne infrastrukture dodjeljuju se na otvorenoj, transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi uzimajući u obzir važeće propise o nabavi.
7. Potpore mogu biti u sljedećem obliku:
 - (a) potpore za ulaganje, uključujući potpore za izgradnju ili nadogradnju sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture;
 - (b) operativne potpore za sportsku infrastrukturu.
8. Za potpore za ulaganje u sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu prihvatljivi troškovi su troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu.
9. Za operativne potpore za sportsku infrastrukturu prihvatljivi troškovi su operativni troškovi pružanja usluga infrastrukture. Ti operativni troškovi obuhvaćaju troškove kao što su troškovi osoblja, materijala, ugovorenih usluga, komunikacije, energije, održavanja, najma i administrativni troškovi itd., no isključuju troškove amortizacije i troškove financiranja ako su oni obuhvaćeni potporama za ulaganje.
10. Za potpore za ulaganje u sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu, iznos potpore ne premašuje razliku između prihvatljivih troškova i operativne dobiti ulaganja. Operativna dobit oduzima se od prihvatljivih troškova *ex ante* na temelju razumnih predviđanja ili mehanizmom povrata sredstava.
11. Za operativne potpore za sportsku infrastrukturu, iznos potpore ne premašuje operativne gubitke tijekom odgovarajućeg razdoblja. To se osigurava *ex ante* na temelju razumnih predviđanja ili mehanizmom povrata sredstava.
12. Za potpore koje ne premašuju 1 milijun EUR, pored metode iz stavaka 10. i 11., maksimalni iznos potpore može se odrediti na 80 % prihvatljivih troškova.

Odjeljak 13.

Potpore za lokalne infrastrukture

Članak 56.

Potpore za ulaganje u lokalne infrastrukture

1. Financiranje izgradnje ili nadogradnje lokalnih infrastrukture koje se odnosi na infrastrukturu kojom se na lokalnoj razini doprinosi poboljšanju poslovanja i potrošačkog okruženja te modernizaciji i razvoju industrijske baze spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i u poglavlju I.
2. Ovaj članak ne primjenjuje se na potpore za infrastrukture obuhvaćene ostalim odjeljcima poglavlja III. ove Uredbe, uz iznimku Odjeljka 1. – Regionalne potpore. Ovaj se članak također ne primjenjuje na infrastrukturu zračnih luka i luka.
3. Infrastruktura je dostupna zainteresiranim korisnicima na otvorenoj, transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi. Cijena koja se naplaćuje za uporabu ili prodaju infrastrukture odgovara tržišnoj cijeni.
4. Sve koncesije ili druga odobrenja trećim osobama za vođenje infrastrukture dodjeljuju se na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi uzimajući u obzir važeće propise o nabavi.
5. Prihvatljivi troškovi su troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu.
6. Iznos potpore ne premašuje razliku između prihvatljivih troškova i operativne dobiti ulaganja. Operativna dobit oduzima se od prihvatljivih troškova *ex ante* na temelju razumnih predviđanja ili mehanizmom povrata sredstava.
7. Namjenska infrastruktura ne izuzima se na temelju ovog članka.

POGLAVLJE IV.

Završne odredbe

Članak 57.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 800/2008 stavlja se izvan snage.

Članak 58.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba primjenjuje se na pojedinačne potpore dodijeljene prije njezina stupanja na snagu ako potpora ispunjuje sve uvjete utvrđene ovom Uredbom, osim članka 9.
2. Svaku potporu koja se ne izuzima od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora na temelju ove Uredbe ili drugih uredbi donesenih na temelju članka 1. Uredbe 994/98 koje su prethodno bile na snazi, Komisija procjenjuje u skladu s odgovarajućim okvirima, smjernicama, komunikacijama i obavijestima.

3. Sve pojedinačne potpore dodijeljene prije 1. siječnja 2015. na temelju bilo koje uredbe donesene u skladu s člankom 1. Uredbe (EZ) br. 994/98 koja je bila na snazi u vrijeme dodjele potpore, spojive su s unutarnjim tržištem i izuzimaju se od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora, uz iznimku regionalnih potpora. Programi potpora za rizični kapital u korist MSP-ova osnovanih prije 1. srpnja 2014. koji su izuzeti od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. Ugovora na temelju Uredbe br. 800/2008 ostaju izuzeti i spojivi s unutarnjim tržištem do raskida sporazuma o financiranju, pod uvjetom da je obveza javnog financiranja potpomognutog privatnog investicijskog fonda na temelju tog sporazuma preuzeta prije 1. siječnja 2015., a ostali uvjeti za izuzeće i dalje su ispunjeni.

4. Na kraju razdoblja valjanosti ove Uredbe svi programi potpora koji se izuzimaju na temelju ove Uredbe ostaju izuzeti tijekom prijelaznog razdoblja od šest mjeseci, osim programa regionalnih potpora. Izuzeće programa regionalnih potpora prestaje važiti na datum prestanka važenja odobrenih karata regionalnih potpora. Izuzeće potpora za rizično financiranje koje se izuzimaju na temelju članka 21. stavka 2. točke (a) prestaje važiti na kraju razdoblja predviđenog u sporazumu o financiranju, pod uvjetom da je obveza javnog financiranja potpomognutog privatnog investicijskog fonda na temelju tog sporazuma dogovorena u roku od 6 mjeseci od kraja razdoblja valjanosti ove Uredbe, a svi ostali uvjeti za izuzeće i dalje su ispunjeni.

Članak 59.

Ova Uredba stupa na snagu 1. srpnja 2014.

Primjenjuje se do 31. prosinca 2020.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. lipnja 2014.

Za Komisiju
Joaquín ALMUNIA
Potpredsjednik

PRILOG I.

Definicije MSP-ova

Članak 1.

Poduzeće

Poduzeće je svaki subjekt koji se bavi ekonomskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni oblik. To uključuje, posebno, samozaposlene osobe i obiteljska poduzetnike koji se bave obrtom ili drugim djelatnostima te partnerstva ili udruženja koja se redovno bave ekonomskom djelatnošću.

Članak 2.

Broj osoblja i financijski pragovi kojima se određuju kategorije poduzeća

1. Kategorija mikro, malih i srednjih poduzeća („MSP“) sastoji se od poduzeća koja imaju manje od 250 zaposlenih i godišnji promet koji ne premašuje 50 milijuna EUR i/ili godišnju bilancu koja ne premašuje 43 milijuna EUR.
2. Unutar kategorije MSP-ova malo poduzeće definira se kao poduzeće koje ima manje od 50 zaposlenih, a čiji godišnji promet i/ili godišnja bilanca ne premašuje 10 milijuna EUR.
3. Unutar kategorije MSP-ova mikro-poduzeće definira se kao poduzeće koje ima manje od 10 zaposlenih, a čiji godišnji promet i/ili godišnja bilanca ne premašuje 2 milijuna EUR.

Članak 3.

Vrste poduzeća koje se uzimaju u obzir pri izračunu broja osoblja i financijskih iznosa

1. „Neovisno poduzeće“ je svako poduzeće koje nije razvrstano pod partnersko poduzeće u smislu stavka 2. ni pod povezano poduzeće u smislu stavka 3.
2. „Partnersko poduzeće“ su sva poduzeća koja nisu razvrstana pod povezana poduzeća u smislu stavka 3., a između kojih postoji sljedeća veza: poduzeće (poduzeće-majka) posjeduje, samostalno ili zajedno s jednim ili više povezanih poduzeća u smislu stavka 3., 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava drugog poduzeća (poduzeće-kći).

Međutim, poduzeće se može svrstati u neovisna poduzeća, to jest u ona koja nemaju drugih partnerskih poduzeća, čak i ako su sljedeći ulagači dosegli ili premašili prag od 25 %, pod uvjetom da ti ulagači nisu, u smislu stavka 3., bilo samostalno ili zajednički povezani s dotičnim poduzećem:

- (a) javna investicijska društva, društva rizičnog kapitala, pojedinci ili skupine pojedinaca s redovitom djelatnošću ulaganja rizičnog kapitala koji ulažu vlasnički kapital u poduzeća koja nisu uvrštena na burzu (poslovni anđeli), pod uvjetom da je ukupno ulaganje tih poslovnih anđela u isto poduzeće manje od 1 250 000 EUR;
 - (b) sveučilišta ili neprofitni istraživački centri;
 - (c) institucionalni ulagači, uključujući fondove regionalnog razvoja;
 - (d) autonomna tijela lokalne vlasti s godišnjim proračunom manjim od 10 milijuna EUR i s manje od 5 000 stanovnika.
3. „Povezana poduzeća“ su poduzeća među kojima postoji jedna od sljedećih veza:
 - (a) jedno poduzeće ima većinu glasačkih prava vlasnika udjela ili članova u drugom poduzeću;
 - (b) jedno poduzeće ima pravo postaviti ili smijeniti većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela drugog poduzeća;

- (c) jedno poduzeće ima pravo ostvarivati vladajući utjecaj na drugo poduzeće na temelju ugovora sklopljenog s tim poduzećem ili na temelju odredbe njegova statuta ili društvenog ugovora;
- (d) jedno poduzeće, koji je vlasnik udjela ili član drugog poduzeća, sam kontrolira, prema dogovoru s drugim vlasnicima udjela ili članovima tog poduzeća, većinu glasačkih prava vlasnika udjela ili članova u tom poduzeću.

Postoji pretpostavka da vladajući utjecaj ne postoji ako se ulagači navedeni u drugom podstavku stavka 2. ne uključuju izravno ili neizravno u upravljanje dotičnim poduzećem, ne dovodeći u pitanje svoja prava u svojstvu vlasnika udjela.

Povezanim se smatraju i poduzeća koja su međusobno povezana preko jednog ili više drugih poduzeća, odnosno bilo kojeg ulagača spomenutog u stavku 2., na bilo koji od načina opisanih u prvom podstavku.

Povezanim se smatraju i poduzeća koja jednu od tih povezanosti ostvaruju posredstvom fizičke osobe ili skupine fizičkih osoba koje zajedno djeluju ako se bave svojom djelatnošću ili dijelom svoje djelatnosti na istom mjerodavnom tržištu ili susjednim tržištima.

„Susjednim tržištem” smatra se tržište proizvoda ili usluga izravno smješteno uzlazno ili silazno u odnosu na mjerodavno tržište.

4. Osim u slučajevima utvrđenima u stavku 2., drugom podstavku, poduzeće se ne može smatrati MSP-om ako jedno ili više tijela javne vlasti zajedno ili samostalno, izravno ili neizravno upravlja s 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava u dotičnom poduzeću.

5. Poduzeća mogu donijeti izjavu o statusu neovisnog poduzeća, partnerskog poduzeća ili povezanog poduzeća, uključujući podatke o pragovima utvrđene u članku 2. Ta izjava može se donijeti čak i ako je kapital raspoređen na takav način da je nemoguće točno odrediti tko ga posjeduje, u kojem slučaju poduzeće može u dobroj vjeri izjaviti da je moguće legitimno pretpostaviti da jedno poduzeće ili više međusobno povezanih poduzeća ne posjeduje 25 % kapitala ili više u dotičnom poduzeću. Te se izjave donose ne dovodeći u pitanje provjere ili istrage predviđene nacionalnim pravilima ili pravilima Unije.

Članak 4.

Podatci koji se upotrebljavaju za broj osoblja, financijske iznose i referentno razdoblje

1. Podatci koji se upotrebljavaju za broj osoblja i financijske iznose su podatci koji se odnose na posljednje odobreno računovodstveno razdoblje, izračunani na godišnjoj razini. U obzir se uzimaju od datuma zaključenja financijskih izvještaja. Iznos koji se upotrebljava kao iznos prometa računa se bez poreza na dodanu vrijednost (PDV) i drugih neizravnih poreza.
2. Ako na datum zaključenja financijskih izvještaja poduzeće ustanovi da je na godišnjoj razini premašilo prag broja osoblja ili financijske pragove utvrđene u stavku 2. ili palo ispod njih, to neće dovesti do gubitka ili stjecanja statusa srednjeg, malog ili mikro-poduzeća, osim ako ti pragovi nisu premašeni tijekom dva uzastopna računovodstvena razdoblja.
3. U slučaju novoosnovanih poduzeća čiji financijski izvještaji još nisu odobreni, primjenjuju se podatci preuzeti iz procjene *bona fide* izvršene tijekom financijske godine.

Članak 5.

Broj osoblja

Broj osoblja odgovara broju godišnjih jedinica rada, to jest broju osoba koje su bile zaposlene na puno radno vrijeme kod dotičnog poduzeća ili u njegovo ime, tijekom cijele promatrane referentne godine. Rad osoba koje nisu bile zaposlene punu godinu, rad onih koje su radile skraćeno radno vrijeme, bez obzira na trajanje, i sezonski rad računaju se kao dijelovi godišnjih jedinica rada. Osoblje se sastoji:

- (a) od zaposlenika;
- (b) od osoba koje rade za podređeno poduzeće, a smatraju se zaposlenima prema nacionalnom pravu;

- (c) od vlasnika-upravitelja;
- (d) od partnera koji se bave redovitom djelatnošću u poduzeću i ostvaruju pogodnost od njegovih financijskih koristi.

Pripravnici i studenti uključeni u stručno usavršavanje na temelju ugovora o pripravništvu ili ugovora o stručnom usavršavanju ne broje se kao osoblje. Trajanje porodiljskog ili roditeljskog dopusta ne uračunava se.

Članak 6.

Utvrđivanje podataka poduzeća

1. U slučaju neovisnog poduzeća, podatci, uključujući broj osoblja, određuju se isključivo na temelju financijskih izvještaja tog poduzeća.

2. Podatci, uključujući broj osoblja, poduzeće koje ima partnerska poduzeća ili povezana poduzeća određuju se na temelju financijskih izvještaja i ostalih podataka poduzeća, odnosno, ako postoje, konsolidiranih financijskih izvještaja poduzeća ili konsolidiranih financijskih izvještaja u koje je poduzeće uključeno konsolidacijom.

Podacima spomenutima u prvom podstavku dodaju se podatci svakog poduzeća koje je partner dotičnom poduzetniku i koje se nalazi neposredno uzlazno ili silazno od njega. Zbrajanje je razmjerno postotnom udjelu u kapitalu ili glasačkim pravima (ovisno o tome što je veće). U slučaju unakrsnog vlasništva primjenjuje se veći postotak.

Podacima iz prvog i drugog podstavka dodaje se 100 % podataka svakog poduzeća koje je izravno ili neizravno povezano s dotičnim poduzećem ako ti podatci već nisu uključeni konsolidacijom financijskih izvještaja.

3. Za potrebe primjene stavka 2. podatci poduzeća koji su partneri dotičnog poduzeća dobivaju se iz njihovih financijskih izvještaja i njihovih drugih podataka, i to konsolidiranih ako postoje. Njima se dodaje 100 % podataka poduzeća koja su povezana s tim partnerskim poduzećima, osim ako podatci iz njihovih financijskih izvještaja već nisu uključeni kroz konsolidaciju.

Za potrebe primjene istog stavka 2. podatci poduzeća koja su povezana s dotičnim poduzećem dobivaju se iz njihovih financijskih izvještaja i njihovih drugih podataka, i to konsolidiranih ako postoje. Njima se razmjerno dodaju podatci svih mogućih partnerskih poduzeća tog povezanog poduzeća, koji se nalaze neposredno uzlazno ili silazno od tog povezanog poduzeća, osim ako ti podatci već nisu uključeni u konsolidirana financijska izvještaja s postotkom barem razmjernim postotku utvrđenom u drugom podstavku stavka 2.

4. Ako se u konsolidiranim financijskim izvještajima ne nalaze nikakvi podatci o osoblju za dano poduzeće, brojni podatci o osoblju dobivaju se razmjernim zbrajanjem podataka njegovih partnerskih poduzeća i dodavanjem podataka njegovih povezanih poduzeća.

PRILOG II.

Informacije o državnim potporama koje se izuzimaju na temelju uvjeta ove Uredbe

DIO I.

koji se dostavlja računalnom aplikacijom Komisije kako je utvrđeno u članku 11.

Referenca potpore	<i>(dopunjuje Komisija)</i>	
Država članica	
Referentni broj države članice	
Regija	Ime regije (<i>NUTS</i> ⁽¹⁾)	Status regionalne potpore ⁽²⁾

Davatelj potpore	Naziv
	Poštanska adresa
	Web-mjesto
Naslov mjere potpore	
Nacionalna pravna osnova (upućivanje na mjerodavnu nacionalnu službenu publikaciju)	
Web-poveznica na cjeloviti tekst mjere potpore	
Vrsta mjere	☐ Program	Ime/naziv korisnika i skupina ⁽³⁾ kojoj pripada
	☐ <i>Jednokratna potpora</i>	
Nadopuna postojećeg programa potpore ili jednokratne potpore		Referenca potpore kod Komisije
	☐ Produljenje
	☐ Izmjena
Trajanje ⁽⁴⁾	☐ Program	dd. mm. gggg. – dd. mm. gggg.
Datum dodjele ⁽⁵⁾	☐ <i>Jednokratna potpora</i>	dd. mm. gggg.
Predmetni gospodarski sektor/sektori	☐ Svi gospodarski sektori prihvatljivi za primanje potpore
	☐ Ograničena na određene sektore: označite razinu skupine prema NACE-u ⁽⁶⁾

Vrsta korisnika	☐ MSP		
	☐ Veliki poduzetnici		
Proračun	Ukupni godišnji iznos proračuna planiran u programu ⁽⁷⁾	Nacionalna valuta (puni iznosi)	
	Ukupni iznos jednokratne potpore dodijeljene poduzetniku ⁽⁸⁾	Nacionalna valuta (puni iznosi)	
	☐ Za jamstva ⁽⁹⁾	Nacionalna valuta (puni iznosi)	
Instrument potpore	☐ Bespovratno sredstvo / subvencija kamatnih stopa		
	☐ Zajam / povratni predujmovi		
	☐ Jamstvo (prema potrebi s upućivanjem na odluku Komisije ⁽¹⁰⁾)		
	☐ Porezna pogodnost ili porezno izuzeće		
	☐ Pružanje rizičnog financiranja		
	☐ Ostalo (navedite) Navesti kojoj bi općenitoj kategoriji u nastavku najbolje odgovarao s obzirom na učinak/funkciju ☐ Bespovratno sredstvo ☐ Zajam ☐ Jamstvo ☐ Porezna pogodnost ☐ Pružanje rizičnog financiranja		
☐ Ako su sufinancirana iz fondova EU-a	Naziv fonda/fondova EU-a:	Iznos financiranja (po fondu EU-a)	Nacionalna valuta ... (puni iznosi)

⁽¹⁾ NUTS – Nomenklatura teritorijalnih jedinica za statistiku. Regija se uobičajeno utvrđuje na drugoj razini.

⁽²⁾ Članak 107. stavak 3. točka (a) UFEU-a (status „A“), članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU-a (status „C“), nepotpomognuta područja, tj. područja neprihvatljiva za regionalne potpore (status „N“).

⁽³⁾ Za potrebe pravila o tržišnom natjecanju utvrđenih u Ugovoru i za potrebe ove Uredbe poduzetnikom se smatra svaki subjekt koji se bavi ekonomskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni status i na način njegova financiranja. Sud je odlučio da se subjekti koji su pod kontrolom (zakonski ili *de facto*) istog subjekta trebaju smatrati jednim poduzetnikom.

⁽⁴⁾ Razdoblje tijekom kojeg se davatelj potpore može obvezati dati potporu.

⁽⁵⁾ Određen u skladu s člankom 2. točkom (27) Uredbe.

⁽⁶⁾ NACE Rev. 2 – Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici. Sektor se uobičajeno utvrđuje na razini skupine.

⁽⁷⁾ U slučaju programa potpore: navesti godišnji ukupni iznos proračuna planiran na temelju programa ili procijenjeni porezni gubitak po godini za sve instrumente potpore sadržane u programu.

⁽⁸⁾ U slučaju dodjele jednokratne potpore: navesti ukupni iznos potpore / poreznoga gubitka.

⁽⁹⁾ Za jamstva navesti (maksimalni) iznos potpore u zajmovima obuhvaćenima jamstvom.

⁽¹⁰⁾ Prema potrebi upućivanje na odluku Komisije o odobravanju metodologije izračuna bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva, u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (c) Uredbe.

DIO II.

koji se dostavlja računalnom aplikacijom Komisije kako je utvrđeno u članku 11.

Navedite na temelju koje se odredbe Uredbe o općem skupnom izuzeću provodi mjera potpore.

Primarni cilj – Opći ciljevi (popis)	Ciljevi (popis)	Maksimalni intenzitet potpore u % ili maksimalni godišnji iznos potpore u nacionalnoj valuti (u punim iznosima)	MSP – bonusi u %	
Regionalne potpore – potpore za ulaganje ⁽¹⁾ (čl. 14.)	☐ Program % %	
	☐ Jednokratna potpora % %	
Regionalne potpore – operativne potpore (čl. 15.)	☐ Troškovi prijevoza robe u prihvatljivim područjima (čl. 15. st. 2. t. (a)) % %	
	☐ Dodatni troškovi u najudaljenijim regijama (čl. 15. st. 2. t. (b)) % %	
☐ Regionalne potpore za urbani razvoj (čl. 16.)	 nacionalna valuta %	
☐ Potpore MSP-ovima (čl. 17. – 18. – 19. – 20.)	 % %	
Potpore MSP-ovima – Pristup financiranju za MSP-ove (čl. 21. – 22.)	☐ Potpore za rizično financiranje (čl. 21.) nacionalna valuta %	
	☐ Potpore za novoosnovana poduzeća (čl. 22.) nacionalna valuta %	
☐ Potpore MSP-ovima – Potpore za alternativne trgovinske platforme specijalizirane za MSP-ove (čl. 23.)	 %; u slučaju da je mjera potpore u obliku potpore novoosnovanom poduzeću: nacionalna valuta %	
☐ Potpore MSP-ovima – Potpore za troškove izviđanja (čl. 24.)	 % %	
Potpore za istraživanje, razvoj i inovacije (čl. 25. – 30.)	Potpore za projekte istraživanja i razvoja (čl. 25.)	☐ Temeljno istraživanje (čl. 25. st. 2. t. (a)) % %
		☐ Industrijsko istraživanje (čl. 25. st. 22. t. (b)) % %
		☐ Eksperimentalni razvoj (čl. 25. st. 2. t. (c)) % %
		☐ Studije izvedivosti (čl. 25. st. 2. t. (d)) % %
	☐ Potpore za ulaganje u istraživačke infrastrukture (čl. 26.) % %	
	☐ Potpore za inovacijske klastere (čl. 27.) % %	
	☐ Potpore za inovacije za MSP-ove (čl. 28.) % %	

Primarni cilj – Opći ciljevi (popis)	Ciljevi (popis)	Maksimalni intenzitet potpore u % ili maksimalni godišnji iznos potpore u nacionalnoj valuti (u punim iznosima)	MSP – bonusi u %
	☐ Potpore za inovacije procesa i organizacije poslovanja (čl. 29.) % %
	☐ Potpore za istraživanje i razvoj u sektoru ribarstva i akvakulture (čl. 30.) % %
	☐ Potpore za usavršavanje (čl. 31.) % %
Potpore za radnike u nepovoljnom položaju i radnike s invaliditetom (čl. 32. – 35.)	☐ Potpore za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju u obliku subvencija za plaće (čl. 32.) % %
	☐ Potpore za zapošljavanje radnika s invaliditetom u obliku subvencija za plaće (čl. 33.) % %
	☐ Potpore za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom (čl. 34.) % %
	☐ Potpore za nadoknadu troškova pomoći pružene radnicima u nepovoljnom položaju (čl. 35.) % %
Potpore za zaštitu okoliša (čl. 36. – 49.)	☐ Potpore za ulaganje kojima se poduzetnicima omogućuje da premaše norme Unije za zaštitu okoliša ili povećaju razinu zaštite okoliša u nedostatku norma Unije (čl. 36.) % %
	☐ Potpore za ulaganje za ranu prilagodbu budućim normama Unije (čl. 37.) % %
	☐ Potpore za ulaganje u mjere energetske učinkovitosti (čl. 38.) % %
	☐ Potpore za ulaganje u projekte energetske učinkovitosti zgrada (čl. 39.) nacionalna valuta %
	☐ Potpore za ulaganje u visokoučinkovitu kogeneraciju (čl. 40.) % %
	☐ Potpore za ulaganje u promicanje energije iz obnovljivih izvora energije (čl. 41.) % %
	☐ Operativne potpore za promicanje električne energije iz obnovljivih izvora (čl. 42.) % %
	☐ Operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima (čl. 43.) % %
	☐ Potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša u skladu s Direktivom 2003/96/EZ (čl. 44.) % %
	☐ Potpore za ulaganje u zbrinjavanje onečišćenih lokacija (čl. 45.) % %
	☐ Potpore za ulaganje u energetske učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje (čl. 46.) % %
	☐ Potpore za ulaganje u recikliranje i ponovnu uporabu otpada (čl. 47.) % %
	☐ Potpore za ulaganje u energetske infrastrukturu (čl. 48.) % %
☐ Potpore za studije zaštite okoliša (čl. 49.) % %	

Primarni cilj – Opći ciljevi (popis)	Ciljevi (popis)	Maksimalni intenzitet potpore u % ili maksimalni godišnji iznos potpore u nacionalnoj valuti (u punim iznosima)	MSP – bonus u %
☐ Programi potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama (čl. 50.)	Maksimalni intenzitet potpore % %
	Vrsta prirodne katastrofe	☐ potres ☐ snježna lavina ☐ odron tla ☐ poplava ☐ tornado ☐ uragan ☐ erupcija vulkana ☐ šumski požar	
	Datum nastupanja prirodne katastrofe	dd. mm. gggg. – dd. mm. gggg.	
☐ Socijalne potpore za prijevoz stanovnika udaljenih regija (čl. 51.)	 % %
☐ Potpore za širokopojsne infrastrukture (čl. 52.)	 national currency %
☐ Potpore za kulturu i očuvanje baštine (čl. 53.)	 % %
☐ Programi potpora za audiovizualna djela (čl. 54.)			
	 % %
☐ Potpore za sportske i višenamjenske rekreativne infrastrukture (čl. 55.)	 % %
☐ Potpore za ulaganje u lokalne infrastrukture (čl. 56.)	 % %
⁽¹⁾ U slučaju jednokratnih regionalnih potpora kojima se nadopunjuju potpore dodijeljene prema programu/programima potpora, navedite i intenzitet potpore dodijeljen prema programu i intenzitet jednokratne potpore.			

PRILOG III.

Odredbe o objavljivanju informacija utvrđenih u članku 9. stavku 1.

Države članice organiziraju svoja sveobuhvatna *web*-mjesto o državnim potporama na kojima će se objavljivati informacije utvrđene u članku 9. stavku 1. i to na način kojim se omogućuje jednostavan pristup informacijama. Informacije se objavljuju u formatu podatkovne tablice, što omogućuje pretraživanje, izdvajanje i jednostavnu objavu podataka na internetu, primjerice u formatu CSV ili XML. *Web*-mjesto mora biti dostupno svim zainteresiranim stranama bez ograničenja. Za pristup *web*-mjestu ne zahtijeva se prethodna registracija korisnika.

Objavljuju se sljedeće informacije o pojedinačnim dodjelama kako je utvrđeno u članku 9. stavku 1. točki (c):

- Ime/naziv korisnika
- Oznaka korisnika
- Vrsta poduzeća (MSP/veliko poduzeće) u vrijeme dodjele potpore
- Regija u kojoj se korisnik nalazi, na drugoj razini NUTS-a ⁽¹⁾
- Sektor djelatnosti na razini skupine prema NACE-u ⁽²⁾
- Element potpore, izražen u punom iznosu u nacionalnoj valuti ⁽³⁾
- Instrument potpore ⁽⁴⁾ (bespovratno sredstvo/subvencija kamatnih stopa, zajam/povratni predujam/nadoknadivo bespovratno sredstvo, jamstvo, porezna pogodnost ili porezno izuzeće, rizično financiranje, ostalo (navesti))
- Datum dodjele
- Cilj potpore
- Davatelj potpore
- Za programe iz članaka 16. i 21., naziv zaduženog subjekta i nazivi odabranih financijskih posrednika
- Naslov mjere potpore ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ NUTS – Nomenklatura teritorijalnih jedinica za statistiku. Regija se uobičajeno utvrđuje na drugoj razini.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 3037/90 od 9. listopada 1990. o statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici (SL L 293, 24.10.1990., str. 1.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EEZ) br. 761/93 od 24. ožujka 1993. (SL L 83, 3.4.1993., str. 1. i ispravkom SL L 159, 11.7.1995., str. 31.).

⁽³⁾ Bruto ekvivalent bespovratnog sredstva ili, za programe rizičnog financiranja, iznos ulaganja. Za operativne potpore može se navesti godišnji iznos potpore po korisniku. Za porezne programe i programe iz članka 16. (regionalne potpore za urbani razvoj) i članka 21. (potpore za rizično financiranje), taj se iznos može izraziti u obrocima iz članka 9. stavka 2. ove Uredbe.

⁽⁴⁾ Ako se potpora dodjeljuje s pomoću više instrumenata potpore, iznos potpore navodi se po instrumentima.

⁽⁵⁾ Koji je Komisija dostavila elektroničkim postupkom iz članka 11. ove Uredbe.